

Volksbank super depoziti
samo v decembru
z do 4,6 % p.a.

VOLKSBANK
SUPER DEPOZITI
www.volksbank.si

Deželno letališče v Ronkah
poimenovali po Paolu Savorgnanu

Slavisti počastili
življenjski jubilej
prof. Marije Pirjevec

10

Elektronski varčevalni račun
z odlično obrestno mero in
brez vezave!

VOLKSBANK
Več na www.e-obresti.si

Primorski dnevnik

SOBOTA, 3. DECEMBRA 2011

št. 286 (20.301) leto LXVII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Nova vlada z omejenim manevrskim prostorom?

RADO GRUDEN

Slovenski in hrvaški državljani ter državljanke bodo jutri volili nove poslanke in poslance. Tako v Sloveniji kot na Hrvaškem se obeta menjava oblasti, kar v obdobju hude gospodarske krize ne predstavlja velikega presenečenja. Toda za napovedani zmagi opozicije - v Ljubljani desnosredinske v Zagrebu levsosredinske - obstajajo še drugi razlogi.

V Sloveniji je levsosredinska vlada po stalnih prepirih razpadla leto dni pred koncem mandata in predčasne volitve so bile edini izhod. Hrvaška desnosredinska vlada je svoj mandat pripeljala do konca, toda njeni rezultati so bili porazni, predvsem pa so jo pokopale korupcijske afe, v katere je bila vpletena tudi največja vladna stranka HDZ. Sestava nove vladne koalicije v Zagrebu je že znana, manj jasnosti pa je v Ljubljani.

Pustimo ob strani, kako se bo s krizo in težavami spopadla nova oblast v Zagrebu. Glede Slovenije pa že zdaj lahko z gotovostjo povemo, da novo vlado čaka izredno zahtevno delo. Od predvolilnih obljub bo treba preiti k dejanjem in preprečiti gospodarski zlom države in ostati v območju evra. Kot članica Evropske unije in evrskega območja bo imela Slovenija precej omejen manevrski prostor, saj se zna zgoditi, da bodo ritem in vsebino ukrepov tokrat bolj odločno narekovali iz Bruslja (oziroma Berlina in Pariza) kot doslej. Na novi slovenski vladi pa bo, da o nujnosti močnega zategovanja pasu prepriča domačo javnost, ki je doslej s pomočjo referendumov izničila vsak kolikor toliko resen poskus reform.

EVROPSKA UNIJA - Nemška kanclerka pred nemškim parlamentom

Merklova napovedala osnovanje fiskalne unije

Načrt bo v kratkem predstavila skupaj s Sarkozyjem

TRST - Obračun župana Roberta Cosolinija

Prvih šest mesecev

V Novinarskem krožu o opravljenem delu in o prihodnjih ukrepih za razvoj mesta

TRST - Tržaški župan Roberto Cosolini je na srečanju v Novinarskem krožu v odgovorih na vprašanja odgovornega urednika Primorskega dnevnika Dušana Udoviča in vodje kronike Il Picco-

la Maurizia Cattaruzze podal obračun prvih šestih mesecev delovanja njegove uprave. Zanj je bila značilna odprtost mesta naravnemu zaledju, kot pričajo obiski v Ljubljani, na Reki in na Dunaju, čakajo pa

jo še številne težke naloge, da bi Trstu zagotovili potrebni gospodarski razvoj in še večjo kulturno in turistično uveljavitev v središču Evrope.

Na 7. strani

BERLIN - Vodilne evropske borze so večerajšnje trgovanje končale z rasto indeksov, vlagatelji pa so se pozitivno odzvali na govor nemške kanclerke Angele Merkel, ki se je v odločnem nastopu v nemškem parlamentu zavzela za spremembo pogodbe EU. Merklova je poudarila, da je edina prava pot iz krize tesnejše povezovanje in strožji nadzor nad proračuni držav z evrom. "Ne le, da govorimo o fiskalni uniji, ampak smo jo začeli ustvarjati," je poudarila nemška kanclerka, ki bo zadevni načrt predstavila 9. t. m. na vrhu EU skupno s francoskim premierjem Sarkozyjem.

Na 21. strani

V manjšini še naprej 21
primarnih ustanov

Na 3. strani

Demokratska stranka
podpira Maria Montija

Na 7. strani

Tondo in Cosolini
obljubljata rešitve za
škedenjsko železarno

Na 9. strani

Devin-Nabrežina: dva
kandidata demokratov

Na 9. strani

Vandali obiskali
kaverne na Brestovcu

Na 16. strani

Od danes v Gorici
Andrejev sejem

Na 17. strani

NOVA GORICA - Izbirajo med šestimi lokacijami

Do leta 2019 ob goriški meji nov Hitov turistični kompleks

NOVA GORICA - Vodstvo novogoriškega Hita je predstavilo napovedano predstvidjo za novi Hitov turistični kompleks, ki naj bi predstavljal presežek v vsem, kar je v Evropi na področju turistične ponudbe nastalo doslej. Raztezel naj bi se na 120 hektarjih površine - od katerih bi jih 70 porabili za golf igrišče in apartmajsko naselje - na eni od šestih možnih lokacij na območju ob zahodni slovensko-italijanski meji. Kompleks, ki bo zajemal hotelski del, kongresni in nakupovalni center, tematski in vodni park, golf igrišče, casinò, kinodvorane, restavracije, največji bazenski kompleks v regiji in tudi nekakšen slovenski vinski grad, naj bi bil zgrajen do leta 2019.

Na 17. strani

ITALIJA - Kriza Vlada snuje varčevalne ukrepe

RIM - Vlada mrzlično pripravlja varčevalne ukrepe, ki jih bo sprejela v ponedeljek. Kot kaže, se obetajo novi davki na nepremičnine in na priveze, pa tudi zvišanje količnikov davka na dohodke fizičnih oseb (Irpaf), pokojninska reforma, rezi v zdravstvu in v krajevnih javnih prevozi ter še marsikatera druga žrtev. Pred ponedeljkovim sprejemom bo premier Mario Monti snujoče se ukrepe predstavil voditeljem političnih strank ter deželam in sindikatom, že sinoči pa je z njimi seznanil predsednika Giorgia Napolitana.

Na 6. strani

MARINIGH
confezioni

**VOŠČI VSEM
VESELE
PRAZNIKE**

**pričakujemo vas
v naši trgovini**

Trg Cavour, 25
34074 - Tržič

Tel in Fax 0481 791066

pred cono namenjeno pešcem,
tik ob večnadstropnemu parkirišču

TRST - Pred jutrišnjo proslavo 70-letnice OF in 20-letnice samostojnosti Slovenije

Za SKGZ obe obletnici sinteza slovenske državnosti

Velika podpora OF na Primorskem naravno nadaljevanje protifašističnega odpora Tigra in drugih gibanj

TRST - Slovenska kulturno gospodarska zveza želi z nedeljsko proslavo v tržaškem Kulturnem domu primerno izpostaviti obletnici, ki predstavljata sintezo slovenske državnosti in samozavesti ter utrjujejo vlogo naše skupnosti v odnosu do pomembnih zgodovinskih dogodkov iz prve in druge polovice prejšnjega stoletja. Gre za 70-letnico Osvobodilne fronte in 20-letnico samostojne Slovenije, je zapisal v pismeni sporočilu predsednik SKGZ Rudi Pavšič.

»Osvobodilna fronta ni bila le izhodišče za oboroženo vstajo. Osnovana je bila na jasnem sistemu vrednot: svobodi posameznika in naroda, legitimnosti oboroženega upora proti okupatorju, pravici naroda do svoje usode in ne nazadnje države, zahtevi po pravičnejši družbi, sožitju, enakemu dostojanstvu ljudi in narodov. Gre za vrednote in izhodišča, ki so jih kasneje zapisali v Deklaraciji o človekovih pravicah, ki predstavlja hrbtenico strpnega in prijateljskega odnosa med ljudmi in narodi. Nastanek Osvobodilne fronte in skoraj plebiscitarna opredelitev zanjo na Primorskem pa je bil za naše kraje naravno nadaljevanje odpora proti dvajsetletnemu fašističnemu zatiranju, ki so se mu Primorski Slovenci uprli najprej, s Tigrom in drugimi protifašističnimi gibanji. Za to smo Primorci tudi kot prvi plačali visoko ceno, s preganjanjem, stotinami let ječe, kofinancijami in smrtnimi obsodbami posebnega fašističnega sodišča, česar se spominjamo prav tega decembra, ko poteka 70-letnica ustrelitve Pinka Tomažiča in tovarišev,« poudarja Pavšič.

Osamosvojitve in samostojnosti Slovenije je v bistvu pomenila nadaljevanje prizadevanj, ki jih je utelešala Osvobodilna fronta. Zgodila se je na podlagi širokega konsenza slovenskega naroda. Priprava na osamosvojitve, kot je pravilno izpostavil predsednik slovenske države Danilo Türk, je bila civilno družbeno vretje, prežeto z močjo ideje človekovih pravic. Osamosvojitve je bila nujna in je postala resničnost zaradi zaščite človekovih pravic vseh ljudi na slovenskem ozemlju, zaradi zavarovanja ljudi pred agresijo in nevarnostjo širitve vojne in kot pot za odpiranje nove razvojne perspektive. Vse to se je izkazalo kot nujno in dosegljivo. Pred 20 leti smo se zavezali demokraciji, svobodi, spoštovanju človekovega dostojanstva in pravic, spoštovanju manjšin in priseljencev, odprtosti in sodelovanju z drugimi.

Te vrednote niso zgodovina, ampak delujejo v nas kot živa snov. Na njihovi osnovi se še danes opredeljujemo: kulturno, politično in tudi v odnosu do drugih. Gre

za vrednote nove Evrope, ki predstavlja edinstveno priložnost za miren, gospodarsko uspešen, socialno pravičnejši in enakopraven razvoj vseh narodov. Evropska integracija izhaja iz skupne državno-

sti več narodov in narodnih skupnosti, kulturnega in jezikovnega pluralizma ter čezmejnega sodelovanja na regionalni in meddržavni ravni.

V tem procesu imajo veliko težo spe-

cifične, kulturne in zgodovinske in ne zgolj državne tradicije, kar pomeni, da združevanje ne vodi v slabljenje narodne identitete, temveč v sobivanju z drugimi narodi zagotavlja njeno modernizacijo in emancipacijo. V tej novi zvezi ljudi in držav se posebno pozornost posveča ohranjenju jezikovno-kulturne raznolikosti.

Vključevanje v evropske integracijske procese postavlja na nove temelje tudi teoriji o enotnem kulturnem prostoru. "Manjšinci" smo del dveh kulturnih prostorov, ki se ne samo stikata, temveč tudi prepletata. Identiteta je danes večplastna in ne samo enodimenzionalna. Povsem normalno je, da bomo v našem prostoru imeli različne dostope do slovenskega jezika in slovenstva, od narodnega priznanja do znanja slovenskega jezika. Če bomo vse ocenjevali izključno z nacionalnega vidika, bomo imeli stalno nesoglasje v manjšini o tem, kdo je boljši Slovenec. Tako razmišljanje pa ne pomeni, da se odrekamo skrbi za naše slovenstvo in za naš jezik. Ravno obratno, je še zapisal predsednik SKGZ Rudi Pavšič.

SLORI - Razpis za Slovence iz videmske pokrajine

Denarne spodbude študentom za študij na univerzah v Sloveniji

TRST - Slovenski raziskovalni inštitut - SLORI objavlja razpis za dodelitev denarnih spodbud študentom iz videmske pokrajine, ki vpisujejo dodiplomski in podiplomski študij v Republiki Sloveniji.

Razpisni pogoji za študijsko leto 2011/12

1. S štipendijami namerava SLORI spodbujati mlade in perspektivne študente, ki izhajajo iz slovenske narodne skupnosti v videmski pokrajini, k študijskemu izpopolnjevanju in raziskovalnemu delu v Republiki Sloveniji, k utrjevanju znanja slovenskega jezika in k sodelovanju s slovenskimi društvi in ustanovami na Videmskem.

2. Na razpis za študijsko leto 2011/12 se lahko prijavijo slovensko govoreči italijanski državljani iz videmske pokrajine, ki študirajo na državnih univerzah v Sloveniji in se prepoznavajo v slovenski narodni skupnosti v Italiji.

3. Višino štipendij določi upravni odbor SLORI vsako leto posebej.

4. Razpisni rok zapade: 5.12.2011

5. Ob oddaji prijavnega obrazca morajo kandidati priložiti: a) fotokopijo osebne dokumentacije, iz katerega je mogoče razbrati podatke, državljanstvo in stalno bivališče;

b) potrdilo o vpisu v dodiplomski ali podiplomski študijski program državne univerze v Sloveniji za leto 2011/2012;

c) kratak življenjepis in motivacijsko pismo;

č) spričevalo oz. potrdilo o opravljenih izpitih za preteklo šolsko leto 2010/2011.

6. Prijave je potrebno odposlati na naslov:

SLORI, Trg/Piazza Giotti 1, 34133 Trst/Trieste

Prijava mora biti oddana na sedežu SLORI ali po pošti s pripo-

ročnim pismom oddanim do 5.12.2011 v ovojnici, opremljeni z napisom na prednji strani »Vloga za razpis SLORI - študij RS«. Na hrbtini strani mora biti naslov pošiljatelja.

7. Izbor kandidatov bo opravljen predvidoma do 23. 12. 2011

8. Razpisna dokumentacija je dostopna na sedežu SLORI v Trstu (Trg Giotti 1; tel: 040 636663; trst@slori.it) in na njegovi spletni strani www.slori.org.

9. Razpis se izvaja v sodelovanju z navedenimi institucijami, pri katerih je dostopna razpisna dokumentacija:

- v Špetru: Slovenski kulturni center;

- v Čedadu: kulturno društvo Ivan Trinko, Novi Matajur, Dom;

- v Ukvah: slovensko kulturno središče Planika; na Solbici (Rezija): Zveza slovenskih kulturnih društev.

FOTOVIDEO TRST 80 - Oskarju Volpiju prva nagrada med potopisnimi filmi

Tržaški film o Namibiji slavil na mednarodnem festivalu v Mariboru

MARIBOR - Prejšnji konec tedna so v Mariboru nagradili zmagovalce dvanajstega mednarodnega festivala nekomercialnega filma TOTI. Festivala se vsako leto udeležuje veliko ljubiteljev filmske umetnosti z različnih koncev sveta: letos se je za nagrade potegovalo kar sto petdeset filmov iz štiriindvajsetih držav. Največ filmov je prišlo iz Evrope, po nekaj pa tudi iz Koreje, s Kube, iz Irana, Ugande in še od kod.

Med udeleženci mariborskega festivala so vsako leto tudi člani krožka Fotovideo Trst 80. Letos se je najbolje odrezal Oskar Volpi, ki je s svojim Onstran kozorogovega povratnika slavil med potopisnimi filmi. Desetminutni dokumentarec o Namibiji (v slovensčini in z angleškimi podnapisi) je prestopal prvo selekcijo, nato pa prepričal tudi mednarodno žirijo; prejel je tudi diplomu s pohvalo, ki jo prejmejo samo tisti filmi, ki so od 500 možnih točk prejeli več kot 300 točk.

Tržaški pediatr je film posnel med potovanjem po afriški celine. Kot sam pravi, zelo rad potuje in na vsakem potovanju posname od pet do osem ur filmskega materiala. Doma ima torej ogromno materiala, časa za pripravo filmov pa malo. »Za pripravo desetminutnega dokumentarca porabim okrog sto ur. Morda sem nekoliko počasen, a prizadevam si, da naredim čim boljši film, vseč mi je poiskati najprimernejšo glasbo, najbolj sporočilne posnetke. Če hočeš pet ur materiala zreducirati na deset minut, moraš biti neusmiljen. Enkrat sem poskusil narediti skoraj dvourni film, a so prijatelji zaspali na divanu... Zato sem se odločil za krajše filme.« Morda neusmiljeno, a po nagradah sodeč, uspešno. (pd)

Oskar Volpi med mariborskim nagrajevanjem

SLORI

Razpis za raziskovalne projekte

Slovenski raziskovalni inštitut (SLORI) v sodelovanju z Inštitutom za slovensko kulturo (ISK) objavlja

Razpis za raziskovalne projekte

1. Utemeljitev

Skladno z okvirnim sporazumom med Slovenskim raziskovalnim inštitutom (SLORI) in Inštitutom za slovensko kulturo (ISK) o sodelovanju in sofinanciranju raziskovalne dejavnosti slovenske manjšine v videmski pokrajini, SLORI in ISK objavljata razpis za raziskovalne projekte v videmski pokrajini. S tem želita poskrbeti za to, da se slovenski manjšinski intelektualni potencial ne izgubi in razprši, temveč utrdi in okrepi, kar je seveda povezano s sposobnostjo pritegovanja in vključevanja manjšinske študentske populacije v delovanje obeh institucij.

2. Raziskovalne teme

Znanstveni svet SLORI-ja je na seji z dne 23.9.2011 sprejel in predal sledeči seznam prioritetenih tem za raziskovalno dejavnost v videmski pokrajini za leto 2011:

- Odziv lokalnega prebivalstva na vidno dvojezičnost

- Ekonomska funkcija jezika

- Kulturna dediščina kot vir za razvoj

- Odnos do jezika

- Odnos do meje in čezmejno sodelovanje

- Odnosi s furlansko in nemško govorečo skupnostjo v videmski pokrajini

- Ostale relevantne teme za slovensko skupnost v videmski pokrajini.

3. Razpisni pogoji

Na razpis se lahko prijavijo študentje ali mladi diplomiranci do 35. leta starosti, z italijanskim državljanstvom in stalnim bivališčem v videmski pokrajini, ki se prepoznavajo v slovenski narodni skupnosti v Italiji. Raziskovalne naloge se lahko navezujejo na diplomsko delo ali raziskovalno delo v okviru podiplomskega študija.

Za raziskovalno delo bosta SLORI in ISK izvajalec honorirala in z njimi sklenila pogodbo o sodelovanju. Višina honorarja bo odvisna od vrste raziskovalne naloge in njenega trajanja. Instituciji si pridržita pravico do objave raziskovalnih izsledkov.

4. Prijava:

Prijave kandidati oddajo v ovojnici, ki naj vsebuje: - Vlogo z navedbo osebnih podatkov, telefonske številke, elektronskega naslova, izbrane raziskovalne teme (glej seznam razpisanih tem) in obrazložitev, ali se bo predlagana raziskovalna tema navezovala na diplomsko delo ali na raziskovalno delo v okviru podiplomskega študija, ter navedbo morebitnih raziskovalnih izkušenj. - Kratak življenjepis; - Priloge: fotokopija osebne dokumentacije, potrdilo o vpisu v diplomski ali podiplomski študij in/ali potrdilo o zaključenem diplomskem ali podiplomskem študiju.

Prijave je potrebno odposlati na naslov:

SLORI, Trg Giotti 1 34133 Trst/Trieste.

Prijava mora biti oddana na sedežu SLORI ali po pošti s priporočenim pismom oddanim do 5.12.2011 v ovojnici, opremljeni z napisom na prednji strani »Vloga za razpis SLORI - ISK«. Na hrbtini strani mora biti naslov pošiljatelja.

5. Termin:

Razpisni rok zapade: 5.12.2011

Izbor kandidatov bo opravljen predvidoma do 23.12.2011.

Razpisna dokumentacija je dostopna na sedežu naslednjih institucij:

- v Špetru: Slovenski kulturni center;

- v Čedadu: kulturno društvo Ivan Trinko, Novi Matajur, Dom;

- v Ukvah: slovensko kulturno središče Planika;

- na Solbici (Rezija): Zveza slovenskih kulturnih društev;

- v Trstu: SLORI (Trg Giotti 1; tel: 040 636663; trst@slori.it).

DEŽELA - S četrtkove seje posvetovalne komisije za Slovence

Slovenska manjšina še naprej z 21 primarnimi organizacijami

Komisija sprejela predlog odbornika Elia De Anne - Seznam nespremenjen najbrž do deželnih volitev 2013

TRST - Slovenska manjšina bo še naprej imela 21 tako imenovanih primarnih organizacij, ki so tiste, ki imajo zajamčeno državno finančno podporo. Tako je sklenila uprava Furlanije-Juljske krajine, njen sklep pa je soglasno potrdila posvetovalna komisija za slovensko manjšino. Za vključitev na seznam primarnih organizacij so zaprosili Sklad Mitja Čuk, Združenje cerkvenih pevskih zborov, Slovensko kulturno središče Planika iz Kanalske doline ter privatna televizija Groupe Space Globe Mitteleuropa. Vse štiri prošnje so bile zavrnjene.

Posvetovalna komisija je dejansko osvojila stališče deželnega odbornika Elia De Anne. V tem trenutku po njegovem ne gre spreminjati seznama primarnih organizacij in tudi ne pravil oziroma pogojev, ki jih morajo izpolnjevati te ustanove. Nobeden od štirih prisilcev jih ne izpolnjuje, je dejal odbornik, ki si tudi glede seznama primarnih ustanov veliko obeta od deželne konference za slovensko manjšino, ki bo prihodnje leto. In to bo že dejansko volilno leto, zato ni pričakovati nobenih sprememb do deželnih volitev spomladi leta 2013.

Predsednik Sveta slovenskih organizacij Drago Štoka je priznal, da s težkim srcem sprejema stališče De Anne, pri čemer je izrecno omenil Združenje cerkvenih pevskih zborov. Štoka je menil, da ni šlo za zavrnitev prošnje, temveč le za odložitev njihove presoje. Predsednik Slovenske kulturno-gospodarske zveze Rudi Pavšič je poudaril, da je treba pri primarnih ustanovah upoštevati obstoječa pravila, »drugače bi prešli v anarhijo«. Pavšič si vsekakor želi, da bi glede primarnih ustanov prešli v »meritokratsko dina-

Giuseppe Napoli in Elio De Anna na seji posvetovalne komisije za Slovence KROMA

miko«, s katero bi preverjali, kdo kaj dela, kakšne uspehe žanje itd.

Direktor deželne službe, ki je pristojna tudi za slovensko manjšino, Giuseppe Napoli je načel vlogo posvetovalne komisije, ki je bila doslej zelo omejena. V bistvu se komisija ukvarja le s finančnimi zadevami in se sestaja le takrat, ko je treba deliti prispevke organizacijam in ustanovam. Pavšič je vlogo komisije primerjal z bankomat (to prisposodbo je uporabil tudi Napoli), medtem ko bi moral biti ta organ soudeležen pri vseh deželnih odločitvah, ki zadevajo Slovence. To se trenutno ne dogaja, kar je v nasprotju z deželnim zakonom za slovensko manjšino. Napoli je dal jasno razumeti, da Dežela glede pravil in pogojev za primarne ustanove ter za bolj ustvarjalno

vlogo posvetovalne pričakuje mnenja in predloge slovenske manjšine.

Na četrtkovi seji so zastopniki Dežele, začeni z odbornikom De Anno, ter predsednika SKGZ in SSO čestitala članu komisije Iztoku Furlaniču za izvolitev za krmilo tržaškega občinskega sveta. »Komisija si šteje v čast, da ima v svoji sredi tako uglednega zastopnika Občine Trst,« je dejal De Anna.

S.T.

MANJŠINA - Manjkajoči denar

Senatorica Blažina sprašuje ministra

RIM - Po številnih razgovorih in posegih, ki jih imela tudi v zadnjem tednu v zvezi s postavko 2,5 milijona evrov, za katero obstaja še vedno nerazumljiva zmeda, je senatorica Tamara Blažina včeraj predložila novemu ministru za finance parlamentarno vprašanje. Posegov in pritiskov je bilo doslej nič koliko z vseh strani in to na vseh ravneh, a brez pozitivnih rezultatov. V Rimu namreč še vedno trdijo, da je bil denar poslan Deželi, tukaj pa o tem ni nikakršne sledi, kar je potrdil med drugim tudi deželni odbornik De Anna. Glede na to, da je postavka vpisana v državni bilanci za leto 2011 (kot tudi za naslednji dve leti), senatorica sprašuje zakladno ministrstvo za pojasnila v zvezi z nastalim položajem in predvsem izpostavlja potrebo, da se stvar reši za celotno triletnje.

Na ta problem je senatorica Blažina že opozorila samega predsednika vlade Montija ob umestitveni seji v senatu. Čim bo vlada v celoti operativna in bodo tudi posamezni podtajniki dobili

specifična pooblastila, bo seveda potreben tudi takojšen poseg pri članu vlade zadolženemu za manjšinska vprašanja. V pričakovanju rimskih odzivov pa je sedaj nujno delati na tem, da se obljuba deželnega odbornika glede možnosti predujma sredstev, resnično udejanji. O taki možnosti je senatorica spregovorila že pred mesecem dni na glavnem svetu SKGZ in bo zares zadovoljna v kolikor se bo čim prej uresničila, saj so naše organizacije že finančno na psu.

Ob tem najbolj perečem problemu se v tem času soočamo tudi z vprašanjem krčenja sredstev konvencijam med vlado in ustanovo Rai za radijske in televizijske oddaje manjšinskih jezikov. Na predsedstvo vlade je slovenska senatorica glede tega naslovila še drugo poslansko vprašanje, kjer prosi za pojasnila glede vladnih namer in opozarja na dragoceno specifiko oddaj v manjšinskih jezikih ter na nesprejemljivost kateregakoli krčenja, ki bi ohromilo tovrstne javne storitve.

PRIMARNE ORGANIZACIJE SLOVENSKE MANJŠINE

- 1) Prae-DZP (Primorski dnevnik)
- 2) Goriška Mohorjeva
- 3) Novi Matajur
- 4) Mladika
- 5) Most (Čedad)
- 6) Založništvo tržaškega tiska
- 7) Slovenski raziskovalni inštitut
- 8) Slovensko stalno gledališče
- 9) Narodna in študijska knjižnica
- 10) Glasbena Matica
- 11) Glasbeni center Emil Komel
- 12) Zveza slovenskih kulturnih društev
- 13) Slovenska prosveta
- 14) Zveza slovenske katoliške prosvete
- 15) Združenje slovenskih športnih društev v Italiji
- 16) Kulturni dom-Gorica
- 17) Kulturni center Lojze Bratuž-Gorica
- 18) Dijaški dom Srečko Kosovel-Trst
- 19) Dijaški dom Simon Gregorčič-Gorica
- 20) Kinoatelj
- 21) Inštitut za slovensko kulturo-Beneška Slovenija

samo v
ulici Carducci 22
vogal ulica Crispi
v Trstu

na ležiščih
podlagah
in posteljah
dorelanbed

30%
popust

izredna promocijska prodaja

casa
del
materasso

Novi in edini sedež

casa del materasso

dorelanbed

Trst - ulica Carducci 22 (vogal ulica Crispi) - tel. 040.382.099

DVIGNITE SE!

Proslava ob 70-letnici Osvobodilne fronte in 20-letnici samostojnosti Slovenije

Kulturni dom v Trstu, nedelja, 4. decembra 2011, ob 16. uri

Skgz
SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV

SLOVENIJA - Jutri prve predčasne volitve v zgodovini države, od polnoči v veljavi volilni molk

Za 90 mest v državnem zboru se poteguje kar 1300 kandidatov

LJUBLJANA - V Sloveniji bodo jutri prve predčasne državnozbornske volitve v zgodovini države. Dobrih 1,6 milijona volilnih upravičencev bo lahko med 1300 kandidatkami in kandidati izbiralo novo sestavo parlamenta za prihodnji mandat. Med 7. in 19. uro bo jutri odprtih 3382 rednih volišč in 86 volišč, na katerih bodo glasovali volivci zunaj kraja stalnega prebivališča. Glasovanje bo potekalo tudi na 34 diplomatsko-konzularnih predstavništvih, kjer bodo volišča odprta med 9. in 17. uro po lokalnem času.

V splošni volilni imenik je za letošnje volitve vpisanih 1.653.891 volilnih upravičencev. V posebnem imeniku državljanov s stalnim prebivališčem v tujini pa je vpisanih 55.916 volivci in volivcev. Ti bi sicer morali po pošti že prejeti volilno gradivo, a se je zapletlo pri volivcih v Avstraliji, ki do srede glasovnic po pošti še niso prejeli. Če jih ne bodo prejeli pravočasno, bi morali za te volivce razpisati naknadne volitve.

Za 90 poslanskih mest se poteguje 1300 kandidatov. 88 poslancev bodo volivci izbirali v 88 volilnih okrajih, dve poslanski mesti pa pripadata predstavnikoma narodnih manjšin (madžarski in italijanski).

Na volitvah nastopa 20 strankarskih list, od tega 13 v vseh osmih volilnih enotah. V vseh volilnih enotah bodo nastopile parlamentarne stranke (SD, SDS, SLS, LDS, DeSUS, Zares in SNS) ter novoustanovljene stranke Zorana Jankovića (Pozitivna Slovenija), Gregorja Viranta (Lista Virant) ter Gibanje za Slovenijo. V vseh volilnih enotah bodo nastopile tudi zunajparlamentarne Demokratična stranka dela, Nova Slovenija in SMS Zeleni. V sedmih volilnih enotah bodo volivce pokušali prepričati v Stranki za trajnostni razvoj, Stranki enakih možnosti in Zelenih Slovenije. Stranka slovenskega naroda bo nastopila v petih volilnih enotah, Naprej Slovenija v treh, Humana Slovenija v dveh in Akacije v eni volilni enoti.

Od petka od polnoči pa vse do zaprtja volišč velja volilni molk. V tem času je prepovedana vsakršna dejavnost, ki bi volivce navajala h glasovanju za enega od kandidatov ali katero od političnih strank. Na ministrstvu za notranje zadeve bo delovala dežurna služba, kamor bodo lahko državljani sporočali podatke o domnevnih kršitvah volilnega molka.

Prvi volilni rezultati (sicer še ocene) bodo znani takoj po 19. uri, dejanske rezultate pa bo mogoče spremljati tudi na spletni strani Državne volilne komisije od 19. ure dalje. Glasove bodo objavljali sproti, na spletni strani pa bo poleg delnih neuradnih rezultatov objavljen tudi informativni izračun, kakšna bi bila glede na izide struktura parlamenta in kdo bi bil izvoljen.

V ponedeljek bodo izidom glasovanja prišli tudi glasove, ki bodo prispeli po pošti iz Slovenije. Izide volitev pa lahko spreminijo tudi glasovi iz tujine, na katere bo treba počakati do 12. decembra. Državna volilna komisija bo predvidoma 16. decembra razglasila uradne izide volitev in objavila sestavo šestega sklica državnega zbora.

Ta se bo na ustavni seji sestel najpozneje 24. decembra, predsednik republike Danilo Türk pa bo po posvetu s poslanskimi skupinami predlagal mandatarja za sestavo nove vlade, o katerem bo nato odločal državni zbor.

Predvolilne javnomnenjske ankete so bile v zadnjem času precej jasne. V vseh je bila zanesljivo na prvem mestu SDS Janca Janše, ki ji je s precejšnjim zaostankom sledila Pozitivna Slovenija Zorana Jankovića. Na tretjem mestu naj bi bila SD Boruta Pahorja, na četrtem pa Lista Virant. V državni zbor naj bi se prebile še SLS, NSi in DeSUS, medtem ko za vse ostale stranke kaže, da ne bodo presegle vstopnega praga štirih odstotkov.

Kampanja za predčasne volitve je bila v primerjavi z volitvami v preteklosti skromna, saj se tudi stranke soočajo s pomanjkanjem denarja in zadolženostjo. Nekateri politični analiti-

ki in tudi prvaki strank so zato napovedovali bolj vsebinsko kampanjo, po kateri bi odločile ponujene rešitve za izhod Slovenije iz krize.

Največ odgovorov je od prvakov strank zahtevalo vprašanje ukrepov, ki bi Slovenijo popeljali iz krize. Aktualno je bilo vprašanje izvedbe reform in sposobnosti socialnega dialoga, krpanje proračunske luknje, ukrepi za odpiranje novih delovnih mest, vprašanje davkov in varčevanja v javni upravi. Še zlasti kandidati za premiersko mesto pa so bili pod drobnogledom medijev in izpostavljeni raznim aferam, čemur se Janša, Jankovič in Virant niso mogli izogniti.

Odperto ostaja vprašanje oblikovanja vladne koaliciije. Medtem, ko so nekaj dni pred minulimi volitvami leta 2008 skupaj stopile SD, LDS in Zares ter oblikovale t.i. levi trojček, pa so v tednu pred tokratnimi volitvami na Zboru za republiko skupaj stopili Janez Janša, predsednik SLS Radovan Žerjav in predsednica NSi Ljudmila Novak ter se zavzeli za zmago vrednot slovenske pomladi.

Na slovenskem konzulatu v Trstu (posnetek je z volitev leta 2008) bo mogoče voliti jutri med 9. in 17. uro

KROMA

HRVAŠKA - Jutri redne parlamentarne volitve

Hrvaški levosredinski koaliciji se obeta prepričljiva zmaga

ZAGREB - Na hrvaških parlamentarnih volitvah bo jutri, soče po vseh anketah, zanesljivo slavila levosredinska koalicija kukuriku (SDP, HNS, IDS, HSU). Koaliciji kukuriku, ki jo vodi socialdemokratski kandidat za premierja Zoran Milanović, javnomnenjske raziskave v zadnjih dneh pred volitvami napovedujejo od 35 do 40 odstotkov glasov, ki prinašajo od 79 do 85 poslanskih mest. Za parlamentarno večino bo zadostovalo 76 poslancev, glede na to, da bo sedmi sklic hrvaškega sabora štel 151 poslancev.

HDZ premierke Jadranke Kosor ima približno 20-odstotno podporo, v najboljšem primeru pa naj bi imela 46 poslancev, vključno s tremi poslanci iz posebne volilne enote za diasporo, v kateri opozicijska koalicija nima kandidatov. Na zadnjih volitvah leta 2007 je HDZ dobila 66 poslancev ali deset več kot SDP.

Druge stranke se bodo letos morale zadovoljiti z drobtinami. Kot kaže, bodo vsi skupaj imeli manj kot 20 poslancev, med njimi pa bo tudi nekaj kandidatov z neodvisnih list. Še osem poslanskih stolčkov je rezerviranih za poslance manjšin, med katerimi ima srbska zagotovljene tri poslance.

Slovensko manjšino bo verjetno predstavljal predstavnik bošnjaške ali albanske manjšine, ki imata največ kandidatov ter večino med volivci albanske, bošnjaške, črnogorske, makedonske in slovenske manjšine, ki skupaj volijo enega poslanca.

Razloge za pričakovan poraz HDZ je treba iskati predvsem v številnih korupcijskih aferah, ki naj bi zajele vse pore stranke, od bivšega predsednika in premierja Iva Sanaderja do voznikov in vrtarjev na sedežu vladajoče stranke. Ne nazadnje je zaradi domnevnih črnih skladov, iz katerih naj bi bogato financirali prejšnje predvolilne kampanje, osumljen tudi HDZ kot pravna oseba. Drugi veliki razlog za padec priljubljenosti stranke so slabi ekonomski kazalci države, ki so se odrazili v občutnem znižanju standarda prebivalcev.

Priljubljenosti HDZ ne bo veliko pomagala niti sklenitev pogajanj z EU, ki je sicer velik uspeh vlade, temelji pa na prav tako uspešnem dogovoru o arbitražnem sporazumu s Slovenijo glede reševanja spora o meji med državama. Ne odnosi s Slovenijo niti arbitražni sporazum pa niso bili tema predvolilne kampanje na Hrvaškem.

Kosorjeva je poskusila vse, da bi državljanom iz dneva in dan predvolilne kampanje na različnih koncih države do-

ZORAN MILANOVIĆ

kazala, da je HDZ vredna tretjega zaporednega mandata. Ob tem je za vse težave, s katerimi se stranka sooča pred volitvami, javno obtožila opozicijo, medije, predsednika države Iva Josipovića in državno tožilstvo. Obudila je tudi nacionalistično retoriko, člani stranke pa se niso izogibali niti šovinističnih in homofobičnih izjav. Toda vse to ji je bolj škodilo kot koristilo.

Opozicijska SDP je že lani sklenila široko levosredinsko koalicijo, ki je dobila naziv kukuriku po imenu restavracije v Kastvu pri Reki, kjer so se dogovorili za

JADRANKA KOSOR

skupen nastop na volitvah. Koalicija kukuriku praktično sploh ni potrebovala predvolilne kampanje, ker ji prednost v raziskavah prinaša predvsem nezadovoljstvu državljanov z dosedanjjo oblastjo.

Kampanja je bila medla, Kosorjeva se je celo izognila televizijskem soočenju z Milanovičem, kot se je izognila neposrednem spopadu v isti volilni enoti.

Volivci bodo jutri odprta od 7. do 19. ure. Raziskave kažejo, da se bo volitev udeležilo več kot 70 odstotkov volivcev, med njimi je vsaj še 15 odstotkov neodločenih. (STA)

GRADEC Aretirali dva Slovence s 5 kg heroina

GRADEC - Avstrijska policija je v Gradcu prijela dva preprodajalca mamil, ki sta imela pri sebi v avtomobilu pet kilogramov heroina v vrednosti 200.000 evrov. Gre za Slovence, stara 51 in 33 let.

Kot je včeraj poročala avstrijska tiskovna agencija APA, sta imela Slovence v potovalki palice, oblikovane iz heroina, in sicer deset polkilogramskih kosov. Kriminalisti so Slovence sicer prišli na sled, potem ko so dobili namig iz mamilarskih krogov, še piše APA. Ko sta se z avtomobilom pripeljala na neko parkirišče južno od Gradca, ju je tam že pričakala policija, aretaciji pa se nista upirala. Na zaslišanju sta tudi priznala kaznivo dejanje, sedaj pa sta v preiskovalnem zaporu v predelu Gradca Jakomini. Avstrijska policija njunih osebnih podatkov ni posredovala.

LJUBLJANA - Po dolgi bolezni Poslovil se je politik in diplomat Jaša Zlobec

LJUBLJANA - V 61. letu starosti je včeraj po dolgi in mučni bolezni umrl Jaša Zlobec, politik, nekdanji poslanec in diplomat, publicist, prevajalec ter civilno družbeni aktivist. Pokojni, ki je bil sin pesnika Cirila, se je rodil 21. januarja 1951 v Ljubljani. Leta 1975 je diplomiral iz francoskega in italijanskega jezika na ljubljanski filozofski fakulteti in že kot študent deloval v študentskem gibanju in bil urednik več literarnih revij (Mlada pota, Tribuna, Problemi).

Po končanem študiju je bil svoboden umetnik, nato pa urednik pri Cankarjevi založbi. Vmes je bil zaposlen še v uredništvu mladinskega programa Televizija Slovenije (1979 do 1983) in eno leto tudi direktor Študentskega kulturnega centra (1979 do 1980). Po letu 1990 se je posvetil političnemu delu, bil je poslanec državnega zbora in tudi slovenski veleposlanik v Belgiji.

Predsednik slovenske vlade Bo-

ŠOLSTVO V Varaždinu v gimnaziji pouk slovenščine

VARAŽDIN - Na predlog Sveta slovenske nacionalne manjšine Varaždinske županije ima več kot 100 učencev varaždinske Druge gimnazije v okviru rednega pouka od začetka tega meseca tudi pouk slovenščine, ki obsega spoznavanje jezika in slovenske kulture. Projekt financira Uprava za nacionalne manjšine na hrvaškem ministrstvu znanosti, izobraževanja in športa. Učni načrt je pripravila prof. Mateja Pučko iz Ormoža, slovenščino pa bo poučeval prof. Miroslav Gradečak. Projekt sta od začetka spremljala slovenski ministrstvi za Slovence v zamejstvu in po svetu. Druga varaždinska Gimnazija je prva gimnazija na Hrvaškem, kjer v rednem pouku poteka tudi pouk slovenskega jezika in kulture.

Upravi je še en projekt učenja slovenskega jezika, ki ga bo izvajalo slovensko kulturno društvo Nagelj, v katerega vključeno okoli 500 osnovnošolcev. Ta projekt naj bi se začel u drugom polletju šolskega leta 2011/12.

JAŠA ZLOBEC

rut Pahor je družini pokojnega Jaše Zlobca poslal sožalno brzojavko, v kateri ji je v svojem imenu in v imenu vlade izrekel iskreno sožalje ob nenadomestljivi izgubi. Sožalje sta ob smrti nekdanjega poslancev izrekla tudi predsednik Državnega zbora Ljubo Germič in stranka LDS, katere član je bil Zlobec. Pokojni je pustil pomemben pečat tako v svojem prevajalskem, publicističnem kot tudi v političnem delovanju in nam bo za vedno ostal v spominu, je zapisal Pahor. (STA)

INFRASTRUKTURE - Dvojna slovesnost na deželnem letališču v Ronkah

Ob 50. obletnici prvega linijskega poleta tudi poimenovanje letališča

Odslej nosi ime Paola Savorgnana di Brazzà - Letos rekordno število potnikov

RONKE - Kljub težkim časom, v katerih gospodarska kriza ne prizanaša niti letalskemu prevozu, je bil včeraj na deželnem letališču v Ronkah dvojni praznik v znamenju dobrih obetov za prihodnost. Ob udeležbi uglednih gostov so na letališču s skromno slovesnostjo proslavili 50. obletnico prvega komercialnega poleta in hkrati deželno letališče uradno poimenovali po Pietru Savorgnana di Brazzà, velikemu popotniku in raziskovalcu s furlanskimi koreninami.

Do prvega rednega vzleta z letališča v Ronkah je prišlo 2. decembra 1962. Letalo DC3 družbe Società Mediterranea (SAM) z 20 sedeži je namreč vzletelo proti Benetkam in tako uvedlo linijo Trst - Rim z vmesnim postankom v Benetkah. Letališče je takrat imelo eno samo travnato letalsko stezo, dolgo tisoč metrov.

V teh petdesetih letih se je letališče razvilo tako na področju letalskih zvez kot infrastruktur. Danes ima 3000 metrov dolgo letalsko stezo, na kateri lahko pristajajo letala vseh vrst, družba Aeroporto Friuli Venezia Giulia, ki letališče upravlja v 40-letni koncesiji, pa je uspela letališču zagotoviti potniški bazen, ki ne zajema samo Furlanije-Juljske krajine, ampak tudi sosednja ozemlja. Letos bo letališče v Ronkah prvič v svoji zgodovini preseglo mejo 800 tisoč potnikov in zabeležilo 18-odstotno rast prometa. Rednih letalskih linij je v zimski sezoni 2011-12 enajst, potniki pa imajo vsak dan na voljo 1500 sedežev. Ob 50-letnici je izšla tudi knjiga z naslovom *45 Nord-13est: Storia dell'aeroporto del Friuli Venezia Giulia* avtorjev Carla d'Agostina in Rina Romana.

Poimenovanje po Pietru Savorgnana di Brazzà je bilo obeleženo s pritrdivitvijo dveh tablic z napisom - eno so postavili na vhod območja odhodov, drugo pa na izhodu območja prihodov. Hkrati so odprli razstavo z naslovom Raziskovalec brez orožja: Pietro Savorgnan v Kongu, ki jo je postavil Furlanski prirodoslovni muzej Občine Videm kot nek podaljšek velike razstave *Hic sunt leones*, posvečene raziskovalcem Afrike, ki je na ogled v nekdanji cerkvi sv. Frančiška v Vidmu. Razstava na letališču bo na ogled do 15. decembra, videmska pa vse do 15. aprila prihodnje leto.

»Zelo sem ponosen na dosežene rezultate, za kar gre zahvala lastniku letališča, Deželi FJK, in vsem tistim, ki so svojim vsakdanjim delom prispevali, da smo jih dosegli. Naše ozemlje razpolaga s prvorazredno letališko infrastrukturo,

Z leve Roberto Pirzio-Biroli, Sergio Dressi, Renzo Tondo in Riccardo Riccardi na včerajšnji dvojni slovesnosti v Ronkah

DEŽELA FJK

ki zagotavlja hitre in udobne povezave z najpomembnejšimi evropskimi in svetovnimi destinacijami. Po zaslugi vlaganja v teku bo letališče v prihodnosti še bolj udobno, konkurenčno in bogatejše pri ponudbi povezav,« je ob priložnosti povedal predsednik letališke družbe Sergio Dressi.

»Prvih petdeset let je zaznamovala rast, za kar gre zahvala predvsem zaposleni, vendar obstajajo še velike razvojne možnosti. Letališče ni samo v službi Furlanije-Juljske krajine, ampak celotne severovzhodne Italije zaradi svoje geostrateške lege glede na vzhodno Evropo. Obstaja torej prostor za nadaljnjo rast, vendar ne na osamljen način, ampak v povezavi, z ustvarjanjem sistema,« je dejal predsednik Dežele Renzo Tondo. S tem se je nanašal na strateško zavezništvo z beneško letalsko družbo Save; javni razpis bo po zagotovitvi deželnega oddelka za infrastrukturo Riccardija objavljen januarja, nato pa bodo stekli pogovori za sklenitev zavezništva.

Lik Pietra Savorgnana je na včerajšnji slovesnosti ob poimenovanju orisal njegov pravnik Roberto Pirzio-Biroli, navzoči pa so bili tudi predstavniki plemena Teke, ki je razširjeno po vsej centralni Afriki in ki hrani hvaležen spomin na furlanskega raziskovalca, zastavonošo »drugačnega« kolonializma, prežetega s pravičnostjo do avtohtonega prebivalstva in z bojem proti suženjstvu.

RONKE - Paolo Savorgnan di Brazzà Belec, ki se ga še spominjajo v Kongu

RONKE - Pietro Paolo Savorgnan di Brazzà (1852-1905) je bil deseti od 13 otrok grofa Ascania, furlanskega plemiča z močnimi vezmi v Franciji, in Giacinte Simonetti iz družine markizov di Gavignano. Zrasel je v papeškem Rimu in se pri 15. letih preselil v Francijo, kjer je nadaljeval šolanje na vojaški mornariški akademiji. Tako se mu je odprla pot za popotovanje in predvsem za raziskovanje Afrike. Leta 1874 je prevzel francosko državljanstvo in v naslednjih letih izvedel tri ekspedicije v ekvatorialno Afriko. Posebno ga je zanimala reka Kongo, zaradi svojih dobrih odnosov s tamkajšnjimi plesemi pa je Franciji zagotovil veliko ozemlja današnjega Konga in Gabona. Zaradi svoje empatije do avtohtonega prebivalstva je kmalu prišel navzkriž s francoskimi imperialnimi oblastmi, ki so ga leta 1889 odstavile z mesta guvernerja Konga.

V začetku 20. stoletja je skušal objaviti dosje o grozotah evropskega kolonializma, vendar so mu to preprečili. Ker pa so se v Franciji začele širiti govornice o grozodejstvih evropskih kolonialistov v Afriki, so Savorgnana poklicali v Pariz, kjer naj bi mu zaupali raziskavo o tem. Savorgnan se je tako vkrcal, vendar v Pariz ni nikoli prišel, ker je umrl med plovbo 14. septembra 1905, pri komaj 53 letih. Morda zaradi kake tropske bolezni, ali pa so ga zastrupili.

Letališče Furlanije-Juljske krajine se torej od včeraj imenuje po tem raziskovalcu, ki se sicer ni rodil v naših krajih, a so od tod izvirali njegovi predniki. Kot je na slovesnosti ob poimenovanju poudaril predsednik Dežele FJK Renzo Tondo, »nam ta odločitev omogoča znova navezati stik z našo preteklostjo, hkrati pa tudi z evropsko in mednarodno zgodovino.«

MANJŠINE V Ljubljani o zamejskem gospodarstvu

LJUBLJANA - Društvo Poslovnih žensk - FAM prireja v sodelovanju z Inštitutom za narodnostna vprašanja prihodnjo sredo (ob 18.00) v novi Kristalni palači ljubljanskega BTC predstavitev zamejskega gospodarstva z okroglo mizo. Pozdravni nagovor bo imel minister za Slovene po svetu in v zamejstvu Boštjan Žekš, sledila pa bo predstavitev gospodarskega življenja Slovencev v Avstriji, Italiji, na Madžarskem in na Hrvaškem. O slovenskem gospodarstvu v Italiji bodo govorili direktor Slovenskega deželnega gospodarskega združenja (SDGZ) Andrej Šik, predsednik finančne družbe KB 1909 Boris Peric in referentka za žensko podjetništvo pri SDGZ Majda Canziani. Predstavitev bo vodila direktorica Inštituta za narodnostna vprašanja Sonja Novak Lukanovič, gostiteljica dogodka, ki se bo končal z družabnostjo, pa bo predsednica društva FAM Arijana Lipovec.

LJUBLJANA - Raziskava Eurochambres Izvozni trgi glavni vir optimizma za 2012

LJUBLJANA - Glavni vir optimizma za prihodnje leto so po oceni gospodarstvenikov izvozne možnosti, kaže letošnja raziskava Eurochambres Economic Survey. Omejene pa bodo še naprej možnosti za investicije, zanemarljivo bo ustvarjanje delovnih mest in skrčena domača prodaja.

Izsledki raziskave kažejo, da so ponavljajoči učinki gospodarske šibitve in dolžniška kriza v območju evra načeli podjetniško zaupanje in pričakovanje na širšem evropskem območju, ne le zgolj v državah s skupno valuto. Kazalnik podjetniškega zaupanja je v 19 letih izhajanja tega poročila tokrat še drugi negativen.

Večina anketiranih evropskih podjetij - v raziskavi je sodelovalo skoraj 70.000 podjetij iz 25 držav EU - bi v letu 2012 ohranilo sedanjo raven števila zaposlenih, ustvarjenih bo le malo novih delovnih mest. Napovedi glede prodaje na domačem trgu so nizke, kar odraža tudi previdnost končnih potrošnikov in previdnost pri načrtovanih investicijah. Pozitivne napovedi o izvozu v letu 2012 izstopajo iz gospodarskih napovedi, za katere sta sicer značilni

previdnost in negotovost. Po ocenah izvoznih optimizem pravzaprav izhaja predvsem iz poslovanja v območju evra, ki vidi tuje trge kot ključni vir novih poslov v letu 2012.

Po besedah predsednika združenja evropskih gospodarskih zbornic Eurochambres Alessandra Barberisa je »neizogibno, da je gospodarstvo močno prizadeto zaradi ponavljajoče se makroekonomske nestabilnosti in vznemirjeno zaradi neodločne reagiranja politike«. Previdno obnašanje potrošnikov in zmanjšana razpoložljivost posojil po njegovi oceni dodatno spodbujata njihove obete za izboljšanje. Kot je povedal Barberis, pa rezultati letošnje ankete vseeno pomenijo zadnji poziv evropskim voditeljem. »Po treh ali štirih letih stalnega krčenja gospodarstva in gospodarske negotovosti so zbornice pričarane, da bo leto 2012 prelomno za Evropo,« je poudaril.

»Odzivnost gospodarstva ni neomejena, podjetja pa niso sposobna prevzeti nase obveznosti, ki so nujne za okrevanje, če ne bodo prej hitro in odločno ukrepali politični voditelji,« je še ocenil Barberis.

PODJETNIŠTVO V Trstu posvet o mreženju podjetij

TRST - V veliki dvorani tržaške Trgovinske zbornice bo v ponedeljek (ob 15.30) posvet z naslovom Rasti in konkurirati s pomočjo podjetniških mrež: ustvarjati vrednost in ohranjati svojo identiteto. Kot je razvidno iz naslova, bo posvet, ki ga zbornica organizira s sodelovanjem telematске univerze Universitas Mercatorum, posvečen mreženju podjetij in njegovim učinkom. Mreža podjetij je dogovor med podjetji, na osnovi katerega lahko vzpostavljajo skupne dejavnosti in združujejo resurse za izboljšanje delovanja podjetij in posledično krepitev njihove konkurenčnosti. Mrežna pogodba je dostopna vsem gospodarskim operaterjem, ne glede na pravno obliko, ki jo imajo njihove dejavnosti, na razsežnosti in na vrsto dejavnosti. Udeleženci bodo spoznali tudi primer dobre prakse, posvet pa se bo končal po razpravi, ki je predvidena ob 17.30.

EVRO
1.3511\$ +0,1

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
2. decembra 2011

valute	2. 12.	1. 12.
ameriški dolar	1,3511	1,3492
japonski jen	105,25	104,84
kitajski juan	8,5702	8,5890
ruski rubel	41,4960	41,4650
indijska rupija	69,0480	69,3080
danska krona	7,4332	7,4330
britanski funt	0,86020	0,85910
švedska krona	9,0834	9,1258
norveška krona	7,7660	7,7830
češka krona	25,202	25,279
švicarski frank	1,2343	1,2264
madžarski forint	301,69	302,50
poljski zlot	4,4726	4,5050
kanadski dolar	1,3695	1,3736
avstralski dolar	1,3135	1,3182
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,3578	4,3550
litovski litas	3,4528	3,4528
latvjski lats	0,6978	0,6975
braziljski real	2,4122	2,4189
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	2,4567	2,4718
hrvaška kuna	7,5145	7,5085

EVROTRŽNE OBRETNOSTI
2. decembra 2011

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,27144	0,52889	0,74833	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,03167	0,05167	0,09917	-
EURIBOR (EUR)	1,210	1,473	1,701	-

ZLATO
(999,99%) za kg
41.863,92€ +43,13

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE
2. decembra 2011

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	4,61	-0,86
INTEREUROPA	0,55	-8,33
KRKA	49,50	-0,40
LUKA KOPER	7,70	+0,59
MERCATOR	170,05	-0,03
PETROL	157,60	-0,25
TELEKOM SLOVENIJE	67,00	+2,45
BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	16,00	-
AERODROM LJUBLJANA	11,26	-0,31
DELO PRODAJA	21,00	-
ETOL	66,01	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	15,50	-
ISTRABENZ	2,59	+3,60
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	3,50	-
MLINOTEST	3,00	-
KOMPAS MTS	6,00	-
NIKA	16,50	-
PIVOVARNA LAŠKO	11,14	-
POZAVAROVALNICA SAVA	5,60	+2,19
PROBANKA	9,90	-3,18
SALLUS, LJUBLJANA	255,00	-
SAVA	16,00	-1,84
TERMÉ ČATEŽ	179,00	-
ZITO	92,00	+1,10
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	11,10	-1,33

MILANSKI BORZNI TRG
2. decembra 2011

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
AZA	0,7695	+0,46
ALLIANZ	78,80	+3,75
ATLANTIA	11,78	+4,90
BANCO POPOLARE	0,927	+3,23
BCA MIP	0,2754	+8,72
BCA POP MILANO	0,2843	+1,21
EDISON	0,818	-0,55
ENEL	3,144	-0,13
ENI	15,85	+0,89
FIAT	3,87	+2,65
FINMECCANICA	3,244	-1,58
GENERALI	12,41	+0,16
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	1,298	+4,59
LOTTOMATICA	11,37	-1,30
LUXOTTICA	21,43	+0,23
MEDIASET	2,19	+1,58
MEDIOBANCA	4,894	+2,73
PARMALAT	1,51	+1,00
PIRELLI e C	6,95	+0,14
PRYSMIAN	10,16	+0,40
SAIPEM	33,04	+2,58
SNAM RETE GAS	3,40	-0,12
STMICROELECTRONICS	4,726	+1,33
TELECOM ITALIA	0,84	+0,60
TENARIS	14,00	+2,56
TERNA	2,666	+1,45
TISCALI	0,0388	-
UBI BANCA	3,044	+2,70
UNICREDIT	0,793	+3,05

SOD NAFTE
(159 litrov)
100,96\$ +0,76

IZBRANI BORZNI INDEKSI
2. decembra 2011

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBITOP, Ljubljana	610,35	+0,06
TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	1.799,53	+2,33
BIRS	879,26	-0,05
FIRS, Banjaluka	1.823,20	-0,15
Belex 15, Beograd	493,91	+0,26
SRX, Beograd	-	-
BIFX, Sarajevo	1.506,21	-
NEX 20, Podgorica	-	-
MBI 10, Skopje	2.023,47	+0,29
DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	12.038,38	+0,15
Nasdaq 100	2.308,89	-0,01
S&P 500, New York	1.248,05	+0,28
MSCI World, New York	1.184,45	-0,01
DAX 30, Frankfurt	6.080,68	+0,74
FTSE 100, London	5.552,29	+1,15
CAC 40, Pariz	3.164,95	+1,12
ATX, Dunaj	1.853,00	+1,05
PX, Praga	888,20	+1,66
EUROSTOXX 50	2.342,50	+1,24
Nikkei, Tokio	8.643,75	+0,54
STI, Singapur	2.773,36	+0,42
Hang Seng, Hongkong	19.040,39	+0,20
Composite, Sanghaj	2.360,66	-1,10
Sensex, Mubaj	16.846,83	+2,20

VARČEVALNI UKREPI - Pred odobritvijo ukrepov na ponedeljkovi seji vlade

Monti danes s strankami, jutri z deželami in s sindikati

Sindikati zaskrbljeni zlasti zaradi pokojninske reforme - Italija vrednot grozi z umikom podpore vladi

RIM - Vlada mrzlično pripravljala varčevalne ukrepe, ki jih namerava sprejeti v ponedeljek. Kot kaže, se obetajo novi davki na nepremičnine in na priveze, pa tudi zvišanje količnikov davka na dohodke fizičnih oseb (Irpel), pokojninska reforma, rezi v zdravstvu in v krajevnih javnih prevozih ter še marsikatera druga žrtve. Predsednik republike Giorgio Napolitano je včeraj dejal, da je za izhod iz krize resda potrebna »strogost«, a tudi »pravičnost«. To sta sicer paroli, ki ju pogosto uporabljajo tudi drugi politični predstavniki, kar pa ne pomeni, da se vsi strinjajo, saj ti dve besedi potem vsakdo po svoje tolmači.

Pred ponedeljkovim sprejemom pa namerava predsednik vlade Mario Monti snujajoče se ukrepe predstaviti voditeljem političnih strank, ki ga podpirajo v parlamentu, ter deželam in sindikatom, že sinoči pa je z njimi seznanil Napolitano. Tako se bo Monti danes dopoldne skupno z nekaterimi ministri srečal s predstavnikoma t. i. tretjega pola Pier Ferdinandom Casinijem in Francescom Rutelijem in nato s sekretarjem Ljudstva svobode Angelinom Alfonom, zvečer pa še z voditeljem Demokratske stranke Pier Luigiem Bersanijem. V nedeljo se bo premier sešel še s predstavniki dežel in sindikatov.

Medtem se je že oglašil prvi mož sindikalne zveze Cisl Raffaele Bonanni in dejal, da se ne bo zadovoljil s predstavitvijo ukrepov, češ da so za njegov sindikat potrebna pogajanja, še zlasti glede pokojninske reforme. Bonanni je dejal, da bi morala biti pokojninska reforma predvsem »pravična«, sicer pa je že vnaprej pojasnil, da njegov sindikat ne grozi s stavkami, češ da je trenutek preveč dramatičen, da bi dodatno zaostrovali napetost.

Tudi politični voditelji skušajo z objavo svojih stališč tako ali drugače pogojevati snovanje varčevalnih ukrepov, vendar nobena od strank, ki so Montijevi vladi izrazile zaupnico v parlamentu, ne grozi z umikom podpore, razen Italije vrednot Antonia Di Pietra. Ta stranka je tako rekoč z eno novo vladni večini, z drugo pa v opoziciji, tako da se danes ne bo noben njen

predstavnik srečal z Montijem. »Z vladnimi ukrepi se želimo seznaniti v parlamentu. Če bodo pravični, jih bomo podprli, če bodo zvržali breme reševanja krize le na delavce in upokojene, jih bomo zavrnili,« je včeraj dejal Antonio Di Pietro.

Alfano je napovedal, da se bo srečanja z vlado udeležil »z odprtostjo«, Casini je vladi zagotovil »prepričano« podporo, odgovorni za gospodarska vprašanja pri Demokrski stranki Stefano Fassina pa je previdno izjavil, da bodo demokrati podprli vladne ukrepe, tudi če ne bi v celoti odražali programa njihove stranke.

Polemična pa je Severna liga, ki je edina stranka deklarirano v opoziciji. Celo predsedniki dežel iz njenih vrst se v nedeljo ne nameravajo srečati z vlado, češ da se morajo udeležiti zasedanja t. i. »parlamenta Padanje«.

Predsednik vlade Mario Monti je sinoči predstavil snujajoče se varčevalne ukrepe predsedniku republike Giorgiu Napolitanu (na sliki)

ANSA

AFERA RUBY - Včeraj se je nadaljeval proces proti Berlusconiju

Policist pričal, da naj bi se zabav v Arcoreju udeleževale tudi prostitutke

RIM - Na sodišču v Milanu se je včeraj nadaljeval proces proti nekdanjemu premieru Silviu Berlusconiju v primeru Ruby. Kot prvi na seznamu več kot 200 prič tožilstva in obrambe je nastopil policist, ki je dejal, da so bila nekatera dekleta, ki so se udeleževala Berlusconijevih zabav, prostitutke. Berlusconi na sodišču ni bilo.

Policist Marco Ciacci je na sodišču povedal, da so se tri dekleta, med njimi tudi maroška plesalka Ruby, ki so se udeleževala razvpitih zabav pri Berlusconiju, sicer »profesionalno« ukvarjala s prostitucijo. Ciacci ob tem ni povedal, ali so dekleta svoje storitve za denar ponujala tudi na Berlusconijevih zabavah.

Po besedah Ciaccija so do tega ugotovitev prišli na podlagi preiskav, ki so vključevale tudi telefonsko prisluškovanje. Poleg Ruby, s pravim imenom Karima el

Mahroug, je Ciacci imenoval še dve s seznama več kot 30 deklet, ki so se udeleževala zabav. Gre za brazilsko manekenko Iris Berardi in dekle z imenom Michelle Conceicao.

Ciacci je sicer prvi na seznamu 78 prič obrambe in 136 prič tožilstva, ki je včeraj pričal na sodišču o aferi Ruby, v kateri je 75-letni Berlusconi med drugim obtožen, da je mladi Maročanki plačal za spolne odnose, ko je bila še mladoletna. O dogajanju na zloglasnih zabavah v Berlusconijevih vili v Arcoreju blizu Milana naj bi nastopilo tudi 32 deklet, ki so se udeležila katera od zabav, ter nekatere slavne osebnosti, kot je igralka George Clooney.

Tožilstvo in Berlusconijeva obramba sta se sicer na sodišču včeraj zapletla v besedni dvoboj. Tožilci so obrambi očitali, da skuša zavlačevati proces. Obramba

je namreč vložila pritožbo zaradi sklepa sodišča, da kot dokazni material dovoli tudi protokole Berlusconijevih telefonskih pogovorov, pridobljenih s prisluškovanjem. Tožilstvo je bilo mnenja, da gre za poskus zavlačevanja.

Berlusconiju očitajo, da si je z eksoitično Ruby krajšal noči med divjimi zabavami »bunga bunga«, na katere naj bi pripeljali posebej izbrana dekleta, ki so jih plačevali na različne načine. Berlusconi vse obtožbe zavrača in trdi, da mu nikoli ni bilo treba plačevati za spolne usluge. Poleg tega naj bi nekdanji premier zlorabil položaj, ko je Ruby spravil iz zapora s klicem na policijsko postajo, češ da je vnukinja zdaj že bivšega egiptovskega predsednika Hosnija Mubaraka. Za obe kaznivi dejanji Berlusconiju skupaj grozi do 15 let zaporne kazni.

Kasacija prižgala zeleno luč za volilni referendum

RIM - Vrhovno sodišče je razglasilo za veljavni obe vprašanji, ki sta bili pred dobrim mesecem vloženi za razpis referenduma o sedanjem državnem volilnem zakonu, znanem kot »porcellum«. O njuni zakonitosti se bo moralo izreči še ustavno sodišče, nakar bi referendum lahko razpisali spomladi 2012.

Referendumski odbor je izrazil zadovoljstvo nad sklepom kasacijskega sodišča ter pozval parlament, naj spremeni sedanji volilni zakon v skladu z referenduskima vprašanjema. V nasprotnem primeru pa naj bi čim prej prišlo do razpisa referenduma.

Don Luigi Verzè: Jaz kot Kristus na križu

MILAN - »Mislim sem narediti kot Jezus Kristus, ki je bil, potem ko je ozdravil toliko bolnikov in nam daroval odrešenjski nauk, aretirani, klevetani in obsojeni na križ in se ni branil. Vendar so me zaprosili, naj berem pregled tiska in danes ne morem več molčati zaradi tveganja, da bi moj molk škodil mnogim.« Tako je duhovnik Luigi Verzè, ustanovitelj milanske bolnišnice San Raffaele, ki je šla v stečaj in za katero obstaja sum, da je bila središče sistema podkupnin, zapisal v odprtem pismu, s katerim je prekinil svoj molk o položaju ustanove. Don Verzè je prevzel vso moralno in pravno odgovornost za to, kar se je zgodilo, prav tako pa v pismu poudarja pomen ustanove, saj sveta skrbstva ni hotel »zapustiti takega, kakršnega sem našel, s sobanami s 30-40 posteljami, ki so bile pogosto v slabem stanju in brez sanitarij in kjer so dostop do zasebnih zdravilišč, ki so jih vodili predvsem redovniki, imeli samo bogati« je zapisal don Verzè.

Neaplju še dva meseca časa za reševanje težav z odpadki

NEAPELJ - Evropski komisar za okolje Janez Potočnik je za dva meseca podaljšal rok za rešitev problema nepeljских odpadkov. Informacijo je včeraj posredoval italijanski okoljski minister Corrado Clini, ki je poudaril, da so potrebni hitri ukrepi, saj bo drugače denarna kazen zelo slana. »Globo bomo plačali vsi in predvsem tisti, ki niso nič krivi,« je dodal minister.

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Revija za nove tehnologije Wired proglasila Napolitana za človeka leta, češ da je skala, na katero se lahko opira država v krizi

SERGIJ PREMUR

Samo zmanjševanje javnih izdatkov in večji davčni pritisk ne bosta rešila Italije, treba bo prestrukturirati javni dolg, piše *Financial Times*, pa verjetno tudi to ne bo dovolj. Recept, ki ga ponuja londonski finančni dnevnik, je izdelal znani ekonomist Nouriel Roubini in predvideva, da bo Italija morala izstopiti iz sistema evroobmočja, da bo tako lahko premostila stagnacijo proizvodnje, recesijo in trgovinski primanjkljaj. Nedvomno je Monti sposobnejši od svojega predhodnika, problemi Italije pa se niso spremenili, piše *FT*, in to je razlog, zaradi katerega so trgi dokaj mlačno sprejeli imenovanje nove vlade. Javni dolg bo od sedanjih 120 odst. bruto domačega proizvoda treba v kratkem zmanjšati na 90 odst. BDP, kar bo mogoče samo s pomočjo mednarodnih finančnih ustanov, sicer bo samo plačevanje vedno večjih obresti privedlo do razsula javnih računov. Po mnenju znanega ekonomista newyorške univerze, rojenega v Carigradu iz judovskih korenin, bo vsekakor treba državni dolg delno oklestiti na račun investitorjev, tudi mednarodnih – okrog 40 odst. italijanskega dolga je namreč v rokah tujih vlagateljev. Samo to ne bo rešilo Italije, zaenkrat pa je najnujnejša poteza, saj bi porast državnega dolga in

primanjkljaja lahko že v kratkem tako prizadel Italijo, da bi utonila v katastrofalnem trincinu.

Sredi krize se Italija mora spopasti z razširjeno kulturo davčnega utajevanja, ugotavlja *The Washington Post*. Osmo najmočnejšo ekonomijo na svetu hudo bremeni davčno utajevanje in javnost vedno bolj odločno zahteva ostrejši pristop do utajevalcev kot enega od pogojev za premostitev gospodarske krize. Krmilo vlade je prevzel ekonomist Mario Monti, ki je nasledil Silvia Berlusconija, »milijarderja in playboya, ki je javno simpatiziral z utajevalci«, piše ameriški dnevnik. Novi premier je že napovedal, da bo skušal preprečiti katastrofo z vrsto ukrepov, med katere spada tudi poostren nadzor utajevanja, ki škoduje državi bolj kot potratni javni sektor in predrag pokojninski sistem. Italijanska podjetja so v glavnem majhna in na družinski osnovi, kar omogoča večje utajevanje kot v razvitejših sistemih, obenem pa tudi preprečuje uveljavitev novih in sposobnejših subjektov. V Italiji je po pisanju dnevnika iz ameriške prestolnice zelo razširjeno tudi podkupovanje in klientelistični sistem, ki sloni na političnih zvezah, kar zavira zdrav gospodarski razvoj države. Kljub najboljšim namenom novega

vladnega predsednika pa ni razlogov za optimizem, saj ne bo lahko premostiti dosedanje uveljavljene in zakoreninjene prakse utajevanja davkov, je zaključek *Washington Posta*.

»Boter govori tudi nemško« poroča *N-TV*, nemški televizijski kanal ameriške *CNN*. Italijanski mafijski klani so se razpredli po vsej Nemčiji in mafijska ekonomija zaobjema vseh vrst dejavnosti, od picerije v sosednji ulici do mednarodnih poslov. Že dolgo časa mafija ne deluje samo na območju zaostalega italijanskega juga, ampak uveljavlja pravo kolonialistično politiko, ki je prav v Nemčiji dosegla največji uspeh. Znameniti pokol leta 2007 v Duisburgu, kjer so v italijanski restavraciji pobili šest ljudi, je dokazal, kako se je italijanska kriminalna struktura močno zakoreninila po vsej Nemčiji in izvaja prvi nadzor nad teritorijem. Tudi mafija je postala globalni pojav, ki se je po svetu zasadila v krajevno družbeno tkivo in dosegla tudi politične strukture. V Ameriki deluje vsaj sto let, v Avstraliji zadnjih 60, v zadnjih desetletjih pa po vsej Evropi, zato mora tudi odgovor sil javnega reda biti globalen na mednarodni ravni, poroča *N-TV*.

»Italija ima sicer novo vlado izvedencev, vendar je imenovala tudi

zgrešenega človeka« je uvod v poročilo *BBC* o zapletih okrog imenovanja podtajnika na ministrstvu za kmetijstvo. Gre za nerodnost, ki je spravila v zadrego »neizvoljeno vlado izvedencev«, poroča *BBC*. Na mesto podtajnika so namreč imenovali univerzitetnega profesorja Franca Brago, vendar so po pomoči stopili v stik s prof. Francescom Brago, in sicer v Kanadi, kjer poučuje agrarne vede prav tako kot skoraj istoimenski kolega. Sporočili so mu, naj takoj pride v Rim in so objavili njegov življenjepis na uradni strani italijanske vlade. Zgrešeni podtajnik je prejel številne čestitke in se je že pripravil na prevzem nove zadolžitve, ko je prišlo na dan, da je šlo za pomoto. Ko se je zadeva razčistila je prof. Francesco z velikim občutkom odgovornosti zagotovil prof. Francu svojo pripravljeno sodelovanje, poroča *BBC*.

Še vedno *BBC* navaja revijo organizacije *Lonely Planet*, ki med turističnimi znamenitostmi Italije tokrat svetuje kraj Fillettino v Laciju. Gre za kraj z nekaj več kot 500 prebivalci, ki ga sicer označuje kot »slikovito vas na vrhu griča«, vendar brez posebnih značilnosti. Razlog, zaradi katerega se pomembni turistični organizaciji zdi zanimiv obisk prav te izmed nešteti italijanskih starodav-

nih središč, je dejstvo, da so se enostransko izrekli za neodvisnost od Italije kot posledico krčenja sredstev občinski upravi. Župan se je proglasil za kneza in v kratkem naj bi uvedli lastno valuto. »Zato obiščite najnovejšo evropsko kneževino, preden bodo uvedli mejne kontrole.«

Wired je ameriški mesečnik namenjen publiki, ki se zanima za najnovejšo tehnologijo, predvsem na področju računalništva in spletnih povezav. Italijanska izdaja revije je v zadnji številki proglasila človeka leta, in to ne Steeva Jobsa, kot so pričakovali geeki in nerdsi, to so privrženci najnovejših tehnologij, pač pa – Giorgia Napolitana. Predsednik republike je dokazal, da je kljub svojim letom še vedno »wired«, to se pravi povezan s stvarnostjo, pa tudi da mu je pri srcu usoda mlajših generacij. Pokazal je, da dojemajo kompleksno italijansko stvarnost kot celoto in predstavlja stičišče med preteklostjo in prihodnostjo. Izkazal se je kot skala, na kateri država sloni v najbolj dramatični krizi, in vse javnomnenske raziskave kažejo, da njegov ugled stalno rase, medtem ko upada mnenje o drugih političnih predstavnikih. Gre za nič kaj slabo priznanje revije novih generacij človeka, ki je konec junija praznoval svojo 86. rojstni dan.

OBČINA TRST - V Novinarskem krožku srečanje s tržaškim županom Robertom Cosolinijem

»Mojih prvih šest mesecev«

V tem obdobju smernice novega prostorskega načrta, odpiranje mesta zaledju z obiski v Ljubljani, na Reki in na Dunaju, pozornost kraškimi rajonom - Sterilna polemika o božičnem drevescu - Načrti za prihodnost

Smernice novega občinskega prostorskega načrta so nakazale pot k modernizaciji Trsta; do božiča bo pripravljen osnutek prometnega načrta, h kateremu bodo morali Tržačani dati svoj doprinos; prihodnje leto bo mogoče predstaviti del pristaniške proste cone s Staroga pristanišča drugam, kar bo omogočilo razvoj tistega območja; obiski v Ljubljani, na Reki in na Dunaju so odprli mestu evropske perspektive, spodbudili nove kulturne izmenjave in napovedali prihod novih turistov.

Tako je tržaški župan Roberto Cosolini odgovoril na vprašanje o prioriteta njegove občinske uprave v prvih šestih mesecih delovanja, ki mu ga je na srečanju v Novinarskem krožku zastavil odgovorni urednik Primorskega dnevnika Dušan Udovič. Ob njem ga je o polletnem in o prihodnjem delu spraševal še vodja kronike italijanskega dnevnika Il Piccolo Maurizio Cattaruzza.

Šest mesecev je za novega župana in popolnoma novo upravo kratka doba, da bi lahko pod njo potegnili črto obračuna. Zato je bil - ob prvih opravljenih korakih - na dobro obiskanem srečanju mnogo govora predvsem o tem, kaj čaka Cosolinija in njegovo mesto.

Župan ima o tem jasne pojme. Začeti bo treba pri pristanišču. To potrebuje infrastrukturno inovacijo. V ta okvir bo sodilo decembrsko srečanje s pooblaščenim upraviteljem italijanskih železnic Mauro Morettijem. Namen: prebiti obroč železniške izolacije pristanišča z izboljšanjem železniških povezav mesta z zaledjem, tako italijanskim kot vseevropskim.

Zaprto mesto se je dolga leta kazala tudi v omalovaževanju evropskih projektov. Cosolini je enega od svojih

odbornikov zadolžil za pripravo evropskih projektov, Fabio Omero temu sledi, občina je začela pripravljati in predstavljati evropske načrte, tako bo tudi po tej plati, s predvidenimi partnerji končno zaživela bolj evropsko.

Konkretno se bo treba lotiti vprašanja škedenjske železarnice. Četrtekovo srečanje z deželnim predsednikom Renzom Tondom je napovedalo nov, skupinski prijem pri iskanju tistega izhoda iz te neskončne zgodbe, ki bo zadovoljil bodisi zahteve zaposlenih in industrije, bodisi tamkajšnjih ljudi in okolja.

Pozornost do Škedenja in njegovih prebivalcev nakazuje županovo skrb za uravnotežen razvoj vseh predelov občine, vključno s kraškimi, ki ga je prejšnja uprava zastavljala. Srečanja na Vzhodnem in Zahodnem Krasu, prvo in med prvimi srečanja tako imenovane »potujoče občinske uprave«, sta zakoličili nov odnos občinskega centra do periferije. Vsi rajoni so enaki, ne obstajajo drugorazredni rajoni, je poudaril Cosolini.

Župan je še izpostavil mesto, ki ga ima Trst v znanstvenem svetu. Potrdil je nasprotovanje gradnji uplinjevalnika v Tržaškem zalivu. Izrazil zadovoljstvo nad dejstvom, da se je demografski padec vendarle umiril (208 tisoč prebivalcev). Trst pa bo lahko popolnoma zaživel šele, ko bo postal privlačen za mlade: da ne bodo iz njega odhajali, temveč ostajali in vanj prihajali.

Cosolini se je ironično obregnil tudi ob polemiko zadnjih dni: božičnim drevescem na Velikem trgu. »Iščem master na univerzah, da bi postal izvedenec za božična drevesca ...« je odgovoril. Ali z drugimi besedami: problemi Trsta tičijo drugje, ne v večji ali manjši razkošnosti prazničnega drevesca.

M.K.

Dušan Udovič, Maurizio Cattaruzza, Roberto Cosolini (z leve) med srečanjem v Novinarskem krožku

KROMA

OBČINA - Odziv na pisanje Gian Antonia Stelle v tedniku Sette

»Genialni« funkcionarji?

Tržaški vodilni funkcionarji »bolj produktivni« od deželnih funkcionarjev Emilije Romagne

Priznani italijanski novinar Gian Antonio Stella se je v svoji rubriki *Cavalli di razza* v četrtkovem tedniku *Sette*, magazinu dnevnika *Corriere della sera*, v članku z naslovom *Primati indecenti* (Nedostojni primati) lotil potrate javnega denarja. V njem je med drugim omenil podatek, ki ga je izbrskal *Corriere di Bologna*. Pred nekaj dnevi je zapisal, da je »dežela Emilija Romagna (ki predstavlja po svoje primer dobrega upravljanja) porazdelila nagrado za produktivnost 137 vodilnim funkcionarjem od skupnih 168.«

»Iskreno povedano: ali je lahko sploh verjetno, da je kar 81,5 odstotka vodilnih funkcionarjev prvih genijev?« se je retorično vprašal novinar. In na vprašanje odgovoril z zgovornim: »Mah ...«

Če so vodilni funkcionarji dežele Emilija Romagna »pravi geniji«, so njihovi kolegi na tržaški občini ... še večji geniji. O tem ne more biti nobenega dvoma po pregledu njihovih nagrad za produktivnost, prejetih v lanskem letu.

Ekipa vodilnih funkcionarjev je lani štela - vključno z občinskim tajnikom Santijem Terranovo - 38 ljudi. Nagrado (ali tako imenovano doklado) za produktivnost pa je prejelo kar 33 vodilnih funkcionarjev. To je 86,8 odstotka vodilnega osebja. Kar je

dobrih pet odstotkov več kot je znašal vrhunski dosežek deželnih vodilnih funkcionarjev iz Emilije Romagne.

To pa še ni vse. Med petimi vodilnimi funkcionarji, ki niso prejeli nagrade za produktivnost, sta bila dva, ki sta se med letom upokojila. Bila sta ob nagrado, ker nista zaključila delovnega leta. Če bi njiju izključili iz skupnega števila vodilnih funkcionarjev, bi se povprečje prejemnikov doklade za produktivnost povečalo do rekordnega 91,6 odstotka.

S tako vrhunsko vodilno upravno ekipo bi moralo biti delovanje tržaške občine malodane brezhibno. Vse bi moralo v občini potekati kot po olju. Brez problemov, brez odprtih vprašanj.

Vsakdanja realnost vnaša kak dvom: opozarja, da ni vse le tako, kot se z dokladami za produktivnost kaže. Zato se poraja vprašanje: so tržaški vodilni funkcionarji res najbolj produktivni, ali pa so, bolj preprosto, bolje plačani?

Doklada za produktivnost vodilnih funkcionarjev tržaške občine je lani davkoplačevalce stala 421.933 evrov.

»Capperi!« bi zapisal Stella ...

M.K.

Springsteen: na Hrvaškem v 24 urah 3.500 vstopnic

Junjski koncert ameriškega rockerja Brucea Springsteena na tržaškem Roccu je sprožil pravo ljubiteljsko mrzlico na Hrvaškem. V enem dnevu so kupili kar 3.500 vstopnic.

Novico je med sinočnjim srečanjem v Novinarskem krožku sporočil tržaški župan Roberto Cosolini. Dodal je, da je včeraj tudi sam kupil vstopnico, kajti »ljubezni do glasbe ne gre mešati z institucionalno funkcijo,« je poudaril. Tako si bo 11. junija na Roccu ogledal svoj 43. koncert Brucea Springsteena.

DEMOKRATSKA STRANKA - Tiskovna konferenca senatorke Tamare Blažina in poslanca Ettoreja Rosata

Prepričana podpora Montijevi vladi

Ukrepe, ki jih bo premier predstavil v ponedeljek, morajo zaznamovati strogost, pravičnost in skrb za razvoj - Prednost mora biti boj proti davčni utaji

Ukrepi, ki jih bo ministrski predsednik Mario Monti predstavil v ponedeljek, bodo trdi za vse. V tem smislu bodo vsi poklicani, da si zavijajo rokave in prispevajo za izhod iz krize oziroma iz zelo hudega položaja, v katerega je še predvsem zaradi obnašanja pretekle Berlusconijske vlade zabredla Italija. Za las ni že prepozno in je rešitev še mogoča, poglavitven pri vsem tem pa mora biti boj proti davčni utaji. Na prvem mestu bi morali namreč zdaj plačati tisti, ki niso nikdar plačali ničesar, nato bi morali plačati najbogatejši in šele nato postopoma ostali. V tem smislu je pričakovati od Montija smotrne izbire in odločitve.

To sta povedala senatorka Demokratske stranke Tamara Blažina in poslanec Ettore Rosato včeraj na tiskovni konferenci, ki jo je uvedel pokrajinski tajnik stranke Francesco Russo. Ta je tudi napovedal javno skupščino o lokalnih upravah v tržaški pokrajini, ki bo danes dopoldne na zavodu Enaip. Demokratska stranka v bistvu upravlja vse občine, je povedal: izjema je le devinsko-nabrežinska, zadeva pa bo kmalu rešena, je dodal Russo.

Razloge za podporo Montijevi vladi je Demokratska stranka predstavila včeraj na tiskovni konferenci

KROMA

Senatorica Blažina in poslanec Rosato sta poudarila razloge, zaradi katerih je DS oz. njen tajnik Pierluigi Bersani pre-

pričano podprla nastanek Montijevi vlade. Na volitvah bi se namreč leva sredina zlahka uveljavila, sta povedala. Toda nuj-

no je bilo takoj ukrepati in je bil premier Monti edina oseba, ki je bila na mednarodni ravni sposobna v kratkem vrtniti ugled

Italiji. DS si je to odgovornost prevzela, ljudstvo svobode pa že zbira podpise proti ponovni uvedbi davka na nepremičnine ICI. Odločitev DS je bila torej politična izbira, ki je omogočila nastanek tehnično, a tudi politično zelo sposobne vlade, ki ima tudi široko politično podporo.

Sicer se je vzdusje v Rimu že zelo spremenilo in je po 17 letih Berlusconijske končne zavlada »normalnost«. Veliko zaslug ima predsednik republike Giorgio Napolitano, je povedala Blažinova, po Montijevem prihodu pa so že pozitivne reakcije v Evropi. Zdaj je pred nami, kot rečeno, težko obdobje. Vlade ukrepe bosta zaznamovali strogost in pravičnost, vendar bodo morali nekaj plačati vsi. Glavno je, da se žrtvujejo starejše generacije, ki morajo zagotoviti prihodnosti mlajšim. V tej luči mora biti davčna reforma pravična, tudi stroški dela se morajo zmanjšati. Demokratska stranka vsekakor pričakuje, je dodala senatorica Blažina, da bo pri teh in drugih vladnih odločitvah prevladala zdrava pamet.

A.G.

ŠOLSTVO - Sinoči dan odprtih vrat na Liceju Franceta Prešerna

Vpogled v vzgojno-izobraževalno ponudbo

Na šoli delujejo štiri učne smeri, izvajajo pa se tudi številne pobude in projekti

Potem ko so svojo vzgojno-izobraževalno ponudbo že predstavili na nedavnem splošnem informativnem srečanju tržaške pokrajinske uprave z naslovom Jaz vem kaj več o tem na Pomorski postaji, so predstavniki Liceja Franceta Prešerna sinoči o svoji ponudbi še bolj poglobljeno spregovorili, ko so sprejeli dijake nižjih srednjih šol, ki se bodo morali kmalu odločiti o izbiri višješolskega študija, in njihove starše na tradicionalnem dnevu odprtih vrat.

Ravnateljica Loredana Guštin in profesorji so gostom orisali ponudbo liceja, kjer se postopoma izvaja italijanska višješolska reforma s spremenjenimi učnimi smerni, urniki in predmetniki. Licej Prešeren ponuja štiri smeri: znanstveni licej z okrepjenim poukom matematike, informatike, fizike in naravoslovja, dalje smer uporabnih znanosti s podobno okrepjenim poukom omenjenih predmetov (s tem da se informatika poučuje kot samostojen predmet, medtem ko je na znanstveni smeri poučuje v okviru matematike), jezikovna smer s petletnim študijem tujih jezikov in le dveletnim študijem latinščine ter z možnostjo, da od tretjega letnika dalje poteka pouk dveh nejezikovnih predmetov v tujem jeziku (t.i. CLIL), poleg tega je tu tudi študij zgodovine umetnosti. Na klasični smeri ostaja seveda pouk latinščine in grščine, okrepili so pouk slovenščine, v bieniju so pouk matematike okrepili z informatiko in začeli izvajati pouk naravoslovja že v prvem letniku, medtem ko pouk tujega jezika poteka v vseh letnikih.

Bolj kot na novostih višješolske reforme pa je bil včeraj poudarek predvsem na posameznih sekcijah in pobudah. Med posebnimi pobudami šole naj omenimo sodelovanje pri pobudah Italijanskega sklada za okolje FAI, kjer se dijaki usposabljaajo za vodiče-cicerone, zunanje preverjanje iz angleškega in nemškega jezika (Trinity College in Zertifikat Deutsch) ali sodelovanje z Univerzo v Trstu v okviru projekta Znanstvene diplome, pa tudi mednarodno sodelovanje z drugimi sorodnimi šolami v Evropski uniji: ravno pred kratkim se je namreč začel novi projekt Comenius Believing in Humanity (Verovanje v človečnost), pri katerem poleg liceja Prešeren sodelujejo še šole iz Španije, Turčije, Švedske, Nemčije in Češke.

Na liceju bodo dan odprtih vrat ponovili 15. januarja, čez slaba dva tedna, 14. decembra, pa bo dan odprtih vrat na Izobraževalnem zavodu Jožefa Stefana, 16. decembra na Humanističnem in družboslovnem liceju Antona Martina Slomška, 16. in 17. decembra pa na Tehniškem zavodu Žige Zoisa.

Na liceju Prešeren delujejo štiri učne smeri

KROMA

SALEŽ - Obisk kmečkih turizmov in knjižnice

Dijaki Zoisa v zgoniški občini

Župan Mirko Sarđoč jih je seznanil z delovanjem občine, gospodarskimi dejavnostmi in pozornostjo do domačega okolja

En dan v zgoniški občini, z ogledom tam delujočih kmečkih turizmov in spoznanjem občinske stvarnosti. V drugi polovici novembra so ga doživeli dijaki 1. in 2. razreda trgovskega tehničnega zavoda Žige Zoisa in 1. in 2. razreda oddelka za geometre, skupaj z njihovimi profesorji in profesoricami.

Ta nevsakdanja povezava šole in okolja je popeljala dijake najprej na ogled kmečkega turizma Žbogar v Samatorci, potem še agroturizma Škrlj v Saležu, kjer so si mladi ogledali vinograd in klet, tu pa jih je čakalo tudi presenečenje, pogostitev v domačimi dobrotami, s sladicami vred.

Zgoniška občinska uprava je sprejela mlade goste v občinski knjižnici v Saležu. Župan Mirko Sarđoč (prisotni pa so bili tudi odborniki Nadja Debenjak in Monica Hrovatin in odgovorni urada za ozemlje Aljoša Gabrovec) jim je predstavil občino, njeno delovanje in bogate dejavnosti, ki potekajo na njenem ozemlju. Dijaki so bili že spoznali kmetijske in agroturistične danosti,

Predstavitev dejavnosti zgoniške občine dijakom zavoda Zoisa v občinski knjižnici v Saležu

župan jih je seznanil še z drugimi, predvsem obrtnimi, ki imajo svoj center v obrtni coni pri Proseku. Sarđoč je poudaril ravnovesje med gospodarskimi

dejavnostmi in okoljem, ki je večji del zaščiten z evropskimi zaščitnimi normami. Izpostavil pa je tudi pomen evropskih projektov, ki jih je znala ob-

činska uprava primerno izkoristiti za ureditev in obogatitev občinskega ozemlja.

M.K.

FERNETIČI - Velika nočna tatvina

Ukradli polpriklopnik, 80.000 evrov škode

V noči med sredo in četrtnom so neznanzi pri tovornem terminalu na Fernetičih (na sliki) ukradli parkirani polpriklopnik prevoznega podjetja F. sas, ki ima sedež v devinsko-nabrežinski občini. V polpriklopniku znamke Krone SDP72 z evidenčno tablico AF10764 je bilo več industrijskega orodja, skupna škoda znaša okrog 80.000 evrov.

Tatvino, ki se je pripetila v času od srede zvečer ob 21. uri do četrtna zjutraj ob 8.30, je podjetje prijavilo openskim karabinjerjem. Slednji preiskujejo primer skupaj z operativnim oddelkom nabrežinskega poveljstva. Plen bodo morali najverjetneje iskati v državah vzhodne Evrope.

ULICA REVOLTELLA - Dvanajstletnik v bolnico

Voznik avtobusa preprečil tragedijo

Priseben voznik mestnega avtobusa podjetja Trieste Trasporti je včeraj ob 13.10 s pravočasnim zaviranjem preprečil pravo tragedijo. Po Ulici Revoltella so se po končanem pouku podili dijaki, eden izmed njih pa je med prečkanjem ceste pri cerkvi sv. Pija X. padel na tla. Spodrsnilo se mu je na mokrem asfaltu. Voznik je na spolzkem cestišču takoj pritisnil na zavoro, obrnil volan in ustavil avtobus ter tako preprečil zelo hudo nesrečo, saj je bilo prednje kolo vozila že pred dečkovo glavo. Dvanajstletnik se je po voznikovem zaviranju znašel dejansko pod avtobusom. Udaril se je v glavo, težjih poškodb pa po navedbah tržaških mestnih redarjev ni. Dijaka tamkajšnje nižje srednje šole Giani Stuparich je rešilec prepeljal v bolnišnico Burlo Garofolo, kjer so ga iz previdnosti hospitalizirali.

Največ kraj na avtobusih številka 1, 10 in 20

Žeparji so na mestnih avtobusih zelo dejavni, nazadnje so v torek okradli 89 in 87

let stari potniki na linijah št. 15 in 11. Eni so okrog 10. ure izmaknili denarnico s 150 evri in osebnimi dokumenti, drugi pa med 11. uro in 11.30 denarnico s sto evri in dokumenti.

V zadnjih treh mesecih so samo karabinjerji prejeli 61 prijav v zvezi s krajami na avtobusih, se pravi približno 20 na mesec (povprečno dve kraji v treh dneh, dodati pa bi morali še prijave, ki so jih v tem času prejeli policija in mestni redarji). Karabinjerji navajajo, da so žeparji najbolj dejavni med 9.30 in 12.30, žrtve pa so najpogosteje priletne ženske. Sestavili so tudi lestvico najbolj ogroženih avtobusnih linij. V avtobusih št. 1 in 20 je bilo po devet tatvin, na tretjem mestu je linija št. 10 s sedmimi tatvinami. V avtobusih so večkrat navzoči karabinjerji v civilu.

Pokrajinsko poveljstvo karabinjerjev pozdravlja dogovor, ki so ga pred dnevi podpisali prefekt Alessandro Giacchetti, deželna odbornica za varnost Federica Seganti in tržaški župan Roberto Cosolini. Del sredstev, ki jih Dežela namenja varnosti, bodo namreč vložili v namestitve nadzornih videokamer, ki bodo avtobusnim žeparjem močno otežile delo.

BORŠT - Ob 5. uri Karabinjerji naleteli na pribežnike

Včeraj pred zoro so karabinjerji miljskega poveljstva naleteli na skupino pribežnikov, ki je tavela na območju dolinske občine. V bližini Boršta je ob 5. uri hodilo šest nezakonitih priseljencev, štirje državljani Irana in dva državljana Afganistana. Po vsej verjetnosti jih je nekdo pospremil do slovensko-italijanske meje in jih nato spustil v gozd, kar se v teh krajih pogosto dogaja. Karabinjerji so vseh šest oseb fotografirali in jih odvedli na kvosturo, kjer je pristojno osebje uvedlo postopek za izgon iz Italije.

Miklavž na motorju

Danes ob 13.30 bo s Trga Oberdan krenilo kakih sto motociklistov z Miklavžem na čelu. Sprevod po mestu bodo spremljale sile javnega reda, motociklisti pa bodo domovoma, ki ju upravlja sklad Luchetta-Ota-D'Angelo-Hrovatin, namenili igrače, šolske potrebščine in živilske izdelke.

ŽUPANSTVO - Župan Cosolini sprejel zaposlene v škedenjski železarni in obljubil pomoč

Cosolini in Tondo zagotovila sklic ustreznega omizja

Palman (Uilm-Uil): Delavci pričakujejo dejstva, ne omizij in reklamnih spotov

Tržaški župan Roberto Cosolini je zagotovil, da bo deželni predsednik Renzo Tondo kmalu sklical deželno omizje o škedenjski železarni, katerega namen je postaviti temelje za preusmeritev dejavnosti obrata in obenem jamčiti delovna mesta zaposlenih. To je županu povedal Tondo v četrtek, to je Cosolini včeraj popoldne povedal delavcem škedenjske železarne. Če pa ne bo Tondo sklical omizja do 15. decembra, bo za to poskrbel sam župan.

Cosolini je včeraj popoldne na županstvu sprejel enotno sindikalno predstavništvo zaposlenih v železarni Rsu in pokrajinske tajnike sindikatov kovinarjev Fiom-Cgil, Fim-Cisl in Uilm-Uil Stefana Borinija, Umberta Salvaneschia in Franca Palmana ter predstavnike sindikatov Failms in Ugl. Sestanka sta se udeležila tudi pristojna občinska odbornika Fabio Omero in Umberto Laurenzi.

Srečanje je bilo mestoma razburkano, ker imajo delavci železarne dovolj obljub, omizij in reklamnih spotov, kot je to poudaril še predvsem Palman. Položaj je namreč zelo hud, je dodal, in nihče ne

ve, kaj se bo lahko zgodilo v primeru zaprtja železarne v prihodnjih mesecih. Cosolini je vsekakor poročal o pozitivnem srečanju s Tonom. Ta naj bi prispeval k ponovnemu zagonu ne le dejavnosti na območju železarne, temveč sploh industrijskih dejavnosti na Tržaškem, začeni z družbama Elettra in Sertubi, ki sta z železarno tesno povezani.

Sicer naj bi se kaj vendarle premaknilo po 10. decembru. Takrat zapade rok za predstavitev finančnega načrta družbe Lucchini na milanskem sodišču. Po prodaji obratov Ascometal v Franciji in v Bariju je namreč družba Lucchini unovčila 300 milijonov evrov, ki pa so zdaj zamrznjeni.

Dejstvo je, da z ukrepi v zvezi z železarno ni mogoče več odlašati, so poudarili sindikati. Tondo se je zavzel za preusmeritev dejavnosti, upoštevanje okolja in jamstvo delovnih mest, to pa naj bi dosegel v sodelovanju s tržaško občinsko upravo. Sindikati bodo počakali, ali se bo v prihodnjih tednih res kaj zgodilo. Drugače so napovedane drugačne sindikalne pobude.

A. G.

Pogled na škedenjsko železarno

KROMA

SOCIO-PSIHOPEDAGOŠKA SLUŽBA

Debenjakova: Na obisku novih prostorov vsi predstavniki občin

»Povsem neumestna izjava o odsotnosti nekaterih upraviteljev«

Četrkovga obiska novih začasnih prostorov Slovenske socio-psihopedagoške službe v Ul. Vespucci so se udeležili vsi predstavniki občin iz tržaške pokrajine (župani ali njihovi pooblašeni odborniki) in je torej povsem neumestna izjava o odsotnosti nekaterih upraviteljev. Tako poudarja odbornica za socialno problematiko Občine Zgonik Nadja Debenjak, ki se je odzvala na včerajšnji članek, v katerem smo poročali o omenjenem obisku in ob tem tudi objavili stališče deželnega svetnika Slovenske skupnosti Igorja Gabrovca, ki med drugim trdi, da je bil podan enostranski prikaz službe in da so bili na obisk vabljeni le nekateri upravitelji.

V dopolnilu k članku, ki smo ga prejeli, Debenjakova opozarja, da je obisk organiziralo krajevno Podjetje za zdravstvene storitve na prošnjo konference županov, se pravi institucionalnega omizja, ki na pokrajinski ravni spremlja vse socio-skrbstvene storitve, zato da se javni upravitelji osebno pre-

pričajjo o pogojih delovanja slovenske službe v novih začasnih prostorih.

Odbornica obenem poudarja, da ima konferenca županov pristojnosti na področju preverjanja, spremljanja in nudenja raznih storitev in ne na področju vodenja problematik zaposlenega osebja, saj so za to poklicni drugi institucionalni forumi in v primeru grobega kršenja pogodbenih okvirov ali etičnih pravil obnašanja na službenem mestu (Gabrovec je pisal o konfliktu med vodstvom zdravstvenega podjetja in zaposlenimi) obstajajo tudi pravni forumi.

»Želim potrditi, da člani pokrajinske konference županov skrbijo za redno in urejeno delovanje te javne strukture (saj se je poslužujejo naši občani) in prav tako so, seveda, dobrodošli vsaka konstruktivna kritika in posegi političnih predstavnikov. Gola polemika na področju socialne se mi zdi, v tem ekonomsko kriznem obdobju, povsem neumestna,« zaključuje Debenjakova.

FINANČNA STRAŽA - Domnevna davčna utaja Trgovski posrednik in žena sta bila uradno revna

Tržaška zakonca sta se znašla v preiskavi, ki jo v sodelovanju z oddelkom davčne policije tržaške finančne straže vodi državni tožilec Federico Frezza. Mož, ki je po poklicu trgovski posrednik in je imel v preteklih letih stalno bivališče v Londonu, je osumljen davčne utaje, žena pa je osumljena goljufije, ker naj bi neupravičeno izkoriščala razne olajšave, namenjene revnejšim slojem prebivalstva. O preiskavi je poročal dnevnik Il Piccolo.

46-letni trgovski posrednik Maurizio Zugna, ki je dejaven na mednarodnem trgu kave in ima poslovne stike zlasti z Brazilijo, v letih 2008 in 2009 v Italiji ni prijavil podatkov o svojem poslovanju ter dohodkov podjetja KB Commodities Ltd, ki ga je upravljal v Londonu. Preiskovalci bodo morali ugotoviti, ali je Zugna tedaj dejansko živel v Angliji, saj ima družino v Trstu. Sumijo, da je v resnici večinoma živel v Trstu in tako utajil okrog šest tisoč evrov. Njegova žena, 40-letna Gaia Giacomelli, se je prva znašla v središču pozornosti, ker je bila v letih od 2005 do 2008 deležna raznih olajšav, namenjenih družin-

nam z nizkimi dohodki. Skupno naj bi tako prihranila 17.000 evrov. Oproščena je bila plačevanja šolnine in šolske menze za otroke, po nakupih pa je hodila s posebno kartico, ki jo gospodarsko ministrstvo namenja revnim družinam. Njen odvetnik trdi, da je bilo vse to v skladu z zakoni, saj je imel Zugna stalno bivališče (in visoke dohodke) v tujini. Preiskovalci bodo morali v bistvu ugotoviti, ali je bilo ravnanje osumljenke nezakonito, ali pa zgolj nemoralno, vendar v skladu s predpisi.

Londonsko podjetje KB Commodities Ltd, ki danes ne obstaja več, je bilo do lanskega leta v stoodstotni lasti tržaške družbe Cogeco in je torej sodilo v Skupino KB 1909. Direktor Cogeca Robert Vidoni je včeraj pojasnil, da je Zugna trenutno zunanji sodelavec družbe, komentarija pa ni hotel pristaviti, »ker je zadeva osebna in Cogeco nima ničesar pri tem«. Predsednik Skupine KB 1909 Boris Peric je potrdil, da so se finančni stražniki pred dnevi pojavili tudi na sedežu Cogeca. Pregledali so dokumente, ki zadevajo položaj omenjenega sodelavca. (af)

PRIMARNE VOLITVE - Zadnja beseda pripada pokrajinskemu vodstvu stranke

Nabrežina: kandidata Demokratske stranke za sedaj Gotter in Mariza Škerk

Roberto Gotter in Mariza Škerk sta trenutno kandidata Demokratske stranke za primarne volitve leve sredine v Devinu-Nabrežina, ki bodo najbrž v drugi polovici januarja ali najkasneje prve dni februarja. Še ni jasno, če se bosta na koncu oba kandidata potegovala za župansko kandidaturo ali pa le eden od njiju. O tem bo odločala pokrajinska skupščina Demokratske stranke, ki bo v vsakem primeru pred zahtevno odločitvijo. Razen v primeru, da se na koncu ne pojavi tretje ime.

Gotter in Mariza Škerk sta se predstavila na občinski skupščini demokratov, ki jo je vodil krajevni tajnik Francesco Foti. Na seji ni padla nobena odločitev o imenih, govor je bil predvsem o politični situaciji na občinski ravni ter o upravnih programih Demokratske stranke oziroma leve sredine.

V koaliciji, ki je v Devinu-Nabrežini v opoziciji, je predvolilna slika še kar zapletena. Demokratska stranka in Slovenska skupnost na občinski ravni dobro sodelujeta, tako da demokrati računajo na

skupno kandidaturo s SSK za primarne volitve. Občinska sekcija stranke lipove večje se do tega trenutka ni opredelila ne o Gotterju in niti o Škerkovi, ki je bila svoj-

čas podžupanja. Ni izključeno, da bo prav Slovenska skupnost predlagala demokratu tretje ime na primarnih volitvah za izbiro županskega kandidata leve sredine.

Na desnici nimajo teh problemov in pomislekov. Njen županski kandidat bo skoraj gotovo aktualni podžupan Massimo Romita.

Od leve: Roberto Gotter, Francesco Foti in Mariza Škerk

KROMA

Trst skupna hiša kultur

Združenje Dialoghi europei prireja danes ob 10.30 v dvorani Zodiaco hotela Savoia Excelsior srečanje o sožitju kultur in narodnih identitet v Trstu. Razpravo bo vodil prof. Miran Košuta, sodelovali pa bodo pisatelj Diego Marani, nekdanji ravnatelj stalnega gledališča FJK Sergio D'Osmo in kulturnik Valerio Fiandra.

Glasbeni večer na Colu

KD Kraški dom vabi nočej ob 20.30 na prireditve v znamenju glasbe in čezmejnega sodelovanja. V kulturnem domu na Colu se bodo predstavili sodelavci projekta Festival prijateljstva in harmonikarski orkester Synthesis 4. Orkester deluje v okviru Glasbene matice že od leta 1978 in se uspešno udeležuje mednarodnih tekmovanj, festivalov in koncertov. Skupino sestavlja 15 glasbenikov, ki redno vadijo pod taktirko Fulvija Jurinčiča. Sledila bo predstavitev Kraškega tolmana, publikacije, ki je sad čezmejnega sodelovanja številnih kraških društev od Pliškovic do Repentabra. Društva se že nekaj let v okviru festivala predstavijo na skupni prireditvi Od vasi do vasi se marsikaj godi v Sežani. Prireditve so še oboževali z izdajo že dveh publikacij Kraškega tolmana, v kateri so zbrani prispevki, ki opisujejo zanimivosti kraških vasi. Knjigo bo predstavila Magdalena Terčon.

Razstava o boju proti mafiji

Pokrajinska odbornica Roberta Tarloa je včeraj predstavila razstavo »Italiani che (resistono)«, ki jo bodo odprli danes v dvorani »Spazio Rosa« v prostorih bivše umobolnice pri Sv. Ivanu. Razstavo prireja pod pokroviteljstvom pokrajinske uprave združenje RIME v sodelovanju z združenjem Libera, na njej pa bodo zbrane izkušnje skupine mladih od 17. do 23. leta starosti, ki so se podali na pot do Palerma. V tem okviru so zabeležili zgodbe ljudi, ki so se uprli mafiji. Na razstavi bodo fotografije, videoposnetki in pisana pričevanja. Ob odprtju razstave bo ob 18.30 javno srečanje na temo Resnica je revolucionarna, na katerem bodo sodelovali tržaški prefekt Alessandro Giacchetti, duhovnik Mario Vatta, psihiater Roberto Mezzina in odbornica Tarloa. Razpravo bo povezovala pokrajinska referentka združenja Libera Marina Osenda.

Dvojniki ... za prizadete

Ob Evropskem dnevu prizadetih bo danes od 14.30 pod šotorom na Trgu sv. Antona zabavna solidarnostna prireditev Vip - o quasì - in piazza. Nastopili bodo dvojniki znanih pevcev kot so Vasco Rossi, Pavarotti, Freddy Mercury, Tina Turner, Renato Zero, Celentano in drugi. Nastope bo povezoval Andre Merku. Prireditve, ki bo ob vsakem vremenju, sta včeraj na županstvu predstavila občinska odbornica Laura Famulari in predsednik pokrajinske konzulte prizadetih Vincenzo Zoccano.

Dan deželne civilne zaščite

Okrog 3500 prostovoljcev civilne zaščite bo danes dopoldne preplavilo Trg zedinjenja Italije. Od 10. ure dalje bodo praznovali 14. dan deželne civilne zaščite. Ob 10.30 bo spreved z Nabrežja Mandraccio do trga, zaradi česar bodočasno omejili promet.

Razstavi o železnicah

V železniškem muzeju na nekdanji postaji pri Sv. Andreju bo danes med 9. in 17. uro na ogled razstava Vlaki in vlaki. Na postaji bodo na ogled zgodovinske lokomotive, vozovi in tramvaji, v muzeju pa bodo predstavili publikacije o zgodovini železnic. Prireditve se bo jutri od 9.30 do 13. ure nadaljevala v klubu modelarjev v Škednju (Ul. Giardini 16), kjer bodo razstavljali makete in modele vlakov, openskega tramvaja, 7. pomola in druge zanimivosti.

Solidarnostni prireditvi

Tržaški krožek Arci prireja danes od 16.30 do 20.30 v prostorih v Ul. Manzoni 9-11 božični solidarnosti sejem. Na voljo bodo razni predmeti in darila iz ponudbe pravičnega trgovanja. Krožek vabi tudi ob 17. uri na Trg Unità na flash mod proti Aidsu. Na pobudo mladinske sekcije Rdečega križa bodo za nekaj minut oblikovali veliko rdečo pentljo - simbol boja proti boleznim.

NARODNI DOM - Pristrčno kulturno srečanje

Slavisti počastili jubilej profesorice Marije Pirjevec

Zoltan Jan in Igor Škamperle predstavila njeno literarno in pedagoško delo

Pred tedni je svoj okrogli življenjski jubilej praznovala predavateljica, esejistka, prevajalka in odlična poznavalka slovenske zamejske literature Marija Pirjevec. Slavljenska je bila v središču včerajšnjega srečanja v Narodnem domu. Slavistično društvo Trst - Gorica - Videm se je vsestranski kulturni delavki in literarni zgodovinarici poklonilo s prijetnim popoldanskim srečanjem, ki ga je odprl slavist Zoltan Jan, nadaljeval pa ga je sociolog in pisatelj Igor Škamperle.

Zoltan Jan je v svojem posegu uvodoma poudaril, da energija jubilatke še vedno ne pojenjuje, saj prof. Pirjevecova ostaja prodorna literarna zgodovinarica, ki je v svoji karieri stalno skrbela za razvoj slovenistike. Govornik se sicer ni spustil v poglobljeno analizo opusa Marije Pirjevec, je pa izpostavil njeno pedagoško delo na tržaških višjih srednjih šolah in na filozofski fakulteti, kjer se je po njeni za slugi tudi izboljšal položaj slovenskega jezika kot študijskega predmeta. Zoltan Jan se je spomnil tudi obdobja, ko je spoznal prof. Pirjevčevu in povedal, da sta sodelovala kar tri desetletja, ob tem pa je še dodal, da je jubilatka s svojim pedagoškim delom oblikovala številne osebe, med katerimi so danes ugledni kulturni delavci.

Prof. Igor Škamperle je na srečanju dejal, da je ta prireditve nekakšna oblika priznanja delu prof. Pirjevčeve in nekakšno znamenje zahvale za ves njen trud. Govornik je nato spregovoril o njenih esejih, v družbi katerih lahko bralci spoznajo zgodovino slovenske literature.

Jedro esejev prof. Pirjevčeve, kot je pojasnil prof. Škamperle, predstavlja literarno zanimanje za velike književnike. Precej številno občinstvo je slišalo, da je izbor slovenskih avtorjev, ki nastopajo v delih Pirjevčeve, zelo širok; od Primoža Trubarja do sodobnih avtorjev, med katerimi je tudi Alojz Rebula. Marija Pirjevec je namreč v svojih esejih pokazala, kako so že v Rebulovih esejih in črticah prisotne teme, ki se kasneje pojavljajo tudi v njegovih velikih romanih, je izpostavil govornik. Med avtorji, ki jih je včerajšnja častna gostja v času svo-

Slavljenska, prof. Marija Pirjevec med Zoltanom Janom (levo) in Igorjem Škamperletom

KROMA

je kariere obdelovala, je tudi Igo Gruden, ki ga v svojih razpravah postavlja ob bok drugim, je dodal govornik. Seveda se kot izjemna literarna zgodovinarica Marija Pirjevec ni mogla izogniti analizi Srečka Kosovele, ki pa ga bolj kot pesnika obravnava osebno-stno.

Prof. Škamperle je v svojem posegu tudi spomnil, da v ospredje zanimanja Marije Pirjevec prihaja tudi zgodovina 19. stoletja, še posebej njegove druge polovice, ko so ustvarjali avtorji, kot so Levstik, Kette, Aškerc in drugi. Govornik je pohvalil tudi sposobnost vživetja, ki je vselej prisotna, ko prof. Pirjevčeva govori o literaturi, pristavil pa je tudi, da Pirjevčeva posebno pozornost namenja narečni poeziji. In če smo že pri poeziji, je treba omeniti tudi, da v esejih profesorice nastopata tudi pesnici Ljubka Šorli in Bruna Marija Pertot, ki sta znali ohraniti dragocene intimizem, je včeraj povedal prof. Škamperle.

Prijeten kulturni dogodek so lepo popestrili tudi dve dijakinji in dva dijaka, ki so prebrali nekaj odlomkov iz del Pirjevčeve, nekatera njena dela pa so bila na prireditvi tudi razstavljena. Naj povemo, da je bila izjemno počaščena in vidno ganjena tudi slavljenska, ki je ob koncu srečanja prejela čudovit šop rož. (sč)

CERKEV - Prvo adventno srečanje Katedre sv. Justa Izhod iz krize možen z vlaganjem v družbeni in človeški kapital ter v otroke

Gostje srečanja Costato, Razeto in Paoletti - V ponedeljek prihaja Bonanni - Danes o poročilu o družbenem nauku Cerkve

Ljudje so predolgo živeli nad lastnimi zmogljivostmi, je bilo med drugim rečeno na srečanju

KROMA

ODBOR NO DEBITO - Bivši tajnik sindikata Fiom Giorgio Cremaschi

»Z dežja pod kap«

Nič kaj pozitivna ocena Montijeve tehnokratske vlade - Socialne krivice in grško zdravilo

»Iz dežja pod kap.« Taka je ocena, ki jo je Tržačanom na sinočnjem srečanju v centru za prostovoljce v Ul. sv. Frančiška ponudil predstavnik državnega odbora No debito oz. nekdanjega odbora 15. oktober Giorgio Cremaschi sicer bivši vsedrjavni tajnik sindikata Fiom. Italija je namreč po njegovem mnenju šla z dežja pod kap: od desnosredinske k tehnokratski vladi, ki nadaljuje »nedokončano delo« prejšnje garniture, sicer res z nekoliko bolj pomirjevalnimi obrazi, a vendar z istimi cilji, se pravi z zasledovanjem utrjevanja moči denarja, finančnih trgov in ekonomske elite. »Velika upanja v spremembo so se hipoma razblinila, saj nova vlada ni postregla z rešitvami, pač pa le s krčenji in vse višjimi davki,« je dejal Cremaschi, ki je sicer katastrofo napovedoval že junija, pa ga nihče ni poslušal.

Da nas pošteno vlečejo za nos, kaže tudi dejstvo, da bo Monti v torek svojo strategijo predstavil v oddaji Bruna Vespe, tako kakor je delal njegov predhodnik. »Vodilni kadri se žal ne spreminjajo in to je poglobljivi vzrok katastrofe, ki jo doživljamo,« je ocenil gost. Zmotno je večina mislila, da je Berlusconi največji problem države, pa zdalec ni bil edini. Zdajšnja nova vlada je podložnica bank in ponuja strahovite ukrepe, ki bremenijo predvsem delavce in upokojece oz. njihove plače in pokojnine. »Priča smo socialnim krivicam, saj ukrepi udrihajo predvsem po svetu dela. Da ne bi prišlo do polemik, pa so z manjši-

mi posegi poskrbeli tudi za minimalna krčenja političnih privilegijev in koristi bogatašev.«

Tako Berlusconi je kot Montijeva vlada nam po Cremaschijevem mnenju ponujata grško zdravilo: se pravi krčenje, ki naj bi poravnalo italijanski javni dolg oz. njegove danes že skoraj 8-odstotne obresti. »To pa ne vodi nikamor, saj krijemo tako le obresti, medtem ko se dolg nikakor ne niža.« Če bo moral biti, kot je napovedano, državni proračun uravnovešen v letu 2013, bo morala država najti 70 do 100 milijard dodatnih sredstev letno. »Govorijo in govorijo, sami pa ne vedo, kako iz krize. Grško zdravilo pa se je zaenkrat izkazalo kot neučinkovito ...«

Cremaschi meni, da demokracije ni več in da o vsem odločajo bonitetne agencije Standard&Poors ali Moody's, ne pa državljani. »Umaknili so Berlusconi, ker je bil 'dotrajan', niso pa želeli, da bi prišlo do volitev in so raje na vodilno mesto postavili bankirja, tako kot v Grčiji.« Odbor No debito pa vabi državljane k mobilizaciji, saj si prizadeva za radikalno spremembo politike in za to ponuja pet smernic: prenehati s podarjanjem denarja za spekulativna dejanja finance in raje nacionalizirati banke, krčiti stroške za oboroževanje in jih raje pridobiti z izterjevanjem davkov, od Vatikana na primer, zahtevati pravice za delavce, predvsem pa ponovno vzpostaviti demokracijo. »Nočemo več slišati 'There is no alternative' - ponudimo jo mi to alternativo tej socialni katastrofi.« (sas)

Sedanja kriza, ki ni samo gospodarska in finančna, temveč tudi strukturna, je lahko tudi priložnost, rešitev iz današnje krizne situacije pa je mogoča le z vlaganjem v t.i. družbeni kapital in z moralno disciplino, katerima je treba dodati tudi rojevanje otrok, saj to krepi temeljno celico družbe, ki je družina. To je sporočilo prvega od treh srečanj, ki jih pod naslovom Katedra svetega Justa prireja tržaška škofija v adventnem času, posvečena pa so družbenim in gospodarskim vprašanjem.

Skupni imenovalc letošnjega adventnega niza srečanj se glasi Izhod iz krize, gostje prvega srečanja, ki je v ponedeljek zvečer potekalo v hotelu Savoia Excelsior, pa so bili vsedrjavni podpredsednik zveze industrijcev Confindustria Antonio Costato, tržaški predsednik industrijcev Sergio Razeto in predsednik krajevnih Trgovinske zbornice Antonio Paoletti. Med osnovnimi vzroki krize v Italiji je Costato opozoril predvsem na izredno visok javni dolg, ki je posledica dejstva, da so ljudje predolgo živeli nad lastnimi zmogljivostmi, gospodarska rast pa se je umetno vzdrževala s finančnim špekuliranjem. Zdaj je vsega tega konec, po mnenju podpredsednika Confindustrie pa pot iz krize vodi preko ponovnega ovrednotenja in vlaganja v družbeni in človeški kapital, kar je povezano tudi s tem, da bi se v družinah moralo rojevati več otrok, saj bo to utrdilo družino kot osnovno celico družbe. Razeto in Paoletti pa sta v svojih iz-

vajanjih opozorila predvsem na potrebo po boju proti davčni utaji, pa tudi proti previsokemu davčnemu pritisku na podjetja, dalje po zmanjšanju birokracije in reformi trga dela, poleg tega pa je po njenem mnenju potreben »industrijski turizem«, s katerim bi ovrednotili lepote italijanskega polotoka. Kar zadeva Trst, je treba sanirati onesnažena območja v industrijski coni, med Razetovimi predlogi pa je tudi zaprtje kar polovice raziskovalnih središč v Furlaniji Julijski krajini, ki naj bi po nepotrebnem koristila javni denar. Po mnenju tržaškega škofa, nadškofa msgr. Giampaola Crepaldija, je kriza lahko tudi priložnost, to pa zahteva moralno disciplino, v središču pa je treba postaviti človeške osebe.

Drugo srečanje v okviru Katedre svetega Justa bo že ta ponedeljek, 5. decembra, ko bo v hotelu Savoia Excelsior ob 20.30 nastopil vsedrjavni tajnik sindikata CISL Raffaele Bonanni. Že danes pa bo ob 10.30 v palači Diana posvet, ki ga prireja ta mednarodna opazovalnica o družbenem nauku Cerkve, poimenovana po kardinalu Van Thuanu, in tržaški škofijski tednik Vita nuova, na katerem bodo predstavili tudi tretje poročilo o družbenem nauku Cerkve v svetu. Poleg nadškofa Crepaldija, ki je predsednik opazovalnice, bodo govorili podpredsednik slednje Gianni Tessari, direktor Stefano Fontana (drugače tudi urednik tednika Vita nuova) in docentka politične ekonomije na Katoliški univerzi v Milanu Simona Beretta.

BARKOVLJE - Na sedežu domačega kulturnega društva

Predbožični sejem

Na voljo darilni izdelki, okraski in razne dobrote - V ponedeljek še otroški kotiček

Suho cvetje, slano testo, klobučevina, božični okraski, pletenine, pa sladke dobrote, čestitke ... Vse za tiste, ki se v teh dneh odpravljajo po nakupih. Slovensko kulturno društvo Barkovlje je namreč v teh dneh polno različnih dobrot in ročno izdelanih izdelkov, pa tudi drugih okraskov, primernih za božično-novoletna darila.

V četrtek zvečer so v društvenih prostorih uradno odprli tradicionalni sejem, ki vsako leto prve dni decembra pričara predbožični čar. Letos razstavlja 21 razstavljavcev, med katerimi prevladujejo dame, tem pa letos družbo dela en deček, Dan Poljšak. Uradne otvoritve se je udeležilo lepo število zvestih obiskovalcev barkovljskega društva, za prijetno druženje ob slanih in sladkih dobrotah pa je poskrbel tudi harmonikar Egon Tavčar, ki je zaigral kar nekaj skladb. Na raznovrstno obloženih mizah bo do prihodnjega torka mogoče občudovati bižuterijo, poslikane porcelanaste in svilene izdelke, zanimivi pa so tudi modni izdelki iz filca. Razstavljavci namreč ponujajo tako zamisli za božično-novoletna darila (od sko-

delic in krožnikov s prazničnimi motivi, do toplih zimskih oblačil in obrtnih izdelkov), kot tudi krajevne sladke dobrote, značilne za božično-novoletni čas. Včeraj popoldne je bil tako na sporedu sladki popoldan, na katerem so se kranjke predstavile s svojimi sladkimi dobrotami. Obiskovalci so si lahko ogledovali veliko več kot samo kolače, te sladke izdelke je bilo mogoče tudi kupiti. Barkovljski sejem, ki se ponaša z dolgo tradicijo, pa je včeraj poskrbel tudi za pestro kreativno dogajanje. Med 17. in 19. uro je bila sporedu ustvarjalna delavnica za odrasle, ki so se pod vodstvom Martine Felicijan učili izdelovati cvetje.

Barkovljski sejem pa ne ponuja le nakupovanja in prehranjevanja, pač pa tudi kulturno prireditev za otroke. Ti bodo na svoj račun prišli v ponedeljek ob 15. uri, ko se bo začel otroški kotiček, v sklopu katerega bodo otroci poslušali pravljice, se igrali in se skupaj pripravljali na prihod sv. Miklavža, ki bo pridne otroke obiskal v noči iz ponedeljka na torek. (sč)

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 3. decembra 2011

FRANC

Sonce vzide ob 7.27 in zatone ob 16.22 - Dolžina dneva 8.55 - Luna vzide ob 12.35 in zatone ob 0.20

Jutri, NEDELJA, 4. decembra 2011

BARBARA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 11,5 stopinje C, zračni tlak 1021,3 mb raste, vlaga 85-odstotna, veter 5 km na uro jugo-zahodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 14,6 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 3. decembra 2011

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Oširek Piave 2 (040 361655), Ul. Felluga 46 (040 390280), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998).

Opčine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Oširek Piave 2, Ul. Felluga 46, Ul. Bernini 4, Milje - Lungomare Venezia 3. Opčine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Bernini 4 (040 309114).

www.farmacitriste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške

bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržajskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »The Twilight Saga - Breaking Dawn«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Miracolo a Le Havre«.

CINECITY - 14.50, 17.15, 19.40, 21.00, 22.05 »The Twilight saga - Breaking dawn«; 20.00, 22.05 »Anche se è amore non si vede«; 14.45, 17.25, 22.00 »Real steel«; 15.05, 17.25, 19.45 »Happy feet 2 - 3D«; 15.30 »Happy feet 2«; 15.15, 17.35, 19.55, 22.15 »Il giorno in più«; 14.35, 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Midnight in Paris«; 17.45, 20.00, 22.15 »1921, Il mistero di Rockford«; 15.25, 17.45 »Lo schiaccianoci 3D«.

FELLINI - 15.45 »Le avventure di Tintin«; 17.30, 19.45, 22.00 »Anonymous«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 15.45, 17.20, 19.00, 20.40, 22.20 »Midnight in Paris«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Il giorno in più«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 15.50, 19.00, 22.15 »Tomboy«; 17.15, 20.30 »Scialla!«.

KOPER - KOLOSEJ - 17.30 »Footloose«; 21.30, 23.40 »Kužna nevarnost«; 19.40 »Le kako ji to uspe?«; 16.20, 18.40, 21.00, 23.20 »Somrak saga - Jutranja zarja 1. del«; 17.00, 19.10, 21.20, 23.30 »Traktor, ljubezen in rock'n'roll«.

KOPER - PLANET TUŠ 13.05, 15.05, 17.00 »Winx club 3D (sinhro.)«; 18.35, 20.55, 23.15 »Oropaj bogataša«; 11.30, 16.30 »Tin Tin 3D«; 19.20, 21.40, 23.59 »Nesmrtini 3D«; 13.00, 15.30, 18.00, 20.30, 23.00 »Jutranja zarja - 1. del«; 19.05, 21.15, 23.25 »Stanje šoka«; 12.10, 16.50, 18.50, 20.50, 22.50 »Le kako ji to uspe?«; 10.40, 12.50, 15.00, 17.10 »Vesele nogice 2 - 3D«; 11.40, 13.50, 16.00 »Vesele nogice 2«; 14.10, 19.00, 21.20, 23.40 »Traktor, ljubezen in Rock'n'roll«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Anche se è amore non si vede«; Dvorana 2: 18.45, 20.30, 22.20 »Tower Heist colpo ad alto livello«; Dvorana 3: 15.30, 17.10 »Happy feet 2«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Il mistero di Rookford«; Dvorana 4: 18.15, 22.15 »Real Steel«; 16.30 Lo schiaccianoci; 20.20 »Lo schiaccianoci 3D«.

SUPER - 16.45, 20.00, 21.45 »One day«; 18.30 »Il cuore grande delle ragazze«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.00 »The Twilight Saga - Breaking Dawn«; 22.10 »Scialla!«; Dvorana 2: 17.30, 19.50 »Real Steel«; 22.10 »Anche se è amore non si vede«; Dvorana 3: 17.45, 20.15, 22.15 »Midnight in Paris«; Dvorana 4: 17.30 »Happy feet 2«; 20.10, 22.00 »Tower Heist - Colpo ad alto livello«; Dvorana 5: 17.40, 19.50, 22.00 »Il giorno in più«.

Čestitke

Danes naša **ELISA praznuje 18 let.** Vse najboljše ji želijo mama, tata, brat Martin, nona Hilarija in stric Diego.

Šolske vesti

VEČSTOPENJSKA ŠOLA VLADIMIR BARTOL sporoča, da bo v četrtek, 15. decembra, ob 17.30 v prostorih šole Cirila in Metoda pri Sv. Ivanu - Ul. Caravaggio 4, informativno srečanje staršev otrok, ki bodo v šolskem letu 2012/13 obiskovali prvi letnik otroškega vrtca.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA VLADIMIR BARTOL sporoča, da bo v ponedeljek, 19. decembra, ob 16.30 v prostorih srednje šole Cirila in Metoda pri Sv. Ivanu - Ul. Caravaggio 4, informativno srečanje staršev otrok, ki bodo v šolskem letu 2012/13 obiskovali prvi razred osnovne šole.

Izleti

SPDT vabi svoje člane in prijatelje na tradicionalni izlet v neznan, ki bo v nedeljo, 11. decembra. Odhod av-

DENIS NOVATO
IN MUZIKANTJE EVROPE
nedelja 04.12.2011 ob 18:00
Športno Kulturni Center - Zgonik (TS)
ANSAMBL SAŠO AVSENIK
Poklon Lojzetu Slaku
SLAKOVI PEVCI
FANTJE S PRAPROTNA
KRAŠKI MUZIKANTI
NAVIHANKE
ZAUBERSCHWUNG QUINTET

Predeje vstopnic 1 uro pred začetkom koncerta na blagajni v Športnem centru v Zgoniku // Vstopnice 0,50 €

CLUB MIA
REGIONE AUTONOMA FRIVILI VENEZIA GIULIA

SKD TABOR
MIKLAVŽEV
PRODAJNO RAZSTAVNI
SEJEM SKD TABOR
PROSVETNI DOM
Danes, 3. decembra 2011,
ob 17.00
predstavitve knjige za male in velike kuharje
MAMA, NAUČI ME KUHATI
Emilije Pavlič

Zveza cerkvenih
pevskih zborov - Trst
vabi na
revijo odraslih zborov
PESEM V JESENI
2011
Danes, 3. decembra
ob 20. uri
v Kulturnem domu v Trstu

tobusa ob 8. uri iz trga Oberdan in ob 8.20 izpred hotela Danev na Opčinah. Za informacije in prijave lahko pokličete na tel. 338-4913458 (Franc) ali pa 040-220155 (Livio). **AŠD SK BRDINA** obvešča, da je na razpolago še nekaj mest za zimovanje med božičnimi počitnicami od 26. do 29. decembra, v Forni di Sopra. Informacije: tel: 345- 40937332 (Rado Šuber).

Mali oglasi

3-SOBNO STANOVANJE delno opremljeno in prenovljeno, dajem v najem v centru Sežane. Tel. 040-291488 ali 00386-31736238.

40-LETNA GOSPA išče delo kot varuška otrok. Tel. 342-0664365.

AVTO FIAT 500 SX s komaj opravljenim tehničnim pregledom prodam, cena 500,00 evrov. Tel. št. 040-910148 ali 040-226847.

GOSPA SREDNJIH LET z dolgoletnimi izkušnjami išče enkrat tedensko delo kot hišna pomočnica. Tel. št. 327-9969360, v večernih urah.

MAJHEN VRT v bližini Grljana prodam. Tel. št.: 349-3320198.

PRODAM GORILNIK (bruciatore) na kurilno olje. Tel. št. 338-5098764.

PRODAM citroen C4 grand picasso 2,0 HDi CMP-5, avtomatski menjalnik, 103.000 km, letnik 2008, prvi lastnik, srebrne barve, cena 11.900 evrov; tel. 340-8273145.

PRODAM dvosobno stanovanje, 53 kv.m., v okolici Sv. Jakoba, sončna lega s pogledom na morje. Tel. 347-2785799 v večernih urah.

PRODAM po ugodni ceni zimske gume znamke sava, mere M+S 175/70 R14 - 48T. Tel. 338-2789388.

STANOVANJE je odprta pri Davidu v Samatorci št. 5. Tel. 040-229270. Vabljeni!

OSMICO je odprl Zidarič, Praprot št. 23.

Osmice

BERTO IN VASILIJ PIPAN sta odprla osmice v Mavhinjah št. 22 d. Vabljeni! Tel. št.: 040-299453.

OSMICA je odprta pri Davidu v Samatorci št. 5. Tel. 040-229270. Vabljeni!

OSMICO je odprl Zidarič, Praprot št. 23.

prej do novice
www.primorski.eu

Poslovni oglasi

V TRŽIČU ODDAJAMO v najem kavarno-bar nasproti bolnice.

Informacije: 0481-40469

335-5841917

8.30-17.30

SLAŠČIČARNA BUKAVEC NA PROSEKU

je ODPRTA v nedeljo, 4.12. zjutraj na Kržadi.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

ADRIA: Proseška postaja 35
AGIP: Furlanska cesta 5, Istrska ul. 155, Ul. A. Valerio 1 (univerza)

SHELL: Ul. Locchi 3
ESSO: Ul. Flavia 120/1, Sesljan center, Ul. Carnaro - državna cesta 202 - km 3+0,67

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24
AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36
TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24
AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36
TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3, Miramarski dvorec 233/1

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin - Državna cesta. 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Trg Valmaura, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

ADRIA: Proseška postaja 35
SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27
V sodelovanju s FIGISC Trst.

Božič z nami 2011

Program božičnih prireditev v občini Devin Nabrežina
Od 3. decembra 2011 do 9. januarja 2012

FESTIVAL EPIFANIJE 2012

Od 5. do 9. januarja

Od sobote, 3. decembra 2011 do nedelje, 8. januarja 2012
GRMADA, GLASOVI VOJNE V ČASU MIRU
Devinski grad – Dvorana »Rilke«
Predstavitve postopka obnove, ureditve in valorizacije ostankov vojnih objektov iz prve svetovne vojne na območju Grmade.
Prireja kulturna in športna skupina Ajser 2000
Info: 040/208120 - Lucia Lalovich Toscano 340/5665103 - ajser2000@libero.it

Sobota, 3. in nedelja, 4. decembra
RAZSTAVA: NA SPREHOD S ČIPKO
Devinski grad – Dvorana »Jame«
Prireja kulturna in športna skupina Ajser 2000
Info: Lucia Lalovich Toscano 340/5665103 - ajser2000@libero.it - www.ajser2000.it

Sobota, 3. in nedelja, 4. decembra
SEJEM SOLIDARNOSTI
Župnijska dvorana v Nabrežini
Celotni izkupiček bo s pomočjo misijonarke Lucie Catalano namenjen Misijonu patra Kolbeja v Boliviji.
Urniki sejmja: v soboto 3. decembra od 15. do 18.30, v nedeljo 4. decembra od 9. do 12.30 in od 15. do 18.30.
Prirejajo Nabrežinske žene in župnija

Sobota, 3. decembra, ob 10. uri
KONFERENCA ITALIJSKE ZVEZE LOVCEV (FIDC)
Kamnarska hiša Iga Grudna v Nabrežini
Srečanje na temo preprečevanja potepuštva in predpisov o hišnih ljubljenceh z izvedenci s področja.
Info: FIDC 040/89908323/233 - fidc.trieste@fidc.it

Sobota, 3. decembra
NAGRAJEVANJE ITALIJSKEGA DRUŠTVA NOGOMETNIH TRENERJEV (AIAC)
Jadranski zavod združenega sveta v Devinu
Proslava in podelitev priznanj ob šestdesetletnici društva A.I.A.C.
Info: A.I.A.C. 040/89908219

Nedelja, 4. decembra, ob 10. uri
MIKLAŽEVANJE SOCIALNEGA SKLADA DELAVCEV PAPIRNICNE BURGO
Kinemax v Trziču
Socialni sklad delavcev papirnice Burgo prireja miklavževanje za otroke svojih delavcev.

Nedelja, 4. decembra, ob 15.30
BOŽIČ Z NAMI V DEVINU
Devinski trg
Praznovanje na trgu z animacijo in glasbo ansambla Euforia
Od 15.30 dalje vroča čokolada in kuhano vino
Ob 16.30 pržig lučk
Ob 17.30 prihod posebnega vozila s sv. Miklavžem in obdarovanje otrok
Prirejata društvo Bocciofila Duinese in Pro Loco Mitreo v sodelovanju s kulturno in športno skupino Ajser 2000, Sosvetom mladih, Motoclub Duino, jadralskim klubom Duino, društvom Onorevoli Colonelli del Kentucky, devinskimi obrati in s sodelovanjem in pokroviteljstvom Občine Devin Nabrežina
Info: Urad za kulturo Občine Devin Nabrežina 040/2017372

Nedelja, 4. decembra, ob 19. uri
BOŽIČNI KONCERT
Cerkev sv. Duha v Devinu
Prireja društvo Onorevoli Colonelli del Kentucky
Info: 348/6507416 - kycolonels@gmail.com

Petek, 9. decembra, ob 19. uri
KONCERT »SCOTT STEEN QUARTETA«: REMEMBERING MILES DAVIS
Sprejemna točka v »Portopiccolo« v Sesljanu
Prireja družba Portopiccolo
Info: Dogodki so namenjeni strankam »Portopiccolo«, a so odprti tudi širši javnosti. Glede na omejeno število mest, najavite pravočasno svojo prisotnost na št. 040/371437.

Sobota, 10. decembra
SEJEM RABLJENIH PREDMETOV, ROČNIH IN UMETNIŠKIH DEL
Dvorana krožka železniških delavcev v Nabrežini Postaji
Prireja društvo Una S'cinca Un Botòn
Info: Dania Bianco 338/2083335

Sobota, 10. decembra, ob 18. uri
BETLEHEMSKA LUČ
Cerkve na območju občine Devin Nabrežina
Prihod betlehemske luči
Prireja Devinska dekanija v sodelovanju z Društvom turističnih vodičev in devinskimi skavti

Sobota, 10. in nedelja, 11. decembra
BOŽIČNI SEJEM V PODPORO DRUŠTVU HOSPICE IZ ZDRAVSTVENEGA DOMA »PINETA DEL CARSO«
Kamnarska hiša Iga Grudna v Nabrežini
Prireja Lions Club Devin Nabrežina v sodelovanju s kulturno in športno skupino Ajser 2000
Info: silvia.nelli@libero.it

Sobota, 10. decembra, ob 18. uri
UWC PER GENOVA
Avditorij Jadranskega zavoda združenega sveta v Devinu
Večer v znamenju petja, plesa in poezije s celega sveta, namenjen zbiranju prostovoljnih prispevkov za poplavljenice iz Genove.
Studentje želijo s to pobudo izkazati vso svojo solidarnost državi, ki jih gosti. V fojetru bo prirejen tudi manjši sejem.
Prireja Mednarodna visoka šola komorne glasbe "Trio di Trieste" - Jadranski zavod združenega sveta ONLUS v sodelovanju z Občino Devin Nabrežina
Info: 040/3739280

Nedelja, 11. decembra, od 10. do 12. ure
SREČANJE Z BOŽIČKOM V SESLJANU
Vinoteka Why Not v Sesljanu
Božiček bo v spremstvu svojih pomočnikov zbral zadnja pisemca otrok občine Devin Nabrežina in bo malčkom ponudil vročo čokolado.
Prireja kulturna in športna skupina Ajser 2000 v sodelovanju z vinoteko Why Not v Sesljanu
Info: 328/2533140, ajser2000@libero.it - www.ajser2000.it

Nedelja, 11. decembra, ob 15.30
BOŽIČNI KONCERT
Dom za ostarele bratov Stuparich v Naselju sv. Mavra
Božični koncert pevskega društva R.M. Rilke s pokroviteljstvom in sodelovanjem Občine Devin Nabrežina
Info: 339/2799830 - cororilke@libero.it www.cororilke.it

Nedelja, 11. decembra, ob 17. uri
BOŽIČNI KONCERT
GODBENEGA DRUŠTVA NABREŽINA
Občinska telovadnica v Nabrežini
Prireja Godbeno društvo Nabrežina s pokroviteljstvom in sodelovanjem Občine Devin Nabrežina
Info: 347/6849247 - gdnabrežina@yahoo.it

Ponedeljek, 12. decembra, ob 11.30
PREDSTAVITEV TURISTIČNE KARTE OBČINE DEVIN NABREŽINA
Sprejemna točka v »Portopiccolo« v Sesljanu
Info: Urad za kulturo Občine Devin Nabrežina 040/2017372

Ponedeljek, 12. decembra, ob 14.30
PROJEKT ŠOLA ŠPORT
Plastična steza v Nabrežini Postaji
Nagrajevanje udeležencev projekta
Prirejajo Občina Devin Nabrežina, Sci Club 70 in SK Devin v sodelovanju z osnovnimi šolami z italijanskim učnim jezikom D. Alighierija, G. Carduccija in G. Pascolija in osnovnimi šolami s slovenskim učnim jezikom J. Jurčiča, V. Ščeka in S. Grudna
Info: info@sciclub70.com; 040/200246

Ponedeljek, 12. decembra, ob 19. uri
PREDSTAVITEV SMUČARSKIH TEKMOVALNIH EKIP IN TRENERJEV V SMUČARSKI SEZONI 2011/2012
Kamnarska hiša v Nabrežini
Prireja SK Devin s pokroviteljstvom in sodelovanjem Občine Devin Nabrežina
Info: 335/8416657 - info@skdevin.it

Sreda, 14. decembra, ob 16.30
BOŽIČ Z NAMI V NABREŽINI
Vaški trg
Ob 16.30 pržig lučk in blagoslov božičnega drevesa na nabrežinskem trgu, postavljenega v sodelovanju s šolami, nabrežinsko župnijo, SKD Igo Gruden, kulturno in športno skupino Ajser 2000, športnim krožkom ACS Aurisina, združenjem staršev osnovne šole V. Ščeka, združenjem Agef iz Nabrežine, Centrom na ulici Kras, Jusom Nabrežina in nabrežinskimi obrati. Pevski nastop šolskih otrok, nastop gojencev glasbene šole Godbenega društva "Nabrežina", in nastop godbe Vecia Trieste in vroča čokolada, ki jo bo nudila Kavarna Gruden.
Ob 18.15 otvoritev božičnega sejma na sedežu SKD Igo Gruden v Nabrežini.
Info: Urad za kulturo Občine Devin Nabrežina 040/2017372

Sreda, 14. decembra, ob 19. uri
KONCERT »GOSPEL TIMES«
Sprejemna točka v »Portopiccolo« v Sesljanu
Prireja družba »Portopiccolo«
Info: Dogodki so namenjeni strankam Portopiccolo, a so odprti tudi širši javnosti. Glede na omejeno število mest, najavite pravočasno svojo prisotnost na tel. št. 040/371437.

Petek, 23. decembra, ob 20. uri
BOŽIČ Z NAMI V SESLJANU
Sesljski trg
Nastop godbe Banda Vecia Trieste in lokalni kulinarčni izdelki sesljskih proizvajalcev.
Prirejata Center na ulici Devin Nabrežina Morje in Center na ulici Devin Nabrežina Kras v sodelovanju z Občino Devin Nabrežina
Info: Urad za kulturo Občine Devin Nabrežina 040/2017372

Sreda, 21. decembra, ob 19. uri
KONCERT »GOSPEL TIMES«
Sprejemna točka v »Portopiccolo« v Sesljanu
Prireja družba »Portopiccolo«
Info: Dogodki so namenjeni strankam Portopiccolo, a so odprti tudi širši javnosti. Glede na omejeno število mest, najavite pravočasno svojo prisotnost na tel. št. 040/371437.

Sreda, 21. decembra, ob 19. uri
KONCERT »GOSPEL TIMES«
Sprejemna točka v »Portopiccolo« v Sesljanu
Prireja družba »Portopiccolo«
Info: Dogodki so namenjeni strankam Portopiccolo, a so odprti tudi širši javnosti. Glede na omejeno število mest, najavite pravočasno svojo prisotnost na tel. št. 040/371437.

Sobota, 17. decembra, ob 16. uri
BOŽIČ Z NAMI V RIBIŠKEM NASELJU
Ribiško naselje
Pržig luči in blagoslov božičnega drevesa in jaslic. Sledi glasba z godbo Banda Vecia Trieste. Obiskovalci bodo lahko okusili kuhano vino in odlično tižolovo mineštro.

Prireja jamarsko društvo Flondar v sodelovanju z društvom Polisportiva San Marco, pomorskim društvom Laguna, župnijo sv. Marka, kulturno in športno skupino Ajser 2000, Sosvetom mladih in s sodelovanjem in prispevkom Občine Devin Nabrežina.
Info: Urad za kulturo Občine Devin Nabrežina 040/2017372

Sobota, 17. decembra, ob 10. uri
PISATELJI ZA VSE LETNE ČASE
Kamnarska hiša v Nabrežini
Predstavitve knjige Adriana Papa "Giorgio Martinuzzi, figura e ruolo politico di un monaco-statista dalmata nella storia ungherese del 500".
Prirejata italijansko-madžarsko kulturno društvo Pier Paolo Vergerio in društvo Sodalitas adriatico-danubiana, s pokroviteljstvom Občine Devin Nabrežina
Info: 338/4582427 - assitungsvergerio@yahoo.it

Sobota, 17. decembra, ob 21.30
BOŽIČNA ZDRAVICA
Pivnica Franz Josef Stube v Nabrežini
Zdravica in koncert skupine Bandomat
Info: 040/200200

Nedelja, 18. decembra, ob 16. uri
PEVSKA REVUJA »NATIVITAS«
Cerkev sv. Roka v Nabrežini
Božični koncert Otroškega pevskega zbora Fran Venturini od Domja, Mladinskega mešanega pevskega zbora Neokortez iz Gorice in Mešanega pevskega zbora Igo Gruden iz Nabrežine.
Prireja SKD Igo Gruden
Info: 040/299632 - skd@igogruuden.org www.igogruuden.org

Nedelja, 18. decembra, ob 18.30
PEVSKA REVUJA »BOŽIČNE NOTE«
Cerkev sv. Roka v Nabrežini
Tradicionalni božični carolsi, ljudske pesmi v različnih jezikih, spiritualsi in božične melodije: poje zbor R.M.Rilke ob klavirski spremljavi Jana Grbca.
Prireja pevsko društvo R.M. Rilke, s pokroviteljstvom in sodelovanjem Občine Devin Nabrežina
Info: 339/2799830 - cororilke@libero.it www.cororilke.it

Nedelja, 18. decembra
BOŽIČ Z UMETNOSTJO
Kamnarska hiša Iga Grudna v Nabrežini
Mednarodni likovni natečaj, ki ga prireja Art Gallery 2 Arti Visive e Culturali, s pokroviteljstvom Občine Devin Nabrežina
Info: 338/6008559 - adriana.scarizza@alice.it

Ponedeljek, 19. decembra, ob 19. uri
PREDSTAVITEV SMUČARSKO IN DESKALNE ŠOLE – SMUČARSKA SEZONA 2011/2012
Kamnarska hiša Iga Grudna v Nabrežini
Prireja SK Devin s pokroviteljstvom in sodelovanjem Občine Devin Nabrežina
Info: 335/8416657 - info@skdevin.it

Torek, 20. decembra, ob 18. uri
BOŽIČNA AKADEMJA AŠD SOKOL
Sedež SKD Igo Gruden v Nabrežini
Božičnica športnih skupin.
Prireja AŠD Sokol
Info: 335/8479467

Sreda, 21. decembra, ob 19. uri
KONCERT »GOSPEL TIMES«
Sprejemna točka v »Portopiccolo« v Sesljanu
Prireja družba »Portopiccolo«
Info: Dogodki so namenjeni strankam Portopiccolo, a so odprti tudi širši javnosti. Glede na omejeno število mest, najavite pravočasno svojo prisotnost na tel. št. 040/371437.

Petek, 23. decembra, ob 20. uri
BOŽIČ Z NAMI V SESLJANU
Sesljski trg
Nastop godbe Banda Vecia Trieste in lokalni kulinarčni izdelki sesljskih proizvajalcev.
Prirejata Center na ulici Devin Nabrežina Morje in Center na ulici Devin Nabrežina Kras v sodelovanju z Občino Devin Nabrežina
Info: Urad za kulturo Občine Devin Nabrežina 040/2017372

Ponedeljek, 26. decembra, ob 12.30
BLAGOSLOV KONJ v Štivanu
Dan svetega Štefana je posvečen blagoslovu konj, ki jih privedejo k cerkvam in blagoslovijo. Tudi letos se bo ta običaj ponovil v Štivanu, kjer je v preteklosti redno potekal pomemben konjski sejem.
Prireja SAKD SKUADRA UOO s pokroviteljstvom Občine Devin Nabrežina
Info: skuadrauoo@gmail.com

Četrtek, 29. decembra, ob 17. uri
ZDRAVICA NOVEMU LETU
Vaški trg v Nabrežini
Prireja Jus - Comunella »Nabresina Gemeinde« s pokroviteljstvom in sodelovanjem Občine Devin Nabrežina
Info: wperot@libero.it

5. januarja
Sedež SKD Igo Gruden, v Nabrežini, ob 20.30
FESTIVAL AVE NINCHI »CECCHLINEIDE«
Recital Alessia Colauttija ob klavirski spremljavi maestra Carla Tommasija.
Prireja Občina Devin Nabrežina v sodelovanju z društvom tržaških gledaliških skupin L'ARMONIA

6. januarja
Kamnarska hiša Iga Grudna v Nabrežini, od 6. do 8. januarja
RAZSTAVA: RAZNI OBRAZI VINICIA SCAPINA
Otvoritev razstave: 6. januarja, ob 11. uri
Prireja kulturna in športna skupina Ajser 2000
Info: Lucia Lalovich Toscano 340/5665103 - ajser2000@libero.it

Pokriti šotor društva Polisportiva San Marco v Ribiškem naselju
PRAZNIK EPIFANIJE:
ANIMACIJA, OTROŠKE PREDSTAVE IN PRIHOD »BEFANE«
ob 15. uri – klovnova predstava »ARRIVANO I CLOWN« gledališke skupine Teatro Incontro; nastop skupine Ragazze del Sorriso in prihod Befane;
ob 18. uri – pržig kresa "Pignarül" s sladicami, vročo čokolado in kuhanim vinom
Prirejajo navtično društvo Laguna, športno društvo Polisportiva San Marco, jamarska skupina Flondar, Sosvet mladih, Lions Club Devin Nabrežina, AŠd Tennistavolo Trst Sesljan, kulturna in športna skupina Ajser 2000

Sedež SKD Igo Gruden, v Nabrežini, ob 20.30
FESTIVAL AVE NINCHI »MIKEZE & JAKEZE - DUE FACCE DI BRONZO«
Glasbena predstava Lea in Gerrija Zannier, ob klavirski spremljavi maestra Tonyja Kozine.
Prireja Občina Devin Nabrežina v sodelovanju z društvom tržaških gledaliških skupin L'ARMONIA in z gledališko skupino AMICI DI SAN GIOVANNI – F.I.T.A. (Trst)

7. januarja
Sedež SKD Igo Gruden, v Nabrežini, ob 20.30
GLEDALIŠKA PREDSTAVA »KRALJIČNA NA ZRNU GRAHA« ...Ima pod posteljo polno praha...
Komedija v slovensščini: besedilo in režija Irene Pahor "Idlično" življenje s princem na gradu ali brezskrbni samski stan: dvomi in razmišljanja mlade princese iz naših dni.
Prireja Občina Devin Nabrežina v sodelovanju z društvom tržaških gledaliških skupin L'ARMONIA

8. januarja
Devinski grad – Kongresna dvorana, ob 16. uri
KONCERT ZBOROVSKEGA DRUŠTVA R.M. RILKE
Konzert ob zaprtju razstave. Ljudske pesmi v raznih jezikih in tradicionalne krajevne melodije: poje zbor R.M.Rilke ob klavirski spremljavi Jana Grbca.
Prireja društvo R.M. Rilke s pokroviteljstvom in sodelovanjem Občine Devin Nabrežina
Info: 339/2799830 - cororilke@libero.it - www.cororilke.it

Avditorij Jadranskega zavoda združenega sveta v Devinu, ob 20.30
NOVOLETNI KONCERT OBČINE DEVIN NABREŽINA
»OPERETTA MON AMOUR«
Nastopila bosta pevca Nicolò Cerini in Ilaria Zanetti ob klavirski spremljavi Reane De Luca.
Prireja Občina Devin Nabrežina v sodelovanju z društvom Associazione Internazionale dell'Operetta

9. januarja
Pokriti šotor društva Polisportiva San Marco v Ribiškem naselju, ob 18. uri
PRAZNIK KULTURE IN ŠPORTA 2011
Nagrajevanje društev in najuspešnejših športnikov v športni sezoni 2010/2011.
Med prireditvijo bodo razstavljeni in nagrajeni likovni izdelki umetniškega natečaja za mlade našega območja »PLAKAT ZA MIR«, ki je bil namenjen mladini z občinskega območja in ga je priredil Lions Club Devin Nabrežina.
Prireja Občina Devin Nabrežina, pod umetniškim vodstvom Pro Loco Mitreo in s sodelovanjem Lions Club Devin Nabrežina ter športnim društvom Polisportiva San Marco

URNIKI PRIREDITEV SE LAHKO SPREMEMIJO
INFO:
Služba za šolstvo, kulturo, šport, mladino, turizem, odnose z javnostmi in evropske projekte
Nabrežina Center 102 - 34011 Nabrežina (TS)
tel: +39 040 2017372 fax: +39 040 201307
fabris@comune.duino-aurisina.ts.it
www.comune.duino-aurisina.ts.it
facebook / skupina: eventi a duino aurisina

KNJIŽNA NOVOST - V Tržaški knjigarni predstavil novo knjigo Marka Sosiča

Enajst zgodb o obstrancih ...angelih iz zemlje in sanj

Zbirka »s svetlim sporočilom« je pravkar izšla pri mariborski založbi Litera

Iz zemlje in sanj je knjiga Marka Sosiča, ki prihaja med bralce šest let po njegovem romanu Tito, amor mijo ...in je po oceni nekaterih njegovega nadaljevanje. Na primer po mnenju Petre Vidali, ki je podpisala spremeno besedo tej novi zbirki novel in je o njej tudi spregovorila na četrtkovni predstavitvi v Tržaški knjigarni.

Predstavitve se je ob novinarki in avtorju udeležil tudi urednik mariborske založbe Litera Robert Titan Felix, predvsem pa lepo število Sosičevih bralcev; da so že nestrpno pričakovali njegovo novo knjigo priča tudi dejstvo, da jih je ob koncu večera zmanjkalo, kar se na predstavitev ne dogaja ravno pogosto.

Tržaški pisatelj je v zbirki Iz zemlje in sanj zbral enajst kratkih zgodb, od Prvega obhajila do Počitka v senci. Te zgodbe so poskus ozaveščanja zrelejšje dobe, je dejal avtor, ki je tega časa ozaveščanja vesel. Gre za zgodbe, v katerih nastopajo večkrat obstranci, osamljeni ljudje, ki sta jih življenje in družba pustila na cedilu. Marko Sosič pravi, da ga ti liki pritegujejo, ker se mu zdi, da mu imajo več povedati kot ostali. Morda tudi zato, ker se večkrat identificira z njihovo ranjenostjo.

Po mnenju Petre Vidali so mladi in stari protagonisti Sosičevih zgodb neke vrste angeli; ljudje, ki sebi ne zna-

Pisatelj Marko Sosič med Petro Vidali in Robertom Titanom Felixom

KROMA

jo pomagati, a se življenju uprejo tako, da pomagajo drugim. Na ta način pomagajo tudi sebi in preživijo, bralcem pa posredujejo svetlo sporočilo, ki v slovenski literaturi ni najbolj pogosto.

Usode malih ljudi se v Sosičevih zgodbah prepletajo z zgodovinskimi dogodki, v katere so vpeti z nemimi

glasovi; njihova prisotnost ni nikoli glasna, čeprav gre za prave ljudi, ki so »odraz vpetosti v družbo, v kateri sem zrasel in je bila hvala bogu kontaminirana z različnimi kulturami.« je pojasnil avtor. Družbo, ki tudi podčrtuje in zrelativizira nasilje.

Družbo, ki je bila (in je delno še)

zaznamovana s (po)vojno usodo, z delitvami na bele in rdeče. Literatura ne daje odgovorov, avtor pa meni, da bi moralo na civilni ravni priti do očiščenja; s kritično zavestjo bi se morali ozreti na preteklost in na človeka na eni in drugi strani. Vsak najbrž nosi delček krivde ... (pd)

LJUBLJANA Svoja vrata je odprla Hiša sanjajočih knjig

Nova knjigarna Založbe Sanje na Trubarjevi 29 v Ljubljani, Hiša sanjajočih knjig, je včeraj uradno odprla svoja vrata. Direktor založbe Rok Zavrtnik je povedal, da so se v prostore nekdanje Vrvarne preselili po nagovoru lastnikov stavbe. Lokacija je dostopnejša, multikulturna in bo predstavljala tudi družabni prostor. Torej uresničevala vizijo, ki založbo vodi vse od začetkov, je poudaril Zavrtnik. Dodal je še, da prostor v prihodnjem letu namerava postati literarna kavarna. Verjame, da bomo skupaj z založbo Modrijan lažje aktualizirali knjižno ponudbo in soustvarjali sinergijo, je še dejal Zavrtnik.

Knjigarna je s približno 100 kvadratnimi metri malo večja od nekdanje na Tavčarjevi ulici v Ljubljani. Poleg Modrijanove knjigarne, ki je prav tako na Trubarjevi, so se preselili s soglasjem založbe Modrijan, ker po zaprtju knjigarn in založbe Vale-Novak v Ljubljani skorajda ni več neodvisnih knjigarn in založnikov, ocenjuje Zavrtnik.

V knjigarni bo na voljo "jagodni izbor" knjig in glasbe, v prihodnosti pa tudi filmi različnih slovenskih kot tudi tujih založb. Podarek bo na žepnih knjigah, "knji-gah za ljudi", je dejal Zavrtnik. Na voljo bo darilno vino v posebnih polnjenjih iz Goriških Brd, tuje obiskovalce pa bodo nagovarjali tudi z literaturo v tujih jezikih.

TOMIZZEVO DUH

Nezahvalni narodi

MILAN RAKOVAC

Ma veste kaj, ljubi moj bralci; zelo me veseli da prav danes, na dan Volilnega Molka na Hrvaškem in Slovenskem, tle za vas lahko rečem vse; vi niste ne v Sloveniji, ne na Hrvaškem, i mene zelo veseli moja subverzivna situacija! Poštujen zakone, formalno: izborna tišina i te stvari, zato ča uvo pišen za dornal iz Italije, a lipo znan da če ga danas kupiti u Ljubljani i Kopru, a vero pak ki če - če štiti tak-itak na internetu. Intanto, xe 'sai bel poder mostrarghe'l naso lungo al poder, ossia i corni, al sacrosanto Stato, cio e a La Patria... To je čist' za hec, a jutri se bo vedelo vse.

Ma neču, ne, svejieno kršiti zakone, daj, nu, ter uno ča smo Istrijani vajak bili, smo bili legalisti, od naše blažene Carevine do danas... Za danas tle samo izbiram koščke iz dva ironična teksta o volitvam, dvije sinteze o »stanju nacije«. S mojem stajališta, stanje kolektiviteta socio-političkih u ex-yu ambijentu jednostavno je - isprazno, dosadno, provincijalno, mediokritetsko, konzervativno, nerijetko nacional-fašistoidno i shizofreno. Ali, ja sam samo staro zvrndalo, i zato vam donosim djeliće zapisa umjerenijih i smjernijih autora:

Piše v Dnevniku »T. Zgaga, odjemalec električne energije«: »Vsa moštva iz prve in druge lige so se zapodila na teren, kjer iščejo tiste neodločne posameznike, ki jih je še možno ujeti v mrežo. Res naivna štorija. Kot da doli na terenu ždi kopicica dvomljivih osebkov, ki nimajo pojma, koga bodo volili...»

Zmota je večplastna. Prvič, ti kapetani potencialnim neodločnem nimajo razkriti nič novega. Še več, skrajno absurdno je poslušati te stare in malo manj stare face, kako bodo zdaj svet in domovino postavili na glavo... Drugič, z dobrim vtisom se ne da nikogar prepričati na dolgi rok. Seveda bodo tu takoj svoj piskr-

ček pristavili razni antropologi, sociologi in psihologi z ugotovitvijo, da smo Slovenci pač takšni. Padamo na poceni kramarsko robo. Hitro se navdušimo nad vsakim, ki ropota in vpije, da česa takšnega še nismo videli v svojem kraju. Tako rekoč nas je doletela božja čast, da se ti kandidati sprehajajo mimo nas... Tretjič, kampanja je že končana. Navkljub dejstvu, da raziskave javnega mnenja kažejo tiste grafe neopredeljenih kot ne vem kakšno specifično neodločnih volilcev do zadnjega dne. Dejstvo je, da smo bolj ali manj odločeni. Da so mediji, še posebej pa nacionalka, svojo predvolilno kampanjo že končali. Jasno so nam dali vedeti, kdo si zasluži zmago...«

Perverzna je medijsko-politička igrarija, u vrhunaravno samoljubljuvim centralnim politikama i medijima ove dvije države. Za slo-otklon udesno, znate i bolje od mene, mogu samo reći ovo: JEDINO što u parlamentarnoj demokraciji zbilja vrijedi, jest samo to što se svakih četiri godine može promijeniti ljude (stranke) koji vladaju, a to niti nije malo! Zato je slo-otklon i za me razumljiv.

U Hrvatskoj, kompromitirani i korumpirani nacional-državotvorci (sad već pojedinačno i skupno, i cijele stranke pod sudskom istragom) još arogantnije nam poručuju da smo ovce, i da nas je »doletela božja čast, da se ti kandidati sprehajajo mimo nas«. Jedno je isto u retorici nacionalnih desnica: kad god se nađu pred uzletom, pred padom, pred problemima - onda svuda upiru prstom u »komuniste« i »Jugoslavenec«.

Ali, i još nešto im je zajedničko, svima skupa, i lijevo i desno: slatko je primati parlamentarnu plaću i imati auru božanske milosti (moći): Piše Marinko Čulić u zagrebačkom srpskom tjedniku Novosti: »Blizu četiri i pol tisuće kandidata natječe se

za 151 mjesto u Saboru... na svako zastupničko mjesto juriša tristotinjak muškaraca i žena. A to je vlaški zanimljiv podatak. Jer, opće je mišljenje da se prosječnom hrvatskom građaninu politika toliko zgadila da na nju ne bi naslonio bicikl ni uz nju vezao psa, ali da bi mnogi ipak rado vidjeli svoju stražnjicu u saborskom stolcu, to nakon objave ovih brojki valjda ne treba dokazivati. Hrvatski političari odrađuju tu kampanju kao da se dešava u zrakopraznom prostoru, ne zanimaju se nimalo na razornu krizu u Evropi i svijetu, ili čak, to je ono još gore, kao da je Hrvatska centar svijeta u kojem se, biva, događa nešto fundamentalno važno. Radi se o provincijalnim muvalima i dangubama, kojima je doista jedini cilj okupirati onih 151 stolaca, a za sve drugo zaboli ih don... Kako sličan kult žrtve postoji i kod susjednih naroda u regiji, to samo produbljuje jednu duboko autsajdersku poziciju ovdašnjih zemalja. Njih je godinama Bruxelles tjerao da prihvaćaju više standarde državne politike, ali to su činile mehanički, štreberski...- pa kada je došlo do ove krize, one su ostale ukopane u prošlosti, bez trunke refleksa kojim bi reagirale na novu situaciju.«

Ova gorka potonja konstatacija zapravo sadrži sav jad ovdašnjih političkih sustava; oni su ostali zbilja »ukopani u prošlosti«, pa nemaju ni ideje ni znanja kako se uhvatiti u koštac s krizom, osim općenitih, šupljih fraza, oosbito onih uvrijeđenih, oni su spustili nos jer ih njihovi narodi ne shvaćaju, napose ne vide, narodi glupi, kakvu su nam sreću donijeli naši državotvorci: Gospodarstva su nam, doduše, uništili ili opljačkali ili uzeli sebi, ali zato su nam stvorili »samostalno, nezavisno, demokratske i međunarodno priznate države«, i TO NAMA NIJE DOVOLJNO? Zbilja, morali bismo se, narodi, sramiti!

VILA GORGO - Podaljšano do 11. decembra Razstava in delavnica v očarljivem okolju

Pogled na Vilo Gorgo in delo Francesca De Grandija

V kraju Nogaredo v bližini Romansa, v očarljivi vili Gorgo (Guado dell'Arciduca), je od konca oktobra na ogled razstava Senza di te, che sarei mai? (Kaj bi vendar bil brez tebe?).

Razstava je uvod v ambiciozen projekt Painting Detours, ki si ga je zamislil Andrea Bruciati, umetniški vodja občinske galerije sodobne umetnosti v Trzihu, usmerjen pa bo v usposabljanje in kakovostno formiranje mladih umetnikov. Načrt še izpopolnjujejo, že zdaj pa je jasno, da bo aprila 2012 v vili, njenih konjušnicah in parku potekala enomesečna delavnica, ki se je bo udeležilo deset umetnikov, starih manj kot 40 let.

Medtem si je v vili, ali bolje v njenih konjušnicah in nekaterih zasebnih delih rezidence, mogoče ogledati razstavo, na kateri se predstavljajo Luca Bertolo, Francesco De Grandi, Maria Morganti in Marco Neri.

Razstavo so podaljšali do nedelje, 11. decembra, zaprtje pa bo spremljal poseben dogodek. Ob 10.30 bodo namreč v konjušnici in parku potekala kreativna delavnica, name-

njena najmlajšim (otrokom od 3. do 10. leta starosti). Delavnico časovni stroj bo vodila Alice Ginaldi, otroke pa bo popeljala na popotovanje po zgodovini umetnosti: udeleženci bodo spoznali nekatere umetnike, ki so pustile sled v umetnostni zgodovini in jih poskusili reproducirati.

OB URI OBLETNICE SMRTI - Pogovor s Severinom Zannerinijem

Z Rekviemom se Mozartov duh že 20 let vrača v Trst

Zannerini je »duša« pobude, ki vedno privabi številne Mozartove navdušence

Devetindvajsetletna Constanze je 5. decembra 1791 podpisala izjavo o prerani smrti svojega moža Wolfganga Amadeusa Mozarta, ki je zapustil ta »dobri, a nevhvaležen« svet približno petdeset minut po polnoči. Med nešteti dokazi o tem, da je glasbeni genij ostal skozi stoletja eden od širše priljubljenih v absolutnem smislu, je svojevrsten obred privržencev njegove umetnosti in mita, ki že dvajset let zaznamuje tržaško glasbeno stvarnost. Dirigent Severino Zannerini je avtor, pobudnik, koordinator in dirigent nočne, občutene počastitve, ki z izvedbo znamenitega Rekviema privablja vedno množično publiko na spominski koncert, ki se prične ravno ob 0.55.

»Začelo se je leta 1991, na valu mnogih počastitev dvestote obletnice Mozartove smrti. Z deželnim orkestrom Opera giocosa smo že imeli v repertoarju njegov Rekviem in sem pomislil, da bi ga lahko izvedli točno ob uri njegove smrti. Maria Susowsky je sodelovala s svojim zborom. Orkestraši in pevci so kljub utemeljenim pomislekom sprejeli predlog in priznam, da smo se še na generalki zaskrbljeno spraševali, če bo kdo sploh prišel. Že skoraj dve uri prej pa so ljudje trkali na vrata, da bi jih spustili noter. Bila je mrzla noč, cerkev pa se je napolnila do zadnjega kotička.

Verjetno je ravno urnik deloval neobičajno vabljivo.

Noč je trenutek, ko vsem stvarjem prisluhnemo z drugačno pozornostjo, ko se glasba lahko izrazi sredi teme in popolne tišine. V takem, zbranem okolju, ki ga redko doživljamo, vse pridobi novo razsežnost in globlji pomen. V zvezi z urnikom imam veliko anekdot. Najprej smo imeli problem, kako naj bi objavili dan, ker bi ura lahko zavedla publiko. Na začetku so mnogi prišli dan prej ali kasneje, končno pa smo našli pravo formulacijo: v noči med

Severino Zannerini je duša prireditve v Mozartov spomin

4. in 5. decembrom. Spominjam se tudi, da ko je tržaški italijanski dnevnik pred dvajsetimi leti, prvič objavil najavo, so ogorčeni bralci zasuli redakcijo s telefonskimi klici in se pritoževali zaradi domnevne napake pri zapisovanju urnika. Mi pa smo leta kasneje prejeli protestne klice, ko smo poskusili prestaviti dogodek na zgodnejšo uro...

Kljub pozni uri in večkrat nenaklonjenemu zimskemu vremenu se koncert obnavlja vsako leto z nespremenjenim, navdušenim odzivom občinstva in izvajalcev.

Nadaljevali smo zaradi neverjetnega odziva publike in ker sem prepričan, da je pri širitvi glasbene kulture potrebna vztrajnost, ki jo lahko v tem primeru imenujemo tradicija. Izvedba je vsakič različna od prejšnje zaradi vedno spreminjajočih se zasedb, s katerimi smo pri solistih, večkrat promovirali nove glasove. Orkester in zbor pa imata trdno in vztrajno jedro; nekateri glasbeniki, ki ne igrajo več s tem orkestrom, se vsakič vračajo ob tej priložnosti. Isto velja za zborovske pevce in vsi sodelu-

jejo brez honorarja. Mašo posvečamo krajevnim glasbenikom, ki so umrli v tistem letu; letos se bomo spomnili zborovodje Andree Giorgija, skladatelja Giampaola Corala, našega ustanovnega člana Luciana Favretta in hornista gledališča Verdi Alfreda Galettija. Koncert bo kot vedno dopolnilo branje odlomkov iz Mozartovih zadnjih pisem.

Po dvajsetih letih bo koncert, prvič zapustil »zgodovinski« jezuitske cerkve Srca Jezusovega, ki jo trenutno obnavljajo in kjer ima tudi Opera giocosa svoj sedež v bližnjem oratoriju.

Preselili se bomo v cerkev svete Katerine v ulici dei Mille, kjer bodo z nami sodelovali v solističnih vlogah Marianna Prizzon, Guisela Zannerini, Francesco Paccorini in Leo Paul Chiarot. Številčno zborovsko zasedbo bodo sestavljali člani zbora Citta di Trieste, ki je z nami od prve izvedbe, zbor Gruppo corale goriziano, Auricolare Viva voce in posamezni člani drugih zborov iz naše dežele. Začetek bo po tradiciji ob 0.55.

Rossana Paliaga

KNJIŽNI SEJEM V LJUBLJANI

V Debatni kavarni pet zamejskih pesnikov »pod lečo«

Na letošnjem knjižnem sejmu v Ljubljani je imela ustvarjalnost Slovencev v Italiji razmeroma veliko prostora, pa tudi obisk je bil na prireditvah in tudi na sami stojnici slovenskih založb v Italiji precej dober. Po raznih predstavah založniške dejavnosti, raznih izdaj in še marsičesa drugega, so bile na sporedu tudi okrogle mize v tako imenovani debatni kavarni Cankarjevega doma.

Tako sta bila prejšnjo soboto na sporedu kar dve taki »kavarni« posvečeni Slovincem v Italiji. V Primorskem dnevniku smo že naslednji dan poročali o zanimivi razpravi v zvezi s »prostorom in časom Slovencev v Italiji«. Takoj zatem pa je bila na ljubljanskem knjižnem sejmu na sporedu še ena zelo bogata in dobro obiskana prireditev v isti Debatni kavarni z naslovom Ali poezija ob morju lahko ohrani v svojih mrežah slovenstvo. V imenu založbe Mladika jo je uvedla Nadja Roncelli, predstavitev pesnikov in pogovor z njimi pa je vodila Vilma Purič. Puričeva se že dolgo ukvarja s predstavitvami in kritikami literarnih del, ki izhajajo v

zamejstvu in v osrednji Sloveniji, poročja pa tudi o delih italijanskih avtorjev. Pred kratkim je pri založbi Mladika izšlo njeno delo Pesniki pod lečo, v katerem obravnava enajst tržaških in eno goriško pesnico. Od teh, ki jih je obravnavala v omenjeni knjigi, jih je v debatni kavarni zbrala okrog sebe kar pet. Njene predstavitve so namreč dopolnjevali in z njo kramljali Majda Artač, Miroslav Košuta, Marij Čuk, Boris Pangerc in Ace Mermolja. Zanimivo je bilo videti, kako vsi ti pesniki, ki so globoko vraščeni v domače tržaško okolje, kraški svet oz. Breg in morje, vsak na svoj način doživljajo ta svet in njegovo problematiko in kako mediteransko okolje, ljubezen do materne jezika, obenem pa stik z italijansko kulturo na različne načine vplivajo na njihovo ustvarjalnost. Za številne poslušalce debate je ta spremna predstava knjižnega sejma gotovo pomenila odkritje marsičesa neznanega v slovenski književnosti, za obiskovalce iz zamejstva pa poglobitev in obogatitev že poznane pesniškega sveta. (sus)

Zamejski pesniki z moderatorko v Debatni kavarni

TRST - V Rossettiju monodrama Corrada Augiasa in Vladimira Polchija ter Milo za drago Williama Shakespeara

Samomor sodobnega industrijskega mogotca in Shakespeareova komedija o doslednosti oblasti

Stalno gledališče Furlanije - Julijske krajine gosti ta teden v Rossettijevem domu v Trstu dve produkciji Stalnega gledališča iz Genove, in sicer v mali dvorani monodramo L'ultima notte, anatomia di un suicidio, v kateri Corrado Augias in Vladimiro Polchi v tragični luči noči pred samomorom prikazujeta življenjepisa ambicioznega podjetnika in finančnega mogotca Raula Gardinija ter skozi njegov lik ocenjujeta moralno krizo italijanskega podjetništva in politike. Predstava spada v sklop abonmajskega niza za alternativne scene, medtem ko je za niz tradicionalno zastavljenih uprizoritev v veliki dvorani na sporedu Shakespeareova mračna komedija Milo za drago (italijanski prevod Misura per misura dobesedno sledi izvorniku Measure for Measure) v odčitavi režiserja Marca Sciaccaluge z Erosom Pagnijem v vlogi kneza, ki zakrinkan v fratra Ludovika skrito vodi niti zapleta.

Augiasovo in Polchijevo monodramo bi lahko uvrstili med predstave tako imenovane »državlanskega« gledališča, ki na podlagi dokumentiranih podatkov o polpretekli zgodovini, a tudi sedanosti, skuša doumeti globlje vzroke in razloge dejstev, ki so tako ali drugače prizadeli celotno družbo. Sedanja neetičnost politike in gospodarstva prikazujeta z likom Raula Gardinija, podjetnika, ki se je od nekdanj gibal na najvišjih ravneh gospodarske oblasti, saj je bil rojen v družini pomembnih italijanskih kmetijskih industrijcev in se je mlad poročil z hčerko pomembnega kemijskega industrijca Ferruzzija: tlast je nadarjenega zeta takoj izbral za svojo desno roko in skupaj sta uspešno vo-

Posnetek iz predstave Milo za drago

dila veliki kemijski koncern Montedison. Po Ferruzzijevi smrti v letalski nesreči, se je Gardini lotil še večjega projekta: združenja svojega koncerna z drugim italijanskim velikonom Enijem, kar mu je sicer uspelo, a verjetno se je s tem za-

čela njegova pot navzdol. Nakopal si je preveč mogočnih sovražnikov in ko je sodstvo začelo raziskovati ozadja ogromne podkupnine, ki jo je bilo treba izplačati politiki, se je pred zaslišanjem odločil za usodni korak. Poleg protagonistovih spominov v zadnji noči njegovega življenja avtorja nizata informacije iz tedanje kronike in vprašanja nevidnega sogovornika, ki izraža misli povprečnega, malega državljana in ki oporeka velikopotezni ambicioznosti, ker za doseganje lastnih ciljev zanemara etičnost izbir.

Tako avtorja kot režiser Andrea Liberovici sta se odločila za hladen prikaz protagonistovega lika, v katerem ni ne občudovanja za njegov nesporni podjetniški talent ne ogorčenega obsojanja njegovih dejanj, vsaj ne jasne: kritika izhaja ravno iz nizanja objektivnih dejstev. Poudarjeni režijski prijemi in zelo opazna scenografija so sicer zelo sugestivni, a s svojo dominantnostjo jemljejo moč in sporočilnost izrečenim besedam. V monodrami nastopa Luciano Roman; v oblikovanju predstave so sodelovali scenograf in kostumograf Guido Fiorato, za osvetljavo Sandro Sussi in ustvarjalka videoposnetkov Alessia Casaldi.

Tudi predstavo Milo za drago na velikem odru dvorane Assicurazioni Generali označuje impozantna scenografija, ki je z mojstrsko preštudiranimi premiki pravi spektakel zase, čeprav včasih nekoliko odvečen. Sicer zunanjskost v veliki meri opredeljuje postavitev, kot si jo je zamislil režiser Marco Sciaccaluga, ki je igralce obklesal v močno karakterizirano sodobna oblačila, denimo predstavnike vladajoče oblasti, ki so vsi moški, v sive dvodelne obleke in ne-

ktere mlade ljudi v izzivalne punkovske oprave, kar gledalca včasih zavaja v presojanju značajev in dejanj in tudi v dojemanju sporočilnosti predstave.

Tema, na kateri sloni resnobna komedija, je doslednost oblasti in oblastnikov in tudi strogega izvrševanja zakonov. Knez, ki vlada Dunaju, kjer veljajo strogi zakoni proti moralnemu razvratu, za katerega velja celo smrtna kazen, vendar se jih že leta nihče ne drži in se vsi predajajo razuzdanosti, se odloči, da se bo za nekaj časa umaknil in oblast prepustil namestniku Angelu, ki ga vsi imajo za krepostnega moža, tako da bo ta namesto njega spet uvedel red. Angelo takoj strogo nastopi in obsodi na smrt Klavdija, ki v zunajzakonskem razmerju pričuje otroka od ljubljene Julije. Klavdijeva sestra Izabela, ki se pripravlja, da bo stopila v samostan, prosi Angela za milost, vendar ta zahteva od nje spolni odnos, čemur se dekle upre. Da se vse ne spremeni v tragedijo, poskrbi knez, ki v resnici ni odšel iz dežele, temveč skrivaj opazuje dogajanje preoblečen v fratra Ludovika.

V postavitvi genovskega gledališča je še najbolj prepričljiv Eros Pagni, ki je našel verodostojen ton in gib za v fratra preoblečenega kneza, medtem ko je preveč poudarjeno spolni vznemirjenosti predani Angelo Gianluca Gobbija včasih moteč. Ostali liki delujejo bolj neživljenjski, tako kot prevod Alessandra Serpiera.

Pri oblikovanju predstave so sodelovali scenograf Jean-Marc Stehlé in Catherine Rankl, ki je ustvarila tudi kostume, in avtor glasbene kulise Andrea Nicolini. (bov)

SOVODNJE - Dela na Brestovcu v zaključni fazi

Ostaline iz vojnega časa obiskujejo tudi vandali

Peter Černic: Občina je vložila ovadbo? - Alenka Florenin: Do zaprtja gradbišča je odgovorno podjetje

Dela za ovrednotenje ostalin iz časa prve svetovne vojne na Brestovcu v sovo- denjski občini, ki so stekla v prvih mese- cih letošnjega leta, so v zaključni fazi. Pod- jetje Sguassero iz kraja San Giorgio di No- garo mora opraviti še nekaj manjših del (npr. utrditev robov nekaterih jarkov, ure- ditev odtokov meteorne vode in namesti- tev tabel), nato pa bo - predvidoma do pom- ladi - predalo območje občini. Načrt predvideva ureditev širšega območja, očiš- čenje strelskih jarkov, ureditev notranjosti kavern, ureditev vrha Brestovca in še mar- sikaj, te točke pa so žal v zadnjih mesecih ob delavcih in ljubiteljih sprehodov v na- ravi večkrat obiskali tudi vandali.

Le-ti so podjetju kradli opremo in povzročili škodo na vozilih, poškodovali pa so tudi lesene ograje ob stezah (nekaj ograj je zgorelo v požaru, ki je nad Devetaki iz- bruhnil 28. avgusta) ter vlomili v topni- čarsko kaverno. Na ta problem in druga vprašanja, ki so povezana s projektom ovrednotenja ostalin prve svetovne vojne, je na zadnjem zasedanju sovo- denjskega ob- činskega sveta opozoril Peter Černic, vodja svetniške skupine stranke Slovenske skupnosti, ki je vprašal županjo Alenko Flo- renin za pojasnila. »Po opravljeni prvi fa-

zi del in že pred zaključkom le-teh moram opozoriti občinsko upravo na vrsto ne- rodnosti izvajalcev del in na številne po- manjkljivosti načrtovalcev. Kdor se namreč danes sprehodi po že urejenih jarkih, od- krije, da marsikateri izmed očiščenih in re- konstruiranih jarkov je zopet zasut s ka- menjem in zaraščeni, lesene ograje, pred- vsem tiste, ki stojijo na vrhu Brestovca, so razbite in sežgane, s tanko pločevino po- kriti zemeljski bunkerji zgrajeni v obdobju hladne vojne pa so popolnoma nezašči- teni in nevarni za obiskovalce. Zelo vpra- šljivo je tudi dejstvo, da so načrtovalci ure- dili steze, tako da so jim postavili umetno podlago, na katero so nasuli gruč. Že po manjših nalivih meseca septembra je gruč zdrsel stran in trenutno je v marsikateri toč- ki blago vidno,« je povedal Černic in na- daljeval: »Kar pa se tiče ureditve kavern na Brestovcu, se že pred otvoritvijo odpira vrsta problemov glede varnosti. Ideja upra- ve, da zapre prehod skozi kaverne s klju- čem, se je že sedaj izkazala za povsem ne- posrečeno. Danes je namreč eden izmed dveh vhodov prežagan in železna struktu- ra je zvita. Očitno so neznanci brez težav vdrli v zaprt prostor.« Černic je županjo vprašal, ali je uprava vložila ovadbo zara-

di omenjenega vandalskega dejanja in ali je poskrbela za sklenitev zavarovanja, zani- malo pa ga je tudi, kako namerava investic- ijo zaščititi in vzdrževati po zaključku del. »Vandalskih dejanj silam javnega reda ni- smo prijavi mi, pač pa podjetje, saj je le- to do zaprtja gradbišča odgovorno za vse, ker se dogaja na območju. Isto velja za ci- vilno zavarovanje. V zvezi s tem moram pripomniti, da si ni do začetka gradbenih del žal nihče postavil vprašanja varnosti obiskovalcev, čeprav so bile varnostne razmere slabše od današnjih,« je poveda- la Floreninova in pristavila, da dokončnih odločitev o zaprtju oz. odprtju kavern, vzdrževanju območja, ipd. še niso spreje- li. Floreninova je tudi poudarila, da so bili

posegi dogovorjeni s krajevnimi poznavalci zgodovine prve svetovne vojne in doma- čini, tudi na vaškem posvetu, ki je potekal pred nekaj dnevi na Vrhu, pa ni noben kra- jan izrazil pomislekov v zvezi s projektom.

»Dela so zdaj skoraj zaključena, saj manjkajo še nekatere malenkosti, namestiti pa je treba tudi table. Nalogo, da jih izde- la, smo poverili zadrugi Julia Est, ki bo po- skrbelala za informativne napise za odrasle. Ob tem bomo postavili tudi nekaj tabel za otroke, ki jih bodo v okviru posebnega pro- jekta izdelali osnovnošolci z Vrha. Napisi bodo seveda v slovenščini in italijansčini, razmišljamo pa tudi o tem, da bi besedilo povzeli tudi v angleškem in nemškem je- ziku,« je zaključila županja. (Ale)

Vhod v kaverno na Brestovcu

BUMBACA

GORICA - Umrl je v 78. letu starosti Silvan Križmančič je živel za glasbo

Na Goriškem je včeraj žalostno od- jeknila vest, da Silvana Križmančiča ni več. Imel je 78 let. Kot glasbeni pedagog in dolgoletni ravnatelj Glasbene matice v Gorici je živel za glasbo in za svoje go- jence, ki so ga ohranili v najlepšem spo- minu tudi potem, ko so odrasli. Mnogi ga zato danes pogrešajo.

Rojen je bil v Trstu 24. maja 1933, glasbeni študij pa je opravil v Ljubljani, kjer je diplomiral iz violine na Srednji glasbeni šoli v razredu Dejana Bravničarja. Po vrnitvi domov je poučeval na Glasbeni matici v Trstu. Igral je v orke- stru slovenske radiotelevizije ter redno sodeloval z orkestri in komornimi sku- pinami. Leta 1962 je prevzel vodstvo go- riške podružnice Glasbene matice, ki je nastala zaradi povpraševanja staršev kot dedinja Pevskega in glasbenega dru- štva. Križmančič je bil tedaj edini na- stavljeni profesor in poučeval je violino, violo, violončelo, klavir, harmoniko in ki- taro. Prvi gojenci so prihajali iz Dober- doba in Sovodnja. To je bil čas, ko so za- čeli s promocijo goriške podružnice, ki je z leti prerasla v soliden oddelek. To je bil tudi čas, ko je goriška šola, kljub or- ganizacijski samostojnosti, delovala v te- sni povezavi s tržaškim sedežem Glas- bene matice, saj ji je sprva primanjkoval lastni učni kader. Križmančič je pri tem odigral odločilno vlogo in dal goriški šoli potrebni zagon, da je zaživela v vsem svojem potencialu. Gojil je stike s Trstom, a tudi s Šempetrom, skrbel je, da so poleg družin glasbeno dejavnost podpirala tudi krajevna društva, saj do- bro je vedel, da bo Glasbena matica cve- tela le, če bo tesno povezana s teritori- jem. Ker še ni bilo šolanj pevovodij, je v prvih časih kar sam vodil pevске sku- pine od Brd do Krasa. V času njegove- ga ravnateljstva je šola rasla, v ztraj- nim delom so se njeni gojenci združevali v komorne zasedbe in ustanovili so šolski godalni komorni orkester. Bil je vedno in povsod zraven, zlasti tedaj, ko je bilo treba kakovostno pripraviti posa- meznike in komorne skupine, ki so go- stovali na društvenih prireditvah po vsej Goriški.

SILVAN KRIŽMANČIČ

»Najbolj sem bil vesel, ko sem pred seboj gledal radovedne otroške obraze, ki so mi zaupali in navdušeno igrali ali peli. občutek sem imel, da sem svoje de- lo pravilno nastavljal in s sodelavci oral le- dino šole, ki bo prepoznavna v prostoru. Ko berem o uspehih in trudu da- našnje Glasbene matice, se s ponosom zamislim, da sem s svojo skromnostjo prispeval k njenemu razvoju in ji želel, da bi zmogla sama voziti naprej,« nam je zaupal pred nekaj leti. Na Križmančiča pa imamo še en spomin, in sicer nje- govo pripoved o tem, kako je pustil sled tudi v filmu. Na violino je namreč zaig- ral v orkestru v filmu Sergia Leoneja »Bilo je nekoč v Ameriki« (1984). Sne- mali so ga na Lidu pri Benetkah, na se- tu pa so se zadrževali filmski zvezdniki Robert De Niro, James Woods in Eliza- beth McGovern. K svoji pripovedi je vsa- kič s prijaznim nasmeškom dodal, da ni- koli več ni v tako kratkem času toliko za- služil.

Med študijem v Ljubljani je spoz- nal Nado Polik, ki je bila dejavna v gle- dališču. Poročila sta se. Leta 1960 se ji- ma je rodila hči Ksenija, leta 1986 pa je Silvana in Ksenijo doletela smrt žene in matere. Po upokojitvi je bil član in več let tudi odbornik Slovenskega društva upokojujencev za Goriško. Živel je v Ulici Formica v Gorici, z letošnjim poletjem pa ga je zdravje vse hitreje zapuščalo. Umrl je včeraj pred zoro v goriški bol- nišnici. Njegov pogreb bo v sredo, 7. de- cembra; ob 11.30 ga bodo z glavnega po- kopališča v Gorici odpeljali na pokopa- lišče v Pevmi. Ksenija, ki živi na Oslav- ju, si še naprej želi očetove bližine. (ide)

SOVODNJE - Včeraj popoldne v Ulici Slataper

Med zamenjavo svetilke je padel z višine treh metrov

Domačin je splezal na lestev, zato da bi zamenjal svetilko, pri tem pa je izgu- bil ravnotežje in padel vznak. Na kraj so kmalu zatem prišli reševalci, ki so ga za- radi hujših poškodb prepeljali v videmsko bolnišnico, kjer so ga sprejeli na zdrav- ljenje. V Ulici Slataper v Sovodnjah se je včeraj popoldne ponesrečil 61-letni A.D. Moški, ki je bil na svojem domu, je na- meraval zamenjati svetilko v zunanjih prostorih hiše, med delom pa je padel in se poškodoval.

Nesreča se je zgodila okrog 14.30. 61-letnik je splezal na lestev, iz še nepo- jasnjenih razlogov pa je izgubil ravnote- žje. Po navedbah karabinjerjev, ki so pre- učili okoliščine nesreče, je moški padel z višine treh metrov in pol in udaril z gla- vo ob tla. Na kraj so pridrveli zdravniški avtomobil in rešilno vozilo službe 118 ter goriški gasilci. Zdravniško osebje je za- htevalo prihod helikopterja, s katerim so moškega, ki je bil pri zavesti, prepeljali v videmsko bolnišnico. 61-letnik je dobil pretres možganov in druge poškodbe, v smrtni nevarnosti pa naj ne bi bil. (Ale)

GORICA Proces Savarese: Valerio je molčal

Inspektor mobilnega oddelka tržaške policije Alessandro Valerio, ki je vo- dil preiskavo zoper bivšega vodjo le- tečega oddelka goriške kvesture Claudia Lorita, je izkoristil pravico do molka. Valerio je priča v goriškem de- lu procesa, v katerem je na zatožni klopi zaradi pomoči pri kaznivem de- janju Sergio Savarese, ki je bil nekoč Loritov namestnik. V istem sodnem postopku je obtožen Orazio Di Mar- co, ki naj bi priskrbel mamila milj- skemu prodajalcu rib Diegu Deste- ju. Ta je bil glavni obtoževalec Carla Lorita. Med včerajšnji obravnavo so Savaresejevi odvetniki ponovno za- htevali ločitev postopka, zahtevo pa so sodniki zavrnili. Obravnavo se bo na- daljevala 13. aprila.

TRŽIČ - Prebivalstvo Vsak sedmi Tržičan je danes priseljensec

Okrog 40 odstotkov vseh priseljen- cev, ki živijo v goriški pokrajini, ima biva- lišče v Trziču. V mestu ladjedelic biva kar 4.270 priseljenecov od skupnih 10.870, ki ži- vijo na Goriškem. Število priseljenecov v Trziču je v enem letu zraslo za 4,2 odstot- ka, kar pomeni, da skupno predstavljajo 15,3 odstotka celotnega tržiškega prebi- valstva. V bistvu je danes že vsak sedmi Tržičan priseljensec.

Podatke, ki se nanašajo na 31. de- cember 2010, je posredovala goriška po- krajina, ki je tudi letos pripravila teritorialni načrt o priseljevanju. Načrt je izhodišče za izvajanje pobud in storitev, ki so namenje- ne priseljencem in ki ciljajo na njihovo in- tegracijo. Uresničitev raznih projektov na tem področju bo omogočil tudi prispevek dežele Furlanije-Juljske krajine, ki je odštela 110.921 evrov, tet vsoti pa je pokrajina iz svojega proračuna dodala še 3.430 evrov.

Teritorialni načrt o priseljevanju sta včeraj v tržiški občinski knjižnici predsta- vila predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta in pokrajinska odbornica Bian- ca Della Pietra. Načrt namenja kar 57 odstotkov vsega denarja raznim informativ- nim in izobraževalnim pobudam ter jezi- kovno-kulturni mediaciji, 26 odstotkov raz- položljivega denarja pa bo šlo za ukrepe na področju medkulturnosti (npr. za poveča- nje občutljivosti do vprašanja medkulturno- sti, socialnemu vključevanju, ženski udeležbi na jezikovnih tečajih in tečajih po- klicnega usposabljanja ter spodbujanju sodelovanja priseljenecov v društvih). Okrog 15 odstotkov pobud bodo namenili socia- li in zaposlovanju priseljenecov (npr. preko uradov za zaposlovanje), dva odstotka po- bud pa predstavljajo permanentna omizja in izobraževanje operaterjev, ki delajo s pri- seljenci. Gherghetta in Bianca Della Pietra sta vsebine načrta predstavili mladim, ki obiskujejo poklicni zavod v Trziču, katerim sta tudi povedala, da so na tržiškem teri- toriju že od nekdanj prisotni različni jeziki in kulture. »Večkulturnost je bila nekoč za nekatere problem, danes pa je priložnost, ki je ne smemo zamuditi,« sta povedala.

V teritorialnem načrtu piše, da je v spodnjem Posočju skupno 6.441 prise- ljencev, v zgornjem Posočju (Gorici in bliž- njih občinah) pa 4.429. Okrog 84 odstotkov priseljenecov ima manj kot 50 let, 20,9 pa je mladoletnih (na skupni populaciji je mla- doletnih le 14,5 odstotka).

GORICA Dostop do zdravstvenih storitev v bolnišnici bo s ponedeljkom olajšan

Goriško zdravstveno podjetje želi olajšati dostop do zdravstvenih sto- ritev. Zato bo od ponedeljka, 5. de- cembra, dalje uvedlo možnost rez- zervacije laboratorijskih analiz pri centru CUP v pritličju goriške bol- nišnice, in sicer med 9. in 19. uro. No- vi postopek za rezervacijo pregledov, ki jih izvajajo med 7.45 in 8.45, bo- do poskusno uvedli samo v goriški bolnišnici, naknadno pa tudi v Trzi- ču. Tako želijo preprečiti dolge ča- kalne vrste pred odvzeti krvi in pre- gledu. Zdravstveno podjetje hkrati opozarja, da občani lahko prejmejo rezultate pregledov in analiz po po- štji, za kar nimajo dodatnih stroškov.

NOVA GORICA - Hit namerava do leta 2019 zgraditi nov turistični kompleks

Ponudba, kakršne ni v Evropi

Naložba vredna eno milijardo

Tudi golf igrišče, kino in največji bazenski kompleks v regiji - Za igralniški del manj kot tri odstotke površin

Vodstvo novogoriškega Hita je včeraj novinarjem, dan pred tem pa tudi članom nadzornega sveta družbe, predstavilo napovedano predštudijo za novi Hitov turistični kompleks, ki naj bi predstavljal presežek v vsem, kar je v Evropi na področju turistične ponudbe nastalo doslej. Raztezal naj bi se na 120 hektarjih površine - od katerih bi jih 70 porabili za golf igrišče in apartmajsko naselje - na eni od šestih možnih lokacij na območju ob zahodni slovensko-italijanski meji. Kompleks, ki bo zajemal hotelski del, kongresni in nakupovalni center, tematski in vodni park, golf igrišče, casinò, kinodvorane, restavracije, največji bazenski kompleks v regiji in tudi nekakšen slovenski vinski grad, kar bi celotnemu projektu, ki je zasnovan na zelenem konceptu, vtisnilo pečat slovenskosti, naj bi bil zgrajen do leta 2019. Sedanjih 1,3 milijona gostov letno, kolikor jih sedaj obišče Hit, naj bi se z novim projektom podvojilo.

»Gre za kompleks, v katerem bi se dobro počutile tako družine, turisti vseh generacij, ponujal bi zabavni program, vodni in tematski park, ta bo zasnovan na slovenski zgodovini, igralništvo, kongresne storitve, športno-rekreacijske in adrenalinske programe, storitve za dobro počutje, lepoticilne in zdravstvene preventivne programe,« poudarja Američan Paul Steelman, izvršni direktor družbe Steelman Partners iz Las Vegasa, ki je pripravila idejno zasnovano projekta, težkega med 700 milijonov do 1 milijarde evrov.

Na Goriškem se je pred leti že govorilo o velikem igralniško-zabaviščnem centru, ki naj bi ga novogoriški Hit uresničil z ameriško igralniško korporacijo Harrah'som. Tedaj se je večina lokalne

skupnosti, od države pa, da se udejanji to, kar je zapisano v strategiji razvoja slovenskega igralništva, namreč nižja davčna obremenitev za takšne igralniško-turistične produkte kot je načrtovani novi Hitov turistični kompleks, za katerega bo moral Hit zaprositi za novo igralniško koncesijo. Ravno predvčerajšnjim je slovenska vla-

da v odhajanju zavrnila koncesijo ljubljanski družbi Alea lacta, ki je nameravala na območju Vrtojbe zgraditi turistično-zabaviščni center z igralnim salonom, in to z utemeljitvijo, da je igralniške ponudbe na Goriškem že dovolj. »Prepričan sem, da je vlada ravnala modro, saj je ravnala v skladu z veljavno strategijo, da se ne po-

večuje število malih koncesij in da je upoštevala nasičenost te ponudbe v tem okolju. Prepričan sem, tak projekt, ki ponuja veliko drugih vsebin in izzivov za vse, ki živimo tu in širše, državnega pomena ne bo naletel na gluha ušesa pri vladi,« je še povedal Drago Podobnik.

Katja Munih

Paul Steelman (zgoraj) in načrt turističnega kompleksa (desno in spodaj): šest možnih lokacij v bližini meje

FOTO K.M.

Redno naj bi zaposlili 1.500 ljudi, posredno bi delo imelo še kakih 4.000 zunanjih dobaviteljev, gostje pa naj bi se podvojili

skupnosti takim načrtom odločno uprta. »Pri tem novem projektu gre za bistveno razliko tako v ponudbi, njeni strukturi in izvedbi projekta. Njegov igralniški del obsega le 2,9 odstotka celotnega programa. Harrah'sova zasnova je bila takšna, da bi tisti projekt "pojedel" Hit, ta zasnova pa Hitovo ponudbo dopolnjuje,« je prepričan Drago Podobnik, predsednik Hitove uprave. Steelman, ki se z oblikovanjem igralniških središč ukvarja že 32 let, pa pojasnjuje, da so casiniji v svetu že preživeli način zabave. Za primer postavlja Singapur, kjer so s postavitvijo podobnega celovitega turističnega kompleksa zabeležili skoraj 50-odstotno rast na področju turizma. Prav singapurski primer je po njegovem mnenju spremenil odnos vlad do takih projektov. Spremenila pa se je tudi struktura gostov: mladi ne marajo preživeti prostega časa v zakajenih temnih okoljih. Prav njim je torej na kožo napisan »zeleni« koncept z vodnim in tematskim parkom, kot so ga pripravili v slovenski predštudiji, ki je po Steelmanovem mnenju po velikosti primerno zasnovana za Goriško območje in je eden od potencialno najuspešnejših projektov, kar so jih kdaj zasnovali, saj naj bi privabljal goste iz vse Evrope. »Naši projekti delajo denar,« je zagotovil Steelman.

Nosilec projekta, ki naj bi redno zaposlil 1.500 ljudi, posredno pa bi delo imelo še kakih 4.000 zunanjih dobaviteljev ipd, je novogoriški Hit v sodelovanju s partnerji. Teh po Podobnikovem mnenju za takšen projekt ne bo težko dobiti. Kompleks bo tudi prvi te vrste v svetu, ki bo okoljsko naravnano, tako glede uporabe materialov kot tudi samooskrbe z električno energijo. »Tudi njegovo zunanjo osvetlitev načrtujemo zelo energetsko varčno, nič laserjev, ksenonskih luči,« dodaja Steelman. Na Hitu računajo, da bodo porabili dve do tri leta za pripravo projektne dokumentacije in pridobitev gradbenega dovoljenja, pri čemer računajo na podporo lokalne

V HITU

Z dobičkom in strategijo

Poslovni model obrnili na glavo

Družba Hit je imela v letošnjih prvih desetih mesecih 118,5 milijonov evrov celotnih prihodkov, kar je za slab odstotek manj od načrtovanega. V istem obdobju beleži 4,2 milijona evrov dobička pred obdavčitvijo namesto načrtovane milijonske izgube. Poslovni izid iz poslovanja znaša 7,8 milijona evrov in je za 3,4 milijone večji od načrtovanega. Hitove igralnice je v tem času obiskal dober milijon gostov, kar je za odstotek manj kot lani, v hotelih pa je prenočevalo 122.000 gostov, kar je 10 odstotkov več kot lani. Hit je v tem obdobju plačal še 35,7 milijonov evrov igralniških dajatev. Konec novembra je zaposloval 1445 ljudi.

Ker se primarni Hitov trg (Italija, del Avstrije) vztrajno krči - v prvih desetih mesecih letošnjega leta za dodatnih 6 odstotkov -, se v Hitu zavedajo, da poleg vizije o sanaciji družbe potrebujejo dolgoročni strateški razvojni projekt, ki bi usmerjal razvoj družbe za naslednjih 20 let. Zato načrtujejo včeraj predstavljeni novi turistični kompleks, kar nameravajo speljati do leta 2019. Z njim se nameravajo širiti na oddaljene trge. Družba je doslej ponujala obigralske in neigralske storitve zato, da bi prodajala igre na srečo, zdaj pa bo poslovni model naravnala tako, da bo ponujala igre na srečo, da bi lahko ponujala atraktivno, sodobno in donosno obigralsko in neigralsko zabavo. (km)

GORICA - Z današnjim dnevom tradicionalni Andrejev sejem

Ob stojnicah in vrtiljakih prvič tudi »Vas prijateljstva«

Današnjega prižiga lučk na Travniku, kjer stoji visoka slovenska jelka, se bodo udeležili župani iz Gorice, Nove Gorice, Šempetra, Kanala, Brd, Mirna, Renč, Celovca, Gradišča in Krmina, poleg njih pa še italijanska veleposlanica v Sloveniji

BUMBACA

Tradicionalni Andrejev sejem, ki je danes kot nekoč najbolj atraktiven goriški sejem, bo danes preplaval mestno središče s svojimi živimi barvami, vonji, stojnicami, vrtiljaki in glasbo. Kramarji, ki jih bo okrog 250, bodo do ponedeljka prisotni na Travniku, na Korzu, v ulicah Crispi, Roma, Oberdan, Cadorna, Boccaccio in na Trgu Donatori di sangue, vrtiljaki in druge atrakcije (skupno jih bo 92) pa bodo v centru ostali vse do nedelje, 11. decembra. Ob sejmumu se bo danes začel tudi niz prazničnih prireditev Goriški december, ki ga bodo v »Vasi prijateljstva« na Travniku ob 18. uri »blagoslovili« župani iz Gorice, Nove Gorice, Šempetra, Kanala, Brd, Mirna, Renč, Celovca, Gradišča in Krmina. Ob županij, ki bodo skupaj prižgali božične okraske na 18 metrov visoki jelki - dar slovenskih občin - in v ulicah, bo navzoča tudi italijanska veleposlanica v Sloveniji.

Andrejev sejem kot običajno prinaša tudi prometne omejitve. V minulih dneh so že zaprli za promet Trg Battisti, Ulico Rismondo in Ulico Cadorna, od danes do ponedeljka, 5. decembra, pa bo zaradi stojnic parkiranje prepovedano na Travniku, trgu pred županstvom, Trgu Donatori di Sangue, v ulicah Oberdan, Boccaccio, Roma, Crispi, Diaz, Nizza, na korzih Verdi in Italia do križišča z Ulico XXIV Maggio. Med sejmom bodo na omejitve opozarjali cestni znaki, mestni redarji pa bodo uvedli dodatne omejitve in zapore, v kolikor bo to potrebno. Danes in v ponedeljek bo parkiranje v modrih conah brezplačno. (Ale)

GABRJE - Ivan Cibic gost kulturnega društva Skala

Bil je čas tragedij in pravih herojev

»Bolnici Franja in Pavla simbola humanosti brez primere«

V Gabrje je v torek prišel v goste Ivan Cibic, upokojeni zdravnik in član zdravstvenega osebja partizanske bolnice Pavla. Na večeru, ki ga je priredilo krajevno društvo Skala, je v ospredju bilo tragično in obenem herojsko obdobje partizanskega boja proti nacifašizmu in njegovim nameram, da bi zaslužnil Evropo; nekatere narode je celo obsodil na izginotje. Pečat narodno-osvobodilnega boja je gabskemu večeru vtisnila partizanska pesem, ki se zadnja desetletja vse redkeje pojavlja na javnih prireditvah, zlasti še v Sloveniji. Bolj prisotna je v našem »zamejstvu«, saj skoraj ni spominske proslave in drugih prireditev, posevenih odporništvu, brez borbenih, pa tudi bolj umirjenih partizanskih napevov. S tremi pesmimi je v gabski večer uvel del moški zbor Skala, ki prepeva pod vodstvom Zulejke Devetak.

Sledil je skoraj enourni pogovor z dr. Cibicem, ki ga je vodil goriški prosvetni delavec Vili Princič. Gost je na zanimiv način prikazal svoje življenje, ki se je začelo na Proseku nad Trstom v času, ko je fašizem že utrjeval svojo oblast in neprikrito izvajal svojo raznarodovalno politiko na Primorskem. Družina Cibic - kakor še veliko drugih zavednih slovenskih družin - je zaradi svoje zavednosti in protifašistične drže bila pod stalnim nadzorom in pritiskom oblasti, ki so s trdo roko udarile vsakič, ko je kdo pokazal še tako majhen znak odpora. Veliko je bilo aretacij, ricinusovega olja, pa agresij in pretepov, kar je krepilo odpor Primorcev do fašizma. Vse to je pri-

morskim Slovincem dobro znano in je prišlo do izraza tudi v Cibicevi pripovedi. Mladi Ivan je bil poklican v posebne bataljone sredi leta 1943, a je iz vojske zbežal še pred razpadom Italije ter se po skrivnih poteh in s pomočjo tajnih vezi priključil partizanom na vrhovskem Krasu. Na poti v Vipavsko dolino in Trnovski gozd je prespal v skednju za nekdanjo gostilno pri Tinkotu v Gabrjah. Septembra 1943 je s svojo enoto sodeloval na Goriški fronti, kjer je bil hudo ranjen. Za njegovo sodelovanje v partizanskem boju je bila to prelomnica. Zapustil je borbene enote in odtlej deloval v partizanski saniteti. Bil je med ustanovitelji in do konca vojne med osebjem bolnice Pavla, kjer se je zdravilo veliko borcev. Kot je sam povedal, nikjer v drugih osvobodilnih gibanjih v Evropi ni bilo tako dobro poskrbljeno za ranjence, kot je to bilo na Primorskem. Včasih se je to dogajalo pred nosom sovražnika in zato v največji tajnosti. Bolnici Franja in Pavla sta postali simbol humanosti brez primere, na katerega smo Slovenci lahko ponosni, je poudaril dr. Cibic. Po vojni je postal priznan zdravnik v Ljubljani, svoje spomine na čas partizanstva pa je objavil v knjigi »Utrinki iz mojega življenja«, ki je izšla pred nedavnim; nekaj odlomkov iz nje je pozornim poslušalcem prebrala Katerina Citter.

Gabski večer je bil posvečen 70-letnici Osvobodilne fronte, zato pa ga je zaključila ponarodela pesem »Vstala Primorska«, ki jo je z zborom Skala zapela vsa dvorana.

Včeraj v Metropolitani BUMBACA

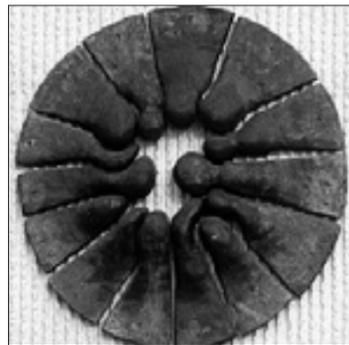
GORICA-NOVA GORICA Čezmejni Pixelpoint

Včeraj se je začel dvanajsti Pixelpoint, ki se je že uveljavil kot eden najpomembnejših festivalov novomejske umetnosti v slovenskem prostoru, ugled pa uživa tudi v mednarodnem okolju. Kuratorski tim je spet povabil k sodelovanju partnerja iz Italije, zato poteka dogajanje v obeh Goricah. Prvi včerajšnji dogodek je bil v goriški Galeriji Metropolitana, od koder so se udeleženci preselili v Mestno galerijo Nova Gorica, kjer je postavljena osrednja razstava, nazadnje pa še v Galerijo Tir na solkanski Mostovni. Razstave na treh lokacijah bodo na ogled do 9. decembra, bogato pa bo tudi obsestivalno dogajanje, ki ga bodo popestrili z glasbenimi in filmskimi dogodki; več na www.pixelpoint.org.

GORICA - 30-letni Kulturni dom

V simbolu puntarska trma in boj

Kot se morje s svojo bibavico giblje med plimo in oseko, tako tudi skupnosti nihajo med izbruhi navdušenja in grenkobo porazov. Nekaj takšnega se je dogajalo z našo skupnostjo na Primorskem. Po zmagoviti vojni proti nacifašizmu na strani zaveznikov smo goriški Slovenci z mirovno pogodbo leta 1947 prišli pod Italijo. Enaka usoda je tržaške Slovence doletela leta 1954 z Londonskim sporazumom. Italija, žal, ni kot Nemčija - doživela katarze. Dolgo časa nas, posebno na Goriškem, ni razumela in nam je prizadejala veliko krivic. V sedanjem času boljših odnosov vsi vajajo lah-

Simbol goriškega Kulturnega doma je izdelal tržaški umetnik Klavdij Palčič (zgoraj); Spominska listina je bila vzidana v temelje 18. decembra 1977, kar je pred množico praznično razporejenih ljudi opravil tedanji predsednik gradbenega odbora in avtor današnjega zapisa Gorazd Vesel (desno)

Ivan Cibic med člani pevskega zbora Skala na večeru v Gabrjah

FOTO VIP

ko dovolimo povedati. Ne moremo pa, vsaj meni se tako zdi, mimo županovega očitka na proslavi 30-letnice Kulturnega doma, da smo se dolga leta zapirali v geto. To ni bila nikoli naša izbira. V obrambo nas je potiskala šovinistična družba in stranke, ki so nas napadale ali v najboljšem primeru ignorirale. Bili smo predmet zanimanja in nadzora policije, karabinjerjev in podobnih državnih struktur. Občutili smo vse posledice hladne vojne, blokavske razdelitve Evrope (živeli smo tik »železne zavese«) in napetosti italijansko-jugoslovenskih odnosov. Bili smo žrtve teh razmer, kaj šele to, da bi se zapirali sami vase. Naša odprtost se je pokazala, kakor hitro so se razmere izboljšale. To je župan mesta Gorica tudi priznal.

Zaradi nove meje je kriza nastala tudi znotraj naše skupnosti, posebno med tistimi, pretežno laičnim delom, ki je bil navezan na narodno-osvobodilno borbo. Mesto so morali zapustiti ljudje, ki so bili nosilci raznovrstnih dejavnosti, zlasti na področju prosvetnega življenja. Posledica je bila kadrovska osiromašenje. In tudi neučinkovitost. Po vaseh posledice razmejitve niso bile tako občutne. Bilo je tudi dovolj življenjske sile in volje za delo. V novih okoliščinah je ta skupnost potrebovala primerno organizacijsko strukturo. Pojavljala so se vprašanja, kako mobilizirati ljudi in jim vliti voljo za delo. Kako okoli plahih misli, ki so se rojevale med posamezniki, združiti sposobne in voljne ljudi. Ta potreba se je pokazala v Gorici. V Trstu so se, med drugim, ukvarjali tudi z vprašanjem, kako preprečiti pobeg izobražencev in tistim, ki so zapustili domači kraj, zagotoviti delovna mesta, da bi se vrnili. Skupnost je največ pričakovala od tistih, ki so se izobrazili. Trkati so začeli začeti na vrata odgovornih. Vloga zdravilcev kriznih razmer je v Trstu in Gorici prevzela Mladinska iniciativa, vsaka s svojimi problemi in cilji. V javnosti malo znana organizirana skupnost novih obrazov je imela ideje in voljo do dela. V Gorici se je s kadrovske okrepitvijo, ki jo je nudil Trst, to poznalo predvsem v prosvetni dejavnosti. Ustanovili so mestni klub Simon Gregorčič, z imenom pesnika in človeka, ki je simbol lepega in človeško pravičnega življenja ter mišljenja.

Slovenska prosvetna zveza je v Zlatem pajku (kdo še ve za to dvorano!) organizirala številne prireditve. V njej je gostovalo Slovensko gledališče iz Trsta, nastopili so Slovenski oktet, Avseniki, Planšarji, svoje dela je bral France Bevku, pela sta Vilma Bukovec in Ladko Korošec. Obiskalo nas je

veliko vrhunskih umetnikov. Primorski dnevnik je organiziral tri odmevne elitne plesne. Dogajalo se je še marsikaj drugega, kar je zabeležilo takratno časopisje. Zlati pajek, ki nas je sicer spravil na zeleno vejo, je kmalu postal resna ovira za pestrejši in kakovostni narodni utrip. Bil je neugleden in varnostno ceno vprašljiv. Zaslужili smo si kaj boljšega, časom primerne, nekaj takšnega, ki bo dvignilo ugled in tudi ponos naše skupnosti. Zato se je v Slovenski prosvetni zvezi leta 1969 porodilo spoznanje, da novim potrebam lahko zadosti samo nov, dolgo pričakovan objekt, ki smo ga takoj poimenovali Kulturni dom. Gradnja je bila zaupana reprezentativnemu odboru. Po Trstu, ki je že imel svoj Kulturni dom, je prišla na vrsto Gorica. Domovina je to potrebo razumela in omogočila njeno uresničitev. Pomemben vložek je prispevalo tudi manjšinsko gospodarstvo. Novi domovi so se zgradili tudi po vaseh.

Odbor za izgradnjo doma je načrt zaupal arhitektu Edu Mihevcu; Slovenija se letos spominja stoletnice njegovega rojstva. Inženir Adolf Močnik je uspešno ustregel vsem kapricam občinske gradbene komisije. Politični in administrativni postopki so šli skozi neskončno dolg predor, ki mu ni bilo in ni bilo videti konca. Potem se je končno posvetila luč. In začela so se dela. V temelje smo 1977. leta vzidali Spominsko listino, ki jo je napisal pesnik Filibert Benedičič. V to listino, ki so jo podpisali vsi člani odbora, smo za vse večne čase položili naše upe. Gradnja se je nadaljevala do srečnega zaključka 1981. leta.

Slovesno odprtje doma pred 30 leti je pospremila predstava ansambla našega gledališča iz Trsta o tolminskih puntarjih, ki jo je režiral Jože Babič. Njihovo trmo in boj za pravičnost je umetnik Klavdij Palčič upodobil v obliki puntarskega klobuka, simbola Kulturnega doma, ki ga vidimo na njegovem pročelju. V podrobnosti ta klobuk predstavlja puntarje, ki so strnili svoje vrste, postavili so se v krog, dali skupaj glave in se postavili v bran svojih pravičnih zahtev. Po besedah avtorja ta simbol predstavlja tudi Odbor za gradnjo Kulturnega doma. Kot ročaj je prisoten tudi na vhodnih vratih. Zanj se primerno vsakokrat, ko vstopamo v hram naše kulture, danes tudi kraj sodelovanja ljudi dobre volje. Naj se ob tem dotikujemo v nas preseli kanček duha Tolmincev in nam pomaga v prizadevanjih za dobrobit naše in širše skupnosti.

Gorazd Vesel

GORICA - Sled je pustila zlasti na šolskem področju

Ravno na svoj rojstni dan je tiho odšla Ramira Vižin

Marsikdo na Goriškem se še danes spominja prijazne gospe Ramire Vižin (Visin), ki je več let poučevala na slovenski strokovni-trgovski šoli v Ulici Randaccio v Gorici blizu Senenega trga.

Rodila se je v Gorici 5. novembra 1924 očetu Jožefu in Ivanki Zimic. Bila je edinka. Takrat so stanovali v hiši, ki je bila dom njenega očeta nekje blizu goriške severne železniške postaje, danes v Sloveniji. Preselili so se nato v mesto, v stavbo na začetku Ulice Duca d'Aosta, ki je bila last družine Waltritsch, kjer je bila znana gostilna Pribelem konjičku (Al Cavallino). Tu blizu so imeli Mirini starši trgovnico-trafiko. Zaradi pomorne drže očeta, ki je bil zaveden Slovenec, so bili izpostavljeni pogostim nevšečnostim tedanje fašistične države. Mira je obiskovala osnovno šolo v Gorici, nato Državni tehnični zavod za geometre. Še kot dekle se je včasih vozila s tramvajem v bližnji Šempeter k sorodnikom. Kasneje so se preselili v Ulico

RAMIRA VIŽIN

Mattoli 9. Opravila je učiteljsko maturo. Živela je v dobi, ko so si Slovenci na Goriškem močno prizadevali, da se ustanovijo in priznajo slovenske šole v Italiji. Prav v tistih letih se je začela njena doba poučevanja na strokovni-trgovski šoli. V letih 1951 in 1952 je na tej šoli poučevala računovodstvo, zgodovino in zemljepis, od leta 1952 dalje do leta 1965 pa strojepis, tehnično risanje in lepomis. Zaposlila se je tudi kot tajnica na srednji tehnični šoli, kjer se je upokojila leta 1984.

Od 1985 dalje do letos je bila članica Društva slovenskih upokojencev za Goriško. Leta 1964 so ji starši umrli. Živela je sama in samostojno. Bila je po značaju tiha, skromna, vedno spoštljiva do vsakogar. Ni rada potovala. Zadnja leta ji zdravje ni dopuščalo, da bi se vključevala v družbeno življenje, čeprav se je stalno zanimala za dogajanje pri nas in v svetu. Več let je bila srčni bolnik. Od januarja letos ni mogla več živeti sama, zato se je preselila k sestrični Adriani Stanič v Šempeter pri Novi Gorici. V novembru se je njeno zdravstveno stanje čez noč poslabšalo in je v šempetrski bolnišnici preminila ravno na svoj rojstni dan, 5. novembra. Na svojo željo je bila upepeljena. Po cerkvenem pogrebu je bila pokopana v grob staršev na goriškem glavnem pokopališču. Ob prisotnosti slovenskega duhovnika, sorodnikov in znancev so Miri v slovo občuteno zapeli pevci pogrebnega zavoda iz Nove Gorice. (ed)

Tržiški december

Danes se praznično dogajanje začenja tudi v Trziču. Božično drevo na Trgu Republike bodo prižgali ob 17.30, ob njegovem vznožju pa bodo jaslice, ki jih občini daje na posodo družba Ansaldo Sistemi Industriali. Na pobudo trgovcev mestnega središča bo ob 18. uri nastopila vokalna skupina Danica, ob 20. uri pa bo v občinskem gledališču predstava »Lomo de Milan« (La Stropula). Jutri od 10. ure dalje bo na Trgu Cavour tradicionalna trznica, ki jo s človekoljubnim namenom prirejata Pro Loco ter krajevne šole in društva.

Nagrade za pianiste

V deželnem avditoriju v Gorici bo drevi ob 20.30 koncert ob zaključku klavirskega tekmovanja v organizaciji združenja Florencia. Nastopili bodo zmagovalci enajste mednarodne nagrade za interpretacijo »Giuliano Pecar« in enajstega natečaja Mesta Gorica; med kandidati za nagrade so tudi slovenski pianisti. Napovedovala bo Tjaša Dornik, vstop bo prost.

Center za odpadke

V kraju Laguna Isola le Cove v Gradežu bodo danes ob 10. uri predali namenu občinski center za urbane odpadke; navzoči bodo predsednik in podpredsednica pokrajine Enrico Gherghetta in Mara Černic ter gradski župan Edoardo Maricchio.

Zavetnica gasilcev

Tudi goriški gasilci bodo jutri praznovali svojo zavetnico sv. Barbaro. Na poveljstvu v Ulici Paolo Diacono bo ob 9.30 polaganje venca, sledili bodo maša, nagovor poveljnika, podelitev priznanj, razstava opreme in pogostitev; vabljen je vsa javnost.

40-letnica otroških jaslji

Goriška občina se je včeraj pridružila obeleževanju 40-letnice obstoja otroških jaslji v Italiji. Župan Ettore Romoli in odbornica Silvana Romano sta ob tej priložnosti obiskala jaslji v Ulici Max Fabiani in skupaj z otroki ugasnila svečke na torti.

Drevi »Žalujoči ostali«

Amatersko gledališko društvo Kontrada Kanal bo nocoj ob 20. uri v šempetrski kinodvorani uprizorila komedijo Branislava Nušiča »Žalujoči ostali«; režiser je Emil Aberšek, vstopnina znaša 5 evrov. (km)

Našli pogrešanega

Novogoriška policija preključuje iskanje pogrešanega 22-letnega Matjaža Anžiča. Včeraj so ga živega in zdravega našli v Tolminu. (km)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 1 V ŠTANDREŽU, UL. S. Michele 108, tel. 0481-21074.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), UL. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRZIČU

Kam po bencin

Danes in jutri bodo na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
ESSO - Ul. Trieste 106
AGIP - Ul. don Bosco 108
AGIP - Ul. Aquileia 60
TRZIČ
SHELL - Ul. Matteotti 23
IP - Ul. Boito 57
ESSO - Ul. I Maggio 59
KRMIN
API - Ul. Isonzo
GRADIŠČE
AGIP - Ul. Udine, na državni cesti 305 proti Marianu
TURJAK
AGIP - na pokrajinski cesti 1 (Foljan-Pieris) Ul. XXV Aprile 21
FOLJAN-REDIPULJA
API - Ul. Redipuglia 42

TRZIČ - Transmedia, pokrajina in APT Med prazniki brezplačno z avtobusom v Kinemax

Namen je promovirati kino in uporabo javnih prevozov

Med 8. decembrom in 8. januarjem bodo ljubitelji filmov iz Laškega lahko izkoristili brezplačen avtobusni prevoz do tržiškega Kinemaxa. Pobudo, za katero so se skupaj zavzeli prevozno podjetje APT, pokrajina Gorica in družba Transmedia, so javnosti predstavili včeraj. Občanom bo nova storitev na voljo vsako soboto in ob praznikih, ko bodo tudi okrepili številno večernih avtobusov na »krožni ronški prog« (»Circolare Ronchi destra«) in na progaj rājona Panzano. Potniki bodo pravi avtobus prepoznali po rdeči tabli z napisom Kinemax, po vkrancju pa bodo morali šoferja vprašati za posebno brezplačno vozovnico, s katero se bodo lahko peljali do tržiškega multikina.

Giuseppe Longo, direktor družbe Transmedia, ki upravlja Kinemaxa v Gorici in Trstu, dalje predsednik

podjetja APT Paolo Polli, predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta ter pokrajinski odbornici Donatella Giricoli in Bianca Della Pietra so včeraj pojasnili, da ima pobuda dva cilja: ob povečanju števila »uporabnikov« kina želijo namreč omenjene ustanove tudi promovirati uporabo javnih prevoznih sredstev. »S podjetjem APT sodelujemo že več let, tokrat pa smo si zamislili nekaj novega. Zdi se mi, da je pobuda koristna predvsem za starejše občane in za mlade, ki se bodo v Ulico Grado, kjer Kinemax stoji, lahko pripeljali z varnim prevoznim sredstvom,« je poudaril Longo, pozornost, ki jo APT izkazuje mladim, pa je potrdil tudi Polli. »Kino ni le kraj, kjer lahko preživimo le prijeten večer, ampak je tudi industrija, ki nudi delovna mesta in ustvarja kulturo, zato zasluži našo podporo,« je zaključil Gherghetta.

OBČINSKA 1, UL. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

DEŽURNA LEKARNA V ŠTARANCANU

SAN PIETRO E PAOLO, UL. Trieste 31, tel. 0481-481252.

Gledališče

ZIMSKI POPOLDNEVI v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 16.30: danes, 3. decembra, »In mezzo al mare«, gledališka skupina Unoteatro - Stilema; informacije v uradih CTA, Ul. Cappuccini 19/1 v Gorici (tel. 0481-537280, 335-1753049, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it).

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 »Happy Feet 2«; 20.40 »The Twilight Saga: Breaking Dawn - prvi del«.
Dvorana 2: 17.45 - 20.10 - 22.10 »Midnight in Paris« (digital).
Dvorana 3: 17.40 - 19.50 - 22.00 »Il giorno in più«.
DANES V TRZIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 »The Twilight Saga: Breaking Dawn - prvi del«; 22.10 »Scialla!«.
Dvorana 2: 17.30 - 19.50 »Real steel« (digital); 22.10 »Anche se è amore non si vede«.
Dvorana 3: 17.45 - 20.15 - 22.15 »Midnight in Paris« (digital).
Dvorana 4: 17.30 »Happy Feet 2«; 20.10 - 22.00 »Tower Heist - Colpo ad alto livello«.
Dvorana 5: 17.40 - 19.50 - 22.00 »Il giorno in più«.

Razstave

V POKRAJINSKI GALERIJ V UL. DIAZ v Gorici bo v soboto, 10. decembra, ob 18. uri odprtje samostojne razstave likovnega umetnika Vanje Franka z naslovom »Čas, prostor, energija«. Predstavil ga bo kritik Vito Cutto; ob delavnih 10.00-12.30, 16.30-19.00, ob praznikih 10.00-12.30.
V FUNDACIJI GORIŠKE HRANILNICE v Ul. Carducci 2 v Gorici je na ogled razstava z naslovom »Rivelazioni. Quattro secoli di capolavori«; do 15. januarja 2012, ob sobotah in nedeljah ob 17. uri brezplačni vodeni ogledi.

Koncerti

NIZ KONCERTNIH PREDSTAVITEV orkestra Città di Gorizia z naslovom »Concerti nell'Antica Contea«: zaključna predstava bo danes, 3. decembra, ob 20.45 v občinskem gledališču v Gradišču.
ZDRUŽENJE MUSICA APERTA prireja niz koncert z naslovom »Gorizia classica«: danes, 3. decembra, ob 17. uri v dvorani pokrajinskih muzejev v grajskem naselju 13 v Gorici nastopata flavtistki Ana Černic in Doris Kodolja; vstop prost.
KONCERT KLARINETOV »ANCE & STRALI« bo danes, 3. decembra, ob

20.30 v cerkvi Sv. Roka v Turjaku; vodil bo maestro Maurizio Zaccaria.

Šolske vesti

VEČSTOPENJSKA ŠOLA S SLOVENSKIM UČNIM JEZIKOM V GORICI obvešča, da je urnik za sprejemanje in pomoč pri izpolnitvi prošelj za zavodne lestvice neučnega osebja - tretji pas - trilete 2011-2014 sledeči: v ponedeljek, 5. decembra od 14. do 15. ure in v ponedeljek 12. decembra od 14. do 15. ure.

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da zapade 15. decembra rok za vložitev prošelj za začasno zaposlitev za neučno osebje; prošnje je treba oddati na tajništvih posameznih ravnateljstev; informacije na sedežu sindikata ob četrtkih med 16. in 17. uro po tel. 0481-82613.

Izleti

IZLET V LJUBLJANO, GRADEC IN BELJAK prireja Kulturno društvo Sovodnje v soboto in nedeljo 10. in 11. decembra. Odhod iz Sovodnj v soboto ob 7.30. Prihod v Ljubljano in ogled trznice zelišč, božičnih trznice in tržnic. Skupna večerja v pivnici. V nedeljo zjutraj ogled centra Gradca z vodičem. Kosilo prost. Čas na razpolago za ogled središča mesta in Štajerske v popoldanskih urah. Čas na razpolago za ogled središča mesta in tržnic. Skupna večerja v pivnici. V nedeljo zjutraj ogled centra Gradca z vodičem. Kosilo prost. Čas na razpolago za ogled muzejev, tržnic in drugih zanimivosti. V prvem popoldnevu odhod proti Sovodnjam. Na poti ogled Beljaka, vrnitev v Sovodnje v večernih urah; informacije in vpisovanje po tel. 349-3666161 (Erik).

SKRD JADRO iz Ronk prireja enodnevni izlet s kosilom v Vrhniko, gramozno jamo in božičnih trznice Ljubljane v soboto, 17. decembra; informacije in prijave na tel. 0481-82273 (Roberta) ali 0481-482015 (Karlo).

SPDG vabi na udeležbo na 33. spominski pohod »Po poti Cankarjevega bataljona« s Pasje ravni v Dražgoše, v noči med 7. in 8. januarjem 2012. Prijave do četrtka 22. decembra; informacije in prijave po tel. 320-1423712 (Andrej) ali na andrej@spdg.eu.

Čestitke

Naša ELISA slavi danes 18. rojstni dan. Iz srca ji želimo veliko sreče, ljubezni in modrosti v življenju nona Vera ter strica William in Sandro z družinama.

Obvestila

DRUŽBA se dobi v nedeljo, 4. decembra, ob 13. uri.
DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV ZA GORIŠKO prireja tradicionalno silvestrovanje v Hotelu Ai Pini v Pineti pri Gradežu v sredo, 28. decembra, z začetkom ob 15. uri. Vpisujejo po tel. 0481-390697 (Marija Č.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-20801 (Sonja K.), 347-

AJDOVŠČINA Domačin vlamljal in razpečeval

Ajdovski policisti so v sredo izvedli hišno preiskavo pri 23-letnem domačinu. Utemeljeno ga sumijo več velikih tatvin oziroma sedmih vlomov, ki jih je izvršil samo med letošnjim julijem in septembrom. Na ta način je več ljudi oškodoval za skupno 44 tisoč evrov. V okviru hišne preiskave so mu policisti zasegli tudi več orodja in računalniške opreme, ki izvirajo iz očitanih kaznivih dejanj. Prav tako so pri njem našli in zasegli še 27,34 grama heroína, ki ga je imel pripravljene za nadaljnjo preprodajo. Poleg tega so policisti ugotovili, da je moški letos izvršil še pet kaznivih dejanj, povezanih s proizvodnjo in prometom z drogami. Odvezli so mu prostost in ga včeraj izročili pristojnemu preiskovalnemu sodniku okrožnega sodišča v Novi Gorici. (km)

Laudate Pueri Dominum«, cerkveno oznanilo.

PIREDAITEV »CORMONSLIBRI 2011« v dvorani Italia na Drevoredu Friuli v Krminu v dvorani Italia na Drevoredu Friuli v Krminu: danes, 3. decembra, ob 16.30 prostovoljni bralci občinske knjižnice v Krminu s prireditvijo »Momenti di... trascurabile felicità«; ob 18. uri novinarja Carlo Tecce in Marco Morello na temo »Io ti fotto«; ob 19. uri g. Pierlugi Di Piazza na temo »Un prete fuori dal tempio«; več na www.culturaglobale.it.

SLOVENSKI ZGODOVINSKI ATLAS: predstavitev izdaje bo v sredo, 7. decembra, ob 18. uri v Goriški knjižnici Franceta Bevka na Trgu Edvarda Kardelja 4 v Novi Gorici.

Mali oglasi

BOŽIČNA DREVESCA prodaja po ugodni ceni kmetija Tomšič v Sovodnjah ob Soči; tel. 0481-882064 ali 347-1216398.
PRODAJAM krompir za krmo prašičev; tel. 320-2161383.
V PODGORI prodam hišo z vrtom; tel. 320-1817913.

Pogrebi

DANES V MOŠU: 11.30, Bruno Bradascchia iz goriške splošne bolnišnice v cerkev, sledila bo upelinitev.
DANES V MARIANU: 11.30, Luigia Montagner vd. Strussiat (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču v Ločniku.
DANES V GABRJAH: 9.00, Ljudmila Špacapan por. Florenin iz goriške splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališču.
DANES V TRZIČU: 9.40, Antonia Alessio vd. Buiat v cerkvi Device Marcelliane, sledila bo upelinitev; 10.50, Federico Moratto (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi Device Marcelliane, sledila bo upelinitev.

2.12.2011

Silvan Križmančič

Ksenija
Marko, Dejan, Aram

Pogreb bo v sredo, 7. decembra, ob 11.30 z glavnega pokopališča v Gorici na pokopališču v Pevmi.

Žalovanju se pridružuje

Carmen z Marjanom

Zveza slovenskih kulturnih društev

se klanja spominu
Silvana Križmančiča,
dolgoletnega tajnika
Slovenske prosvetne zveze.

Svojem izrekamo iskreno sožalje.

Ob izgubi podpisnika spomenice Kulturnega doma in dolgoletnega člana našega Upravnega odbora Silvana Križmančiča izrekamo hčeri Kseniji, zetu Marku, vnukoma Dejanu in Aramu ter ostalim svojem občuteno sožalje

člani in upravitelji
Kulturnega doma v Gorici

Glasbena matica
se klanja spominu
Silvana Križmančiča,

dolgoletnega ravnatelja, ki je z glasbeno kulturo oplemenitil množice mladih Goričanov.

Ob izgubi drage mame
LJUDMILE

izrekamo članu Tadeju Floreninu in družini iskreno sožalje.

Lovska družina Gabrje

Ob težki izgubi drage mame izrekamo Wernerju Floreninu in družini iskreno sožalje.

Učno in neučno osebje OŠ Romjan

SLOVENIJA TA TEDEN

S preteklostjo v prihodnost

VOJKO FLEGAR

V Sloveniji je danes že predvolilni molk, pa tudi karte so v glavnem videti razdeljene. Tako precej soglasno pravijo javnomnenjske raziskave: največ glasov lahko jutri zvečer, ko se bodo zaprla volišča, pričakuje Slovenska demokratska stranka (SDS) Janeza Janše, ki ima po nekakšnem povprečju anket zadnjega tedna pred volitvami podporo približno tretjine tistih, ki bodo šli na volišča.

Tudi vrstni red je, predvsem na vrhu, po ocenah proučevalcev javnega mnenja znan vnaprej. Za SDS se bodo zvrstili Pozitivna Slovenija, lista ljubljanskega župana Zorana Jankovića (s približno petino glasov in brez možnosti za zmago), socialni demokrati odhajajočega premiera Boruta Pahorja in lista Gregorja Viranta, nekdanjega ministra v Janševi vladi. In če ankete niso prehudogo zgrešile, bodo v naslednjem parlamentu še stranka upokojencev Desus, Nova Slovenija (NSi) in ljudska stranka (SLS). Do poslanskih klopi se po anketah sodeč ne bo uspelo prebiti kar trem dosedanjim parlamentarnim strankam, doslej vladnima LDS (pod pokojnim Janezom Drnovškom je bila ducat let premierska stranka) in Zares ter večno opozicijskim nacionalistom.

To povsem poslednje se nemara sliši kot razmeroma dobra novica, ena redkih, a je v precejšnji meri tudi rezultat tega, da je bilo med predvolilno kampanjo vsakovrstnega populizma in demagogije, občasno celo primitivizma pri skoraj vseh strankah toliko, da so nacionalisti preprosto ostali brez svojih »ekskluzivnih« orodij. Zlasti v zadnjih dveh tednih tokratne, zaradi prečasnosti volitev v bistvu kratke kampanje, je šlo bolj ali manj le še za osebna obra-

čunanjanja med kandidati. Za preteklost in ne prihodnost.

Deloma neposredna, denimo med televizijskimi soočenji, v pretežni meri pa kajpak posredna obračunanjanja, saj so se mediji na eni strani po nenavadnih naključjih spomnili na zemljiške knjige in druge javne registre, iz katerih se da razbrati marsikaj o marsikomu, na drugi strani pa so po podobno nenavadnih naključjih nenadoma našli neizčrpne vire za oskrbovanje s sicer zaupnimi dokumenti, kakršni so pogodbe, davčne prijave, kriminalistični zapisniki itd.

Videti je, da je na volivce vsa ta razlivaajoča se umazanija vplivala približno toliko kot programi strank. Bolj malo namreč, razen v primeru Gregorja Viranta. Začetnega meteorskega vzpona te nove stranke, po katerem se je v nekaterih anketah znašla celo na prvem mestu (s približno četrtrinsko podporo) je bilo konec v trenutku, ko je njen nosilec »zamočil« s pojasnilom o prejemanju funkcinarskega nadomestila. Malce ironično in cinično hkrati, kajti dobrih 60.000 evrov nadomestila je Virantu po prenehanju ministrskega mandata pripadalo po zakonu, ker ni imel službe; a ker je v istem letu zaslužil nekako 100.000 evrov s pogodbenim delom (česar zakon ne prepoveduje), se pred volivci ni mogel več oprati niti s tem, da je nadomestilo (minus davki in prispevki) za nakazilom kot »donacijo« vrnil v proračun.

Ironija in cinizem sta v tem, da niti Janši niti Jankoviću v očeh volivcev očitno niso škodili veliko večji »sumljivi« zneski in ravnanja, zaradi katerih je prvi, recimo, pred sodiščem (glavna obravnava zaradi obtožbe sprejemanja podkupnine pri orožarskem poslu s finskim koncernom Pa-

tria se bo nadaljevala po volitvah), drugi pa je zbudil (še pred kampanjo) pozornost davkarije in kriminalistov (ali je v kakšni preiskavi, pa uradno pred volitvami ni bilo pojasnjeno).

Zakaj »dvojna merila«, je vprašanje, na katerega na kratko ni mogoče odgovoriti, vsekakor pa velja, da se Slovenija svojevrstni italijanizaciji v naslednjih mesecih najverjetneje ne bo izognila. Z Janšo (ali morda – kar bi bilo skrajno presenetljivo, a tega zaradi nepredvidljivosti povolilne koalicijske aritmetike tudi ni mogoče povsem izključiti – Jankovičem) bo dobila premiera, ki bo imel kar nekaj opravka z organi pregona in pravosodjem.

A bolj pomembno se zdi, da volilni izid napoveduje dokončni konec politične tranzicije, torej obdobja »otročstva in pubertete« države oziroma družbe. »Tradicionalno« slovensko levico, stranke, ki so tako ali drugače temeljile na »izročilu« (deloma tudi kadrovske) v zadnjem obdobju primerljivo blage inačice slovenskega komunizma, so v soočenju s svetovno gospodarsko krizo kot vladne skorajda povsem »podlegle«; Jankovičeva Pozitivna Slovenija bo v naslednjem obdobju očitno najmočnejša levsredinska stranka.

Kako se bo v spoprijemanju z morda še hujšo krizo obnesla verjetna desnosredinska vlada (poleg SDS še NSi in SLS in morda lista Virant), torej pretežno vlada strank t.i. slovenske (osamosvojitvene) pomladi, še ne vemo, a načeloma sta možnosti samo dve. Lahko ji spodleti, lahko pa se izkaže. Toda v nobenem primeru politično prizorišče »dan kasneje« ne bo več niti približno takšno, kakršnega je Slovenija imela doslej.

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Gibljivost

V zvezi s težavami pri doje-manju znanja, je velikokrat govor o specifičnih učnih motnjah. Tako pri uporabi govora, jezikovnih sposobnostih, učenju na splošno, pri branju, pisanju, računanju in logičnem razmišljanju, kakor tudi pri splošni učljivosti in razvoju in pridobivanju motoričnih spretnosti. Strokovnjaki delijo specifične učne težave na štiri večja področja: motnje branja in pisanja, motnje računanja, motnje govora in komunikacije ter motnje motoričnih spretnosti.

Pomembno je, da teh motenj ne podcenjujemo in se jih čim prej lotimo in jih odpravimo, saj so sicer plodna osnova še za motnje v pozornosti, s koncentracijo, so vzrok za otrokovo nemirno in nepredvidljivo vedenje, slabo organiziranost, za težave s pomnjenjem, z reševanjem Naj si danes približe ogledamo eno izmed specifičnih učnih težav, ki je lahko zaznavna že v predšolskem obdobju. Nekateri otroci so namreč še posebej nerodni, okorni v gibih in težje osvajajo gibalne veščine. Dogaja se, da zaradi svoje nerodnosti in preveč previdnih vzgojiteljc taki otroci niso vključeni v skupine, ki urijo gibalne sposobnosti. Tako so lahko ti »nerodneži« potisnjeni v stran, osamljeni in čedalje bolj nesamostojni.

Motnje, ki povzročajo težave pri gibanju, koordinaciji in organizaciji imenujemo strokovnjaki dispraksija. Ta motnja lahko otroka vodi v mnoge učne in socializacijske težave. Raziskave kažejo, da prizadene dispraksija trikrat do štirikrat več dečkov kot deklic. Pri vsakem je v drugačni obliki in v drugačni jakosti in ne mine s starostjo. Navzven se pokaže, ko otrok osvaja nove veščine, predvsem gibalne, in je v primerjavi z vrstniki počasnejši in nerodnejši.

Strokovnjaki govorijo o razvojni dispraksiji, če se ta pojavi ob rojstvu ali v zelo zgodnjem razvojnem obdobju in ima vpliv na otrokov nadaljnji razvoj. O vzrokih samo domnevajo, ni pa še zanesljivih dokazov, da gre za napako v možganih, ki naj bi nastala med razvojem živčnih celic (neuronov). Nagnjenje je lahko tudi podedovano. Pri taki poškodbni možganov potrebujejo daljši čas za predelavo informacij, ki jih dobijo preko zunanjih dražljajev, ali pa se na že poznane dražljaje celo ne odzovejo ustrezno ali se sploh ne odzivajo.

Pri dojenčku gre že takoj po rojstvu za nemirnejšega otroka, ki je jokav in razdražljiv in ima očitne težave pri hranjenju. Vse mejnike v razvoju dosega z zamudno, veliko se plazi preden shodi, izogiba se dejavnostim, ki zahtevajo ročno spretnost. Tako stanje je kronično in se kaže pri otroku in kasneje pri odraslem kot slabša in počasnejša motorična aktivnost. Dispraksijo pri otroku opredeljujejo na podlagi štirih osnovnih kriterijev, ki jih je v devetdesetih letih postavila ameriška psihiatrična zveza. Ob tem, da otroci z dispraksijo izvajajo gibalne naloge počasneje, opazimo pri njih še dodatne reakcije, kot so dodatni gibi rok in nog, grimase, iztezanje jezika in podobno.

Raziskovalci ocenjujejo, da ima na gibalnem področju težave približno 7% otrok. Tako so si strokovnjaki tudi enotni, da je bistvenega pomena za to motnjo zgodnja obravnava otrok in sicer tako, da mu pomagamo do osnovne praksične (gibalne) aktivnosti, ki mu bo pomagala pri organizaciji svojega telesa, prostora in časa. Pri tem lahko odigra pomembno vlogo športni pedagog, ki motnjo prepozna, se zanj ustrezno usposobi in izobrazbi, in po svetvetu z drugimi strokovnimi so-

delavci pomaga otroku s podajanjem novih informacij, ga spodbuja in ustrezno motivira ter zagotovi, da bo vadba varna.

Za odkrivanje dispraksije so strokovnjaki uveljavili različne teste in tesno sodelujejo s starši. Ko v specialno-pedagoški obravnavi predšolskega otroka njegovo celostno delovanje preverijo, pripravijo na podlagi njegovih močnih področij in ugotovljenih primanjkljajev ustrezen program za pomoč. Ta se izvaja z vrsto vaj za razvoj fine motorike, grobe motorike, organizacije, socialnih veščin itd. Vaje so prilagojene posameznemu otroku, za to, da jih ta dejansko izvaja, pa morajo poskrbeti starši.

Tudi v odrasli dobi govorimo o potrebi ustrezne osnovne motorike, saj ima ta pomembno vlogo v človekovem vsakdanjem življenju. Vsak človek se giba pri svojih dnevni opravilih, v poklicnih dejavnostih in v prostem času po svojih lastnostih, značilnostih in sposobnostih. Prav zaradi tega so razlike med posamezniki na gibalnem področju lahko zelo velike. Gibalna učinkovitost je od človeka do človeka različna. Njegove gibalne sposobnosti so delno prirojene, delno pa pridobljene. Če mu je torej ob rojstvu dana stopnja, do katere se bodo razvile njegove gibalne sposobnosti, lahko kasneje to stopnjo z gibalno dejavnostjo ali s treningom celo preseže.

Kakor smo že opisali, so gibalne sposobnosti pri posameznikih različne glede na posamezne dednostne zasnove. Niso torej prirojene vsem v enaki meri. Vsekakor pa je gibalni razvoj pri človekovem razvoju sestavni in zelo pomemben element. Nastane kot posledica sprememb v razvoju, zlasti na področju živčnega sistema. Tako na ta razvoj lahko gledamo kot na proces, pri katerem otrok pridobiva gibalne spretnosti in veščine ter razvija gibalne sposobnosti; tudi pri gibalnem razvoju gre torej za pridobivanje sposobnosti prilagajanja življenjskemu okolju.

Odgovornega športnega delavca prav zaradi tega ne bo zmamlila želja po rezultatih in bo pri športni in gibalni dejavnosti otrok skrbel za splošno pripravo v okviru igre in učenja ter razvijanja gibalnih potencialov prav pri vseh otrocih, ne le pri gibalno sposobnejših izbrancih. Tako bo vadba za otroke vesela in radostna in dovolj igriva, da bo otroku omogočala primerno obvladovanje samega sebe v gibanju in se ne bo predajala tekmovalnosti. Šele pri pubertetni se lahko igriva vadba prevesi v trening, ki je usmerjen v doseganje tekmovalnih uspehov.

Tudi otrokom (osebam) s posebnimi potrebami mora družba (to se pravi mi) zagotoviti enako polno življenje kot njihovim vrstnikom. Tako jim je treba omogočiti vključevanje v različne aktivnosti na kulturnem, glasbenem in športnem področju, kar je mogoče le z ustreznim in učinkovitim prilagajanjem dejavnosti.

Pri pomembnosti ohranjanja telesne gibljivosti pa ne smemo pozabiti še na kategorijo tistih, ki jih imenujemo starostniki. Tudi zanje izvedenci priporočajo redno in zadostno telesno dejavnost, saj prav ta pripomore k ohranjanju telesnih sposobnosti in spretnosti, ki so jim potrebne pri vsakodnevnih opravilih in aktivnostih ter vpliva na človekovo počutje in na življenjsko zadovoljstvo. (jec)

LIPICA - Danes vrsta zanimivih pobud

Zanimiv program ob dnevu odprtih vrat slovenske kulture

V Kobilarni Lipica se bodo tudi letos z dnevom odprtih vrat »Ta veseli dan kulture 2011« in zanimivim programom pridružili praznovanju obletnice rojstva največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna. Danes bodo tako za obiskovalce, ki bodo imeli na ta dan prost vstop v kobilarno, pripravili številne aktivnosti s poudarkom na kulturno-zgodovinskih vsebinah, ki jim v Lipici v zadnjem času posvečajo vse več pozornosti. V Lipici kljub ne najlepšemu vremenu pričakujejo številne obiskovalce, dan pa bodo izkoristili tudi za uradno odprtje drsališča, s katerim bodo tudi letos popestrili zimsko ponudbo. Današnji program pa bo tudi uvodno dejanje v bogato decembrsko dogajanje, ko ob glasbenih in silvestrskih dogodkih med drugim pripravljajo tudi obisk Božička in Dedka Mraza za najmlajše.

Ob ogledu in predstavitvi kobilarne ter obisku treh stalnih razstav – spomladi odprtega muzeja lipicanca Lipikum s sodobno in atraktivno predstavitvijo zgodbe o Lipici in lipicancu (na posnetku), muzejske zbirke lipiških kočij ter likovne razstave konstruktivista in grafika Avgusta Černigoja - so v Lipici za danes pripravili še nekaj posebnih dogodkov, ki jih sicer ni moč videti. Tako ob 11. in 14. uri vabijo na voden ogled po širšem lipiškem posestvu, ki si ga v okviru klasičnih vodenih ogledov sicer ni moč ogledati. Ogled so poimeovali »Sprehodi v lipiško krajino«, obiskovalce pa bodo vodili med pašniki in skozi drevorede do najzanimivejših točk lipiškega posestva, ki so jih v Lipici v tem letu uspeli označiti tudi s posebnimi informativnimi tablamami.

Med 11. in 15. uro se bodo obiskovalci lahko ob bliže spoznali z lipiško kovaško dediščino, saj si bodo lahko v živo ogledali delo podkovskega kovača. Na »Ta veseli dan kulture 2011« bodo v Kraški hiši v Lipici sodelovanju z Gorenjskim muzejem iz Kranja odprli tudi zanimivo etnološko razstavo z naslovom »Sitarstvo in sita iz konjske žime«, ki so jih zaradi »finosti« nekdanj uporabljali vsi, od gospodinje do lekarnarjev. Razstava bo odprta do 6. januarja 2012, danes pa si bo med 12. in 15. uro v Kraški hiši mogoče živi prikaz tkanja sit iz konjske žime tudi ogledati.

Kot rečeno bodo danes v Lipici uradno odprli tudi drsališče, ki je letos dobilo novo, še bolj atraktivno lokacijo ob »letnem šanku«, ki bo omogočila tudi izboljšan spremljevalni program. Na tem edinem drsališču na Krasu, ki v Lipici gostuje že tretje leto, bo drsanje na otvoritveni dan brezplačno. Posebna sobotna atrak-

cija bo artistični program z ognjem, ki si ga bo mogoče na drsališču ogledati ob 17. uri. Drsališče bo odprto vse tja do marca vsak dan med 10. in 21. uro, za obiskovalce pa bo na voljo tudi izposoja drsalk.

Sicer pa bo ves december živ. Naslednjo soboto bo v hotelu Maestoso ustvarjalna delavnica oblikovanja adventnih venčkov, vse decembrske petke ko popestrila glasba v živo v restavraciji Maestoso, kjer ob stalni kulinarčni ponudbi tradicionalnih kraških jedi pripravljajo tudi silvestrsko rajanje, praznično vzdušje pa bodo med decembrskimi vikendi pričarale tudi noveleto stojnice. V zadnjih dneh pred novim letom pa bosta novoletno pričakovanje popestrila še Božiček in Dedek Mraz, ki bosta Lipico obiskala 24. decembra ob 11. uri oz. 30. decembra ob 12. uri, ko bo ob 15. uri na sporedu tudi izredna predstava Lipiške klasične šole jahanja.

EVROPSKA UNIJA - Nemška kanclerka pred parlamentom

Merklova: Evropa ustvarja fiskalno unijo

Načrt bo skupno s Sarkozyjem predstavila na vrhu povezave 9. decembra

BERLIN - Evropske države so pristopile k ustvarjanju fiskalne unije z močnim nadzorom nad nacionalnimi proračuni, je včeraj v nemškem parlamentu poudarila nemška kanclerka Angela Merkel. "Ne le, da govorimo o fiskalni uniji, ampak smo jo začeli ustvarjati," je izpostavila v težko pričakovanem nagovoru.

Merklova je pred poslanci znova poudarila, da ne obstaja hitra rešitev evropske dolžniške krize. "Gre za proces in ta proces bo trajal več let," je izpostavila. Nemške poslance je nagovorila pred vrhom EU, ki bo potekal 9. decembra v Bruslju. Merklova naj bi na vrhu skupaj s francoskim predsednikom Nicolasom Sarkozyjem predstavila predlog ukrepov za preboj iz krize, ki jih bosta evropska voditelja uskladila na srečanju v ponedeljek.

Sarkozy in Merklova sta konec novembra sporočila, da bosta v prihodnjih dneh predstavila predlog sprememb temeljne pogodbe EU, ki pa ne bo vključevala spremembe mandata Evropske centralne banke (ECB) v smeri reševanja članic območja evra v dolžniških težavah.

Nemška kanclerka se je tako včeraj znova zavzela za spremembe v smeri fiskalne unije, v kateri bi "vsaj za območje z evrom" veljala zelo stroga pravila. Ta bi oblikovala "zavoro" za evropsko zadol-

ževanje, s čimer bi državam preprečili zadolževanje vse do roba solventnosti. "Okrepiti moramo temelje gospodarske in monetarne unije."

Merklova je ob tem ponovila stališče, da bi moralo imeti Sodišče EU moč kaznovati države, ki bodo kršile stabilizacijska pravila. "Politika je v zadnjih letih zatajila," je poudarila, medtem ko sodniki delujejo "neodvisno od političnega vpliva". "Pravila je potrebno spoštovati. Njihovo spoštovanje je potrebno nadzorovati, njihovo kršenje pa mora imeti posledice," je bila stroga.

Ob tem je Merklova izpostavila, da predlogi Nemčije ne izpostavljajo njene želje po dominaciji v Evropi. "To je zgrešeno," je poudarila. Zavrnila pa je tudi očitke, češ da je bil njen odgovor na evropsko dolžniško krizo prepočasen. Pristop svoje vlade je primerjala z maratonom. "Zmaga tisti, ki ve, kaj potrebuje, da bo držal celotno razdaljo."

V četrtek je o prihodnosti Evrope govoril Sarkozy. Načrtov ni želel razkriti, dejal je le, da si Francija in Nemčija skupaj prizadevata za novo pogodbo EU, s pomočjo katere bi znova razmislili o Evropi in njenem delovanju. "Prava gospodarska vlada, ki sprejema več odgovornosti - to je naša vizija o prihodnosti območja evra in prihodnji reformi pogodb," so bile njegove besede. (STA)

Angela Merkel nagovarja poslance

EU - Britanski premier v Parizu

Sarkozy in Cameron tudi o novi pogodbi

PARIZ - Francoski predsednik Nicolas Sarkozy se je včeraj v Parizu sestel z britanskim premierom Davidom Cameronom. Govorila sta o vse hujši dolžniški krizi v območju evra, zaradi katere si Francija in Nemčija prizadevata pridobiti podporo za prenovno pogodbo EU. Cameron je zagotovil, da bo v primeru sprememb pogodbe zaščitil interese Velike Britanije.

Cameron in Sarkozy sta se srečala ob delovnem kosilu v Elizejski palači, njun pogovor pa je trajal približno uro. Po srečanju je bilo opaziti, da se je Cameron vendarle sprizajnil z idejo, da bo pogodbe EU za okrepitev fiskalne in gospodarske integracije v območju evra potrebno spremeniti.

"Če bo prišlo do spremembe pogodbe, potem bom zagotovil, da bomo še naprej ščitili in okrepili britanske interese," je dejal Cameron, pri tem pa poudaril, da spremembe morda niti ne bodo nujne.

Čeprav Velika Britanija ni članica območja evra, je zaskrbljena, da bi poglobljanje težav v območju skupne evropske

valute škodilo britanskemu gospodarstvu in jo ob poglobljanju nemško-francoskih vezi potisnilo na obrobje unije.

Sarkozy se bo v ponedeljek v Parizu sestel z nemško kanclerko Angelo Merkel. Po napovedih bosta uskladila predlog ukrepov za preboj iz dolžniške krize, o katerih naj bi 9. decembra govorili tudi voditelji na vrhu v Bruslju. Sarkozy in Merklova naj bi skupaj predstavila novo pogodbo EU, ki bi vzpostavila fiskalno unijo s strogimi pravili, vsaj za območje evra.

Medtem ko si Francija in Nemčija prizadevata za večji nadzor nad nacionalnimi proračuni, ki naj bi pomiril nevihto na finančnih trgih, se je Cameron znašel pod pritiskom domačih konservativcev, ki si želijo manjše moči Bruslja.

Cameron je institucije v območju evra včeraj pozval, naj uporabijo vse, kar je na voljo, da bi evro rešile pred propadom, na vprašanje, ali ima Velika Britanija še vedno kaj vpliva pri pogovori o prihodnosti EU, pa je dejal: "Da, ima. Smo eno največjih gospodarstev v Evropi in smo velik igralec na notnem trgu." (STA)

MJANMAR - Obisk Hillary Clinton

Za Aung San Suu Kyi se država demokratizira

YANGON - Voditeljica mjanmarske opozicije Aung San Suu Kyi je med obiskom ameriške državne sekretarke Hillary Clinton v Mjanmaru izrazila prepričanje, da je ta azijska država na poti proti demokraciji. Clintonova pa je sporočila, da bodo mjanmarski civilni družbi namenili 1,2 milijona dolarjev pomoči za spodbudo reformam v državi.

Na novinarski konferenci po pogovori s Suu Kyijevo in ob koncu tridnevnega obiska v Mjanmaru je Clintonova pojasnila, da bodo denar namenili skupinam civilne družbe, ki nudijo mikro posojila, zdravstveno oskrbo ter pomoč žrtvam min. "Pripravljeni smo narediti veliko korakov, s katerimi bi pokazali zaveznanost ljudem te dežele," je dejala Clintonova, ki se je včeraj sešla tudi s predstavniki civilne družbe v Mjanmaru.

"Prepričana sem, da ne moremo več skreniti s poti proti demokraciji, če bomo vsi sodelovali. In ko rečem vsi,

imam v mislih vlado v Mjanmaru, opozicijo in naše prijatelje v ZDA in po svetu," pa je po pogovori s Clintonovo na svojem domu v Yangonu dejala Suu Kyijeva. Dodala je, da mora režim v njeni državi še doseči napredek, obenem pa izrazila upanje, da se bo to zgodilo kar najhitreje.

Obisk Clintonove v Mjanmaru, prvi obisk kakega ameriškega zunanjega ministra v tej državi v več kot 50 letih, pa je Nobelova nagajenka za mir označila za "zgodovinski trenutek za obe državi". Clintonova je Suu Kyijevo predala pismo ameriškega predsednika Baracka Obame, v katerem ji je izrazil trajno podporo ZDA ter občudovanje njenega pogumnega in vztrajnega boja za demokracijo. Seznanila jo je tudi z vsebino pogovorov, ki jih je med tridnevnim obiskom imela s mjanmarskimi predstavniki. Med drugim se je v prestolnici Napyidaw sešla s mjanmarskim predsednikom Thein Seinom in zunanjim ministrom Wunna Maung Lwinom. (STA)

ZDA Iračanom predale glavno vojaško oporišče v državi

BAGDAD - ZDA so včeraj Iračanom predale svoje glavno vojaško oporišče v Iraku. Gre za oporišče Victory blizu prestolnice Bagdad, kjer je imelo sedež poveljstvo ameriške vojske v Iraku, je sporočil njen tiskovni predstavnik, polkovnik Barry Johnson. "Ni bilo nobene slovesnosti, podpisali smo samo ustrezne papirje za predajo," je v elektronskem sporočilu zapisal Johnson.

Tiskovna predstavnica ameriške vojske v Iraku, podpolkovnica Angela Funaro pa je pojasnila, da se je ameriška vojska iz oporišča že umaknila. V državi je ostalo še pet vojaških oporišč, ki jih bodo ZDA predale Iračanom. Na vrhuncu vojaških operacij je bilo v vojaški bazi Victory več kot 100.000 ljudi, okoli 42.000 vojaškega osebja in več kot 65.000 pogodbenikov.

Svet ZN obsodil kršitve človekovih pravic v Siriji

ŽENEVA - Svet ZN za človekove pravice je včeraj - potem ko se je seznanil z dokazi, da so sirske varnostne sile pobijale in mučile politične disidente - izglasoval resolucijo, v kateri je obsodil "grobe kršitve" človekovih pravic v Siriji. Za resolucijo je glasovalo 37 držav, šest se jih je vzdržalo, štiri, med njimi Rusija in Kitajska, so glasovale proti.

Svet ZN v Ženevi je v resoluciji ostro obsodil "razširjene, sistematizirane in grobe kršitve človekovih pravic in temeljnih svoboščin s strani sirske oblasti". Proti sta poleg Rusije in Kitajske, sicer stalnih članic Varnostnega sveta ZN, glasovala še Kuba in Ekvador.

Iranski diplomati zapustili Veliko Britanijo

LONDON - Diplomatsko osebje iranskega veleposlaništva v Londonu je včeraj zapustilo Veliko Britanijo, so sporočili z britanskega zunanjega ministrstva. London je iranske diplomate izgnal po torkovem vdoru iranskih študentov v britansko veleposlaništvo v Teheranu. "Lahko potrdim, da je zgodaj dopoldne vse diplomatsko osebje iranskega veleposlaništva v Londonu odletelo z letališča Heathrow," je sporočil tiskovni predstavnik zunanjega ministrstva. Britanski zunanji minister William Hague je dal v sredo iranskim diplomatom 48 ur časa, da zaprejo veleposlaništvo in zapustijo državo. Velika Britanija je pred tem zaprla svoje veleposlaništvo in evakuirala diplomate iz Irana. Po Hagueovemu mnenju se napad na britansko veleposlaništvo v Teheranu ne bi mogel zgoditi brez tihe odobritve iranskega režima. (STA)

RUSIJA - Kljub temu, da predvolilne kampanje, kakršno pozna Zahod, v Rusiji ni

Enotni Rusiji se v nedeljo obeta nova zmaga, a bo najverjetneje izgubila dvotretjinsko večino

MOSKVA - Rusi bodo v nedeljo volili nov parlament. Vladajoči Enotni Rusiji se obeta zmaga, ki pa bo najbrž imela grenak priokus. Stranka bo namreč v splošnem domu parlamenta, dumi, najverjetneje izgubila dvotretjinsko večino. Položaj predsednika vlade naj bi po dogovoru s sedanjim premierom Vladimirjem Putinom prevzel sedanji predsednik Dmitrij Medvedjev.

Za 450 sedežev v dumi se poteguje okoli 3000 kandidatov iz sedmih strank. Interes za volitve je sicer izrazil še več manjših strank, a niso izpolnile strogih pogojev za registracijo na volitvah. Zaradi sprememb ustave, ki jih je zahteval Medvedjev, bo sicer mandat poslancev spodnjega doma parlamenta tokrat prvič trajal pet let namesto štiri.

Enotni Rusiji se glede na javnomnenske raziskave obeta od 43- do 60-odstotna podpora volivcev. Na zadnjih parlamentarnih volitvah decembra 2007 je stranka dobila 64,3 odstotka glasov in s tem dvotretjinsko "ustavno" večino 315 od skupno 450 poslancev dume. S to večino ima Enotna Rusija v iztekaajočem se man-

datu možnost sama spreminjati ustavo brez podpore drugih strank.

Komunisti Genadija Zjuganova bodo po raziskavah dobili od 12 do 20 odstotkov glasov. Nacionalistični liberalni demokrati Vladimirja Žirinovskega lahko računajo na devet do 14 odstotkov podpore, Kremlju naklonjeno Pravično Rusijo Sergeja Mironova pa naj bi izbralo od pet do sedem odstotkov volivcev. Ostale tri stranke praktično nimajo možnosti, da bi presegle sedemodstotni prag za vstop v parlament.

Slednjega je leta 2005 uvedel tedanji predsednik Putin. Analitiki ocenjujejo, da je s tem želel izključiti politično konkurenco. Med strankami, ki se jim najverjetneje ne bo uspelo prebiti v parlament, je tudi liberalno Jabolko. Z letom 2013 naj bi prag znova znižali na pet odstotkov.

Predvolilne kampanje, kakršno pozna Zahod, v Rusiji ni, prav tako ni bilo televizijskih soočenj strank. Poziv osrednje volilne komisije na volitve sumljivo spominja na volilne oglase Enotne Rusije. Medvedjev je sicer v včerajšnjem nagovoru ljudstvu

pred volitvami zatrdil, da so vse stranke imele enake možnosti in da je slo za "svobodno in enakovredno konkurenco".

Pred volitvami sta večino pozornosti volivcev prevzela Putin in Medvedjev, ki bosta v praksi zamenjala položaja. Putin bo namreč kandidiral na predsedniških volitvah, ki bodo 4. marca prihodnje leto, Medvedjev pa bo novi premier. Medvedjev je že napovedal korenite spremembe v vladi. V njej naj bi bili mlajši ministri, ki naj bi modernizirali gospodarstvo in ga očistili korupcije, nepotizma in samovolje sodstva.

Javnomnenske raziskave sicer kažejo, da so Rusi vdani v usodo. Kar 82 odstotkov jih je namreč prepričan, da ne morejo vplivati na politično dogajanje v državi, piše dnevnik RBC. 55 odstotkov Rusov meni, da nima smisla, da bi se politično udeleževali.

Analitiki po drugi strani menijo, da je v Rusiji tudi po zaslugi interneta vse več takšnih, ki so kritični do Kremlja, ki si je "podredil" klasične medije. Pričakovati je, da bo Enotna Rusija zato v nekaterih oblastem najmanj naklonjenih regijah, kot sta

Sankt Peterburg in Irkutsk, utrpela precejšen poraz.

Glede na raziskavo javnomnenskega inštituta Levada Rusi celo pričakujejo množične nepravilnosti na volitvah. Po drugi strani upajo, da bodo tuji opazovalci pomagali odkriti umazane trike, s katerimi želi Enotna Rusija ostati na oblasti.

Nasprotniki Kremlja so nezadovoljni, češ da ne morejo priti na državno televizijo, študentje, upokojenci, vojaki in delavci se pritožujejo nad grožnjami in pritiski, da morajo glasovati za Enotno Rusijo. Ruski dnevnik Nova Gazeta je pred volitvami naštel več kot 4000 kršitev volilne zakonodaje. Gradbeno podjetje v Sibiriji naj bi tako zaposlenim grozilo z izgubo službe, če ne bodo volili Enotne Rusije, upravitelj stanovanjskega bloka v Murmansku pa naj bi stanovalcem, ki bodo volili vladajočo stranko, obljubil znižanje najemnine.

Volitve bo po navedbah osrednje volilne komisije opazovalo 649 mednarodnih opazovalcev, med drugim iz Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (Ovse) in Sveta Evrope.

Že pred volitvami pa poročajo o pritskih na neodvisne ruske opazovalce. Rusko državno tožilstvo je tako v četrtek, tri dni pred volitvami, uvedlo postopek proti edini neodvisni ruski organizaciji za opazovanje volitev Golos zaradi vmešavanja v volilno kampanjo, potem ko je na internetu objavila ugotovitve, da je Enotna Rusija grobo kršila volilno zakonodajo.

V največji državi na svetu, kjer je na volišča pozvanih okoli 110 milijonov volivcev, bodo volitve potekale v devetih časovnih pasovih, glasovnice z vseh volišč od Kaliningrada na zahodu do Kamčatke na skrajnem vzhodu pa bodo zbrali na sedežu osrednje volilne komisije v Moskvi.

Prvi vtis o volilnih izidih bodo Rusi in svet sicer dobili že v nedeljo kmalu po 21. uri po moskovskem času (19. uri po srednjeevropskem času), ko se bodo zaprla še zadnja volišča v državi in bodo objavljeni rezultati vzporednih volitev.

Poleg volitev v dumo bodo izvedli še lokalne volitve v 27 ruskih regijah ter več kot sto lokalnih referendumov.

Maja Cerkovnik (STA)

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

EDINOST

GLASILO POLITIČNEGA SVETA ZA PRIMORSKO

Edinost poziva Goričane, naj se učijo italijanščino. »Goriški laški dnevnik Eco del Litorale pozivlja Lahe, naj se učijo slovensko, ker da rabijo slovenščino povsod. List pravi, da če bi se ultralah dr. Pinavčič ne bil učil slovensko, bi ne mogel biti ne odvetnik, ne deželni odbornik v Gorici: k večjemu, da bi bil lahko železniški uradnik kje na južnem Tirolskem. List priganja Lahe, naj se učijo slovensko.

Mi pa pravimo: Slovenci, učite se italijanski! Res, da ni Slovincu laščina tako potrebna, kakor Lahe italijanščina, vendar je neobhodno potrebna, da poznamo italijanščino tu na jugu. Ponavljati moramo danes to, kar je trdil Gilbert Potrato v Omladini povodom shoda narodno-radikalnega dijaštva v Trstu.

Obče znana je potreba znanja tujih jezikov. Veliki kulturni narodi potrebujejo tujih jezikov, ker se kultura enega naroda vedno izpopolnjuje s kulturo drugih. Potrebujejo pa jih tudi mali narodi. Malim so jeziki sosednjih narodov bojna sredstva. Umevanje in korenito poznavanje

jezika svojih nasprotnikov je eden temeljnih pogojev uspešne borbe za narodni obstanek. Slovenci smo v novejši dobi vsled socialnih in kulturnih razmer prisiljeni, da razumemo in govorimo tri jezike: svoj domači slovenski jezik in jezika naših narodnih nasprotnikov na severu in jugu: nemščino in italijanščino.

Za slovenščino skrbimo sami, za nemščino že skrbi vlada in za italijanščino moramo skrbeti sami. Vprašanje je še, kako naj se učimo italijanski?

Učimo se italijanščine privatno, kar je posebno lahko za one, ki so se učili v gimnaziji latinščine. Učimo se, rekel bi, nekako mimogrede, igraje. Slovnica je za začetek skoro vsaka dobra. Imamo dve slovenski in cel kup nemških. Naučiti se je temeljne pojme, glagol, nepravilno spreganje, prepozicije, adverbe in osnovne pojme sintakse in majhnega, kakih tisoč do petnajststo besed obsegajočega besednega zaklada. S tem zakladom, ki se ga z lahkim trudom pridobi v dveh mesecih, se zida naprej in zida na drug način, nego je bilo do sedaj večinoma v navadi.«

FILMI PO TV

Nedelja, 4. decembra, La 7 ob 21.05

Mona Lisa smile

Režija: Mike Newell
Igrajo: Julia Roberts, Kirsten Dunst, Julia Stiles, Maggie Gyllenhaal, Ginnifer Goodwin, Dominic West, Juliet Stevenson
Katherine Watson se jeseni leta 1953 iz Kalifornije preseli na univerzo Wellesley, kamor gre poučevati umetnostno zgodovino. Od skupine najboljših in najbistrejših študentk v državi pričakuje, da bodo izkoristile priložnosti, ki se jim ponujajo. A kmalu po prihodu spozna, da se prestižna univerza strogo drži uveljavljenih norm. Po mnenju profesorice Nancy Abbey je namreč zaročni prstan na prstancu mlade ženske večja nagrada kot dobra izobrazba. Katherine spodbuja svoje študentke, da bi razmišljale s svojo glavo, a pri tem se zameri konservativnemu vodstvu fakultete.

Nedelja, 4. decembra, Sky cinema max, ob 21. uri

Il silenzio degli innocenti

Režija: Jonathan Demme
Igrajo: Jodie Foster, Anthony Hopkins in Scott Glenn
Presunljivi Hannibal Lecter, kljub temu, da so ga zaprli v posebni zapor zaradi ljudožerstva, velja še vedno za enega najboljših psihoanalitikov. Mlada raziskovalka FBI-ja Clarice Starling, ki preučuje vrsto neverjetnih umorov mladih deklet, pa mora ravno k njemu po zaupne informacije...

Torek, 5. decembra, Rai Movie, ob 00.10

La noia

Režija: Damiano Damiani
Igrajo: Catherine Spaak, Isa Miranda, Bette Davis in Georges Wilson
Zdolgočasnega in razvajenega slikarja Nina vzdržuje premožna mati, ki z njim živi v Rimu. Kljub dokaj nenavadnemu vsakdanu se nikomur ne zdi, da bi si želel določenih sprememb. Vse dokler se Dino ne spusti v fizični odnos z eno od svojih manekenk. Vse lepo in prav, a Dino se kmalu zave, da mu dekle pomeni bistveno več od tistega, kar je sam mislil. Zaželi si drugačnega, tesnejšega odnosa, predvsem pa posta-

ne nevarno ljubosumen... Film je povzet po istoimenskem romanu Alberta Moravie in kljub mladi Catherine Spaak in prepričljivi režiji furlanskega avtorja Damiana Damianija mu ga ne uspe prekositi.

Sreda, 7. decembra, La 7, ob 21.10

L'erba di Grace

Režija: Nigel Cole
Igrajo: Bill Bailey, Brenda Blethyn, Clive Morrison, Craig Ferguson in Jamie Foreman
Grace Trevethan je simpatična gospodinja in strastna, ljubiteljska vrtnarka iz zgornjega sloja angleškega podeželskega mesteca Cornwall. Nenadoma izve, da je njen mož umrl v letalski nesreči in za seboj pustil izropano družinsko premoženje. Zaradi tega ji grozi, da bo izgubila posestvo. Na robu obupa išče pomoč pri svojem samosvojem, škotskem vrtnarju Matthewju, ki ji predlaga, da bi v rastlinjake na posestvu posadila marihuano. Grace se pusti prepričati in kmalu postane njeno posestvo največja plantaža marihuane v mestecu Cornwall. Toda spremembe na posestvu opazijo tudi lokalni prebivalci mesteca, med katerimi je tudi simpatični vikar anglikanske cerkve, ki je med drugim ljubitelj marihuane in pa žal tudi šef podzemlja, ki začne Grace delati težave. Film je prejel številne nominacije in dobil nagrado občinstva na mednarodnem filmskem festivalu Sundance.

Sreda, 7. decembra, La 7, ob 23. uri

Ipotesi di reato

Režija: Roger Mitchell
Igrata: Ben Affleck in Samuel L. Jackson
Absurdna avtomobilska nesreča povsem sprevrže življenji uspešnega odvetnika Gavina Baneke in pa nekdanjega temnopoltega alkoholičarja Doyla Gipsona, ki se že več let bori, da bi mu sodnik dopustil varstvo otrok. Odvetnik namreč izgubi vrsto dokumentov, brez katerih ne more naprej v pomembni tožbi, ubogi Gipson pa zamudi obravnavo na sodišču. (Iga)

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVobodilNE FRONTE SVobodNEGA TRžaškeGA OZemlja

V Krožku socialnih študijev so priredili zanimiv večer o apologiji fašizma. »Odvetnik Flora je dejal, da italijanska ustava jasno določa prepoved ponovne ustanovitve fašistične stranke v kakršnikoli obliki. V tem pogledu je ustavna določba jasna in točna ter ni nobenega dvoma, da je obstoj fašistične stranke neustaven in s tem nezakonit. Razen tega pa se uveljavlja tudi v mednarodni zakonodaji vedno bolj težnja, da se postavi fašizem izven zakona. Ravno zato se je Italija s členom sedemnajste mirovne pogodbe morala obvezati, da ne bo dopustila na svojem ozemlju nobenega fašističnega gibanja.

Kaj se v resnici dogaja v Italiji? Obstaja tu stranka, to je MSI, ki je fašistična po svoji organizaciji in po metodah, česar ne bi mogel nihče oporekati. Predavatelj je pri tem navedel razne jasne izjave fašističnih voditeljev, njihove članke in tudi akcije, pri čemer je omenil zlasti poslanca Franza Turchija, Almi-

ranteja in Caradonno. Ta je celo sam izvršil bombne atentate.

Te norme se ne uveljavlja, kar je pravi absurd, saj živimo s tem v pravi in trajni nezakonitosti, ker bi se zakoni morali izvajati. Predavatelj je zatem omenil strogi zakon Bonomijeje vlade iz leta 1945, drugi zakon ustavodajne skupščine, ki je leta 1947 poveljila sodnikom nalogo, da razpustijo fašistično stranko, ki pa ni jasno opredelila pojma fašizem, tako da so nastale neštete možnosti za razna izmikanja. V začetku to sicer še ni bilo potrebno, ker so se fašisti skrivali za kvalunkvisti, toda ko so prišli s pravo barvo na dan, ni bilo nič bolje. Z »zakonom Scelba« so skušali malce bolje opredeliti pojem fašizma. Po tem zakonu bi moral sodnik ugotoviti, da je bila fašistična stranka ponovno ustanovljena, vlada pa bi jo morala nato razpustiti. Vse pa je ostalo le na papirju, ker se ni dolej našel noben sodnik, da bi to formalno ugotovil.«

NAŠA SLIKOVNA in MALA KRIŽANKA

BERI PRIMORSKI DNEVNIK	NEGOTOVOST, DVOMLJIVOST	MONGOLSKI OSVAJALEC AZIJE	SLANO JEZERO V KAZAHSTANU	VESOLJSKI IZSTRELEK	TI IN JAZ ALI TI IN OH	AMERIŠKI POLITIK (MARIO) MIHA OBIT					MADŽ. PORNO ZVEZDA STALLER POL TUNE						
NESODOBNO												SLOV. PESNIK (FRANCE) FR. DRAMATIK (EUGENE)					
MATEMATIČNA KRIVULJA, STOŽNICA							AMERIŠKA ZVEZNA DRŽAVA	ITALJANSKO ŽENSKO IME GALINA ULJANOVA						VIDEMSKI VOZNIK RELJEV (EDI)	PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK		
GOSTILJATA JED IZ RAZLIČNIH ŽIVIL						NARAVNO NARKOTIČNO SREDSTVO, MAMILO				AMERIŠKI REŽISER PREMINGER 100					SLOVENSKI PESNIK AŠKERC		
STIKALNA PIPRAVA ZA ELEKTRIČNI TOK					NARAVA, ČUD	JUŽNOAMERIŠKA DRŽAVA IT. IGRALKA MAGNANI			STEFAN NAPIERSKI ZNANI AMERIŠKI DJ			MESTECE PRI BOČNU PERGAMONSKI KRALJ					
NICHOLAS RAY		MAJHNA KLADA REAKTIVNO LETALO						SUROVINA ZA SVEČE SLAVILNA PESEM									
PODJETJE ZA PRIDOBIVANJE MASTNE TEKOČINE							STANJE BREZ OBLEKE BOJAN ADAMIČ							ZAČETEK OTVORITVE RICHARD EGAN			
STOPNJA VISKOZNOSTI OLJ				USPEŠNICA AM. PEVCA JESSEJA MCCARTNEYA					ITALJANSKI FILMSKI PRODUCENT PONTI								
KRATICA ZA TRINITRO-TOULEN			NA VRHU VAGONA			POKRAJINA VIETNAMU			GLAVNA SESTAVINA MAŠČOB								

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI RADIO IN TV SPOREDOV

1	2	3	4	5
6				
7				
8				
9				
10				
11			12	13
14				
15				
16				

VODORAVNO: 1. glavno mesto Afganistana; 6. del večje celote; 7. glavno mesto Francije; 8. deklica iz "Čudežne dežele"; 9. ptica ujeda, sršenar, s kljukastim kljunom in ostrimi kremplji; 10. nemški skladatelj in dirigent (Werner); 11. pozitivna elektroda; 14. gora v Karavankah na avstrijskem Koroškem; 15. izolacija; 16. knjiga zemljevidov.

NAVPIČNO: 1. sneg, stisnjen v kroglasto obliko, sprimek, gruda; 2. sorodnost, skladnost, podobnost predmetov, dogodkov; 3. naš gledališki igralec in režiser; 4. manjša pasja hišica; 5. brat Marije in Marte, ki ga je Jezus obudil od mrtvih; 10. začetnica slovenskega skladatelja in dirigenta Adamiča; 12. temno siva krava; 13. francoska preproga; 15. kontakt brez soglasnikov. (Iako)

SOVARČEK - ATAL = pergamonski kralj • CUOMO = ameriški politik in guverner države New York • ORA = mestece južno od Bocna • SAE = stopnja viskoznosti olj • SLYM = ameriški DJ

GLASBA - 6. decembra v gledališču Rossetti v Trstu

Z Nomadi sprehod skozi skoraj pol stoletja glasbe

V novem albumu *Cuore vivo* dve novi pesmi in uspešnice iz prvega obdobja

Žive legende. Italijanska skupina Nomadi, ki bo nastopila v Trstu v gledališču Rossetti v torek, 6. decembra, si nedvomno zasluži tak naziv, saj gre za najstarejšo še obstoječo glasbeno skupino v Italiji. Nastala je namreč daljnega leta 1963, to se pravi, da bo leta 2013 praznovala 50-letnico obstoja. Skupino sta takrat ustvarila Beppe Carletti in Augusto Daolio. Slednji, karizmatični vodja in pevec skupine, je preminil leta 1993. Nadomestil ga je Danilo Sacco, ki je ravno pred nekaj dnevi napovedal, da bo to zanj zadnja turneja kot »nomad«. Prav zato bo torkov koncert nekaj posebnega, saj bo zadnji s tem pevcem, ki je učinkovito nadomestil nepozabnega Daolia. Od 21. ure dalje bodo tako stopili na oder gledališča Rossetti člani skupine Beppe Carletti, Daniele Campani, Cico Falzone, Danilo Sacco, Massimo Vecchi in Sergio Reggioli, ki skupaj nastopajo nepekinjeno od leta 1993. Nomadi so v 48 letih obtoja izdali okrog 50 albumov in skupno prodali nad 15 milijonov izvodov, srečali pa so številne pomembne osebnosti (papež Janez Pavel II, Dalai Lama, Fidel Castro idr.), saj je bilo njihovo poslanstvo vedno so-

lidarnost in mir med narodi. Trenutno je skupina soudeležena v projektu »Crescerai« namenjenemu otrokom v Madagaskarju.

Junija letos je izšel album *Cuore Vivo* - po katerem so poimenovali tudi turnejo - ki ob osmih uspešnicah iz prvega obdobja skupine med leti 1967 in 1977, vsebuje tudi dve novi pesmi. Seveda bo koncert povečini namenjen zgodovinskim pesmim skupine. Zasanjali se boste ob poslušanju pesmi *Io Vagabondo* ali *Il vecchio e il bambino*, preko uspešnic skupine Nomadi pa boste lahko opravili pravo popotovanje skozi zadnjih 40 let zgodovine Italije. Spremljali boste vedno aktualne vsebine zimzelenih uspešnic socialno in politično angažirane skupine, ki je v novi fazi kariere postala sama svoj producent in promovirala album, ki se je takoj zavihel na tretje mesto najbolj prodanih v Italiji.

Vstopnice so v prodaji po sledečih cenah (v oklepaju cena za abonente gledališča Rossetti): Parter A 37,50 € (35,50), Parter B 34,50 € (32,50 €), Parter C 34,50/32 € (32,50/30 €), Galerije 28,50/23/11 € (26,50/21/11 €). (L.F.)

ZGONIK - Jutri v športnem centru

Denis Novato in muzikantje Evrope

V Športni dvorani v Zgoniku bo jutri zaživel tretja izvedba mednarodne glasbene prireditve *Denis Novato in Muzikantje Evrope*, ki spada v niz festivala *Glasba brez meja* 2011. Novato si je zamislil, da bi bil koncert hkrati tudi poklon slovenskemu harmonikarju Lojzetu Slaku, ki je 29. septembra letos umrl. V Zgoniku bodo v ta namen, ob spremljavi Tria Denisa Novata, nastopili Slakovi pevci **Fantje s Praprotna**, ki so z njim sodelovali vse od leta 1965. Veljajo za prave žive legende narodnozabavne glasbe, ki so z značilnim ljudskim petjem zaznamovali tako Slakovo glasbo kot tudi celotno narodnozabavno glasbeno sceno.

Zvezda večera pa bo **Sašo Avsenik**, vnuk legendarnega Slavka, ki bo nastopil s svojim ansamblom (*na sliki*) - glasbenimi prijatelji, s katerimi uspešno preigrava Avsenikove skladbe. Danes so, poleg vodje Saša Avsenika na harmoniki, v zasedbi še basist Aleš Jurman, kitarist Matic Plevel, trobentar Jan Tamše, klarinetist Tomaž Zevnik, pevec Dejan Zupan, kot zadnja pa se je ansamblu pridružila pevkica Sandra Križan. Melodije za ansambl ustvarjata Slavko in Vilko Avsenik, ki sta po 20-letnem premoru zopet združila moči na glasbenem področju. Večino tekstov napiše Ivan Sivec, nekaj pa tudi Tone Fornezzi - Tof in Bernard Miklavc. S svojimi nastopi širijo slovensko narodno zabavno glasbo tako v Sloveniji, kot tudi v Nemčiji, Avstriji, Franciji, Švici, Italiji in Belgiji. Ansamblu se občasno na odrih pridruži tudi Sašev oče, virtuoz na kitari Grega Avsenik.

Tudi letos se bodo na jesenski narodnozabavni paradi predstavili tudi zamejski ansambli, in sicer **Kraški Muzikanti** ter novo ustanovljena zasedba **Zauberschwung Quintett**. Večer, ki ga bo vodila televizijska voditeljica Katja Trtnik, bo obogatil tudi nastop ženskega ansambla **Navihanke**. Začetek koncerta pod pokroviteljstvom Občine Zgonik in Urada Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, je predviden ob 18. uri, vstopnice za koncert pa bodo na voljo uro pred začetkom koncerta pri blagajni Športne dvorane v Zgoniku.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA-JULJSKA KRAJINA

TRST
Slovensko Stalno Gledališče
V ponedeljek, 5. decembra ob 19.00 / Ivan Cankar: »Poln profil« / Ponovitev: v torek, 6., v sredo, 7., ob 14.30 in v četrtek, 8. decembra, ob 17.00.

Stalno gledališče FJK il Rossetti
Dvorana Generali
Danes, 3. novembra, ob 20.30 / William Shakespeare: »Misura per misura« / Prevod: Alessandro Serpieri / Režija: Marco Sciaccaluga. / Ponovitev: v nedeljo, 4. decembra, ob 16.00.

V sredo, 7. decembra, ob 21.00 / Marco Travaglio: »Anestesia Totale - il primo spettacolo (poco spettacolare) del dopo B.«.

Dvorana Bartoli
Danes, 3. novembra, ob 21.00 / Corrado Augias in Vladimiro Polchi: »L'ultima notte. Anatomia di un suicidio« / režija: Andrea Liberovici / nastopa: Luciano Roman.

Gledališče Orazio Bobbio
- La Contrada
Danes, 3. decembra, ob 20.30 / Manlio Santanelli: »L'aberrazione delle stelle fisse«. Režija: Maurizio Zacchigna / Nastopajo: Adriano Giraldi, Maria Grazia Plos, Maurizio Zacchigna, Roberta Colacino / Ponovitev: v nedeljo, 4. decembra, ob 16.30.

Jutri, 4. decembra, ob 11.00 / Predstava za otroke: »Il principe felice«.

Gledališče "dei Fabbri"
Jutri, 4. decembra, ob 16.30 / Predstavi za otroke: »La neve racconta« in »Oceania«.

SLOVENIJA

KOPER
Gledališče Koper
V četrtek, 8. decembra, ob 20.00 / Branislav Đ. Nušić: »Žaljujoci ostali«.
V soboto, 10. decembra, ob 10.30 / Po pravljicah Oscarja Wilda: »Na vrtu sebičnega velikana«.

NOVA GORICA
SNG Nova Gorica
Veliki oder
Danes, 3. decembra, ob 20.00 / Iztok Mlakar: »Sljehnik«. / Ponovitev: v petek, 9. decembra, ob 20.00.

V ponedeljek, 5. decembra, ob 11.00 / Ivan Cankar: »Hlapci«.
V sredo, 7. decembra, ob 18.00 / Neda R. Bric: »Kdor sam do večera potuje skoz svet«.

Mala dvorana
V torek, 6. decembra, ob 18.00 / Grigor Vitez: »Antonton«.
LJUBLJANA
SNG Drama
Veliki oder
Danes, 3. decembra, ob 19.30 / August Strindberg: »V Damask«.

V ponedeljek, 5. decembra, ob 12.00 / Otfried Preußler, Andrej Rozman Roza: »Mala čarovnica«. / Ponovitev: v torek, 6. ob 11.00, v petek, 7. ob 17.00, v soboto, 10. decembra, ob 11.00
V sredo, 7. decembra, ob 19.30 / Vla-

dimir Stojasavljevič: »Ljubezen in država«. / Ponovitev: v četrtek, 8. decembra, ob 19.30.

Mala dvorana
V ponedeljek, 5. novembra, ob 17.00 in ob 20.00 / Oscar Wilde: »Slika Doriana Graya«. / Ponovitev: v torek, 6. ob 11.00 in ob 17.00.

V sredo, 7. decembra, ob 20.00 / György Spiró: »Prah«. / Ponovitev: v četrtek, 8. decembra, ob 20.00.

V petek, 9. decembra, ob 20.00 / Ernst Lubitsch: »Ko sem bil mrtev«. / Ponovitev: v ponedeljek, 12. ob 20.00, v sredo, 14. ob 19.30, v četrtek, 15. decembra, ob 19.30.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST
Stalno gledališče FJK il Rossetti
Dvorana Generali
V torek, 6. decembra, ob 21.00 / Koncert / »Cuore Vivo«. / Nastopa skupina Nomadi.

Gledališče Verdi
V petek, 9. decembra, ob 10.30 / Sergej Prokofiev: »Pierino e il lupo« in »La storia dell'elefantino Babar«, od Francisca Poulenca. / Dirigent: Christopher Franklin / Orkester gledališča Verdi.

VIDEM
Novo gledališče Giovanni da Udine
V sredo, 7. decembra, ob 20.45 / »Ensemble, Orchestral de Paris« / Dirigent: Laurence Foster / Solist: Jean-Yves Thibaudet - klavir.

SLOVENIJA

KOPER
Dvorana Bonifika
V nedeljo, 11. decembra, ob 18.00 / Manca Izmajlova - Grand gala koncert s simfoničnim orkestrom. Posebni gost italijanska megazvezda: Francesco Renga.

LJUBLJANA
Cankarjev dom
Gallusova dvorana
Jutri, 4. decembra, ob 19.30 / »Večer

muzikalov s Ppo Vevče ter muzikalka - ma Mašo In Tanjok«.

V ponedeljek, 5. decembra, ob 19.30 / Muzikal / Henry Purcell: »The Fairy queen«. / Dirigent: Philip Pickett / Režija: Mauricio Garcia Lozano.

V torek, 6. decembra, ob 20.00 / Koncert / »Tri Drive«.

V četrtek, 8. decembra, ob 19.30 / Koncert / Simfonični orkester RTV Slovenija / Dirigent: Cristian Mandel / Solisti: Lana Kos, Irena Petkova, Renzo Zulian, Valentin Pivovarov. / Sodeluje orkester in zbor Opere SNG Maribor.

Linhartova dvorana
Jutri, 4. decembra, ob 19.00 / »Kot v nebesih - Glasba Tišine« Prireditvev drugega organizatorja

SNG Opera in Balet
V soboto, 10. decembra, ob 20.00 / Koncert / Zlitje Stoletij / Slovesnost ob odprtju prenovljene operno - baletne hiše. / Ponovitev: v nedeljo, 11. decembra, ob 20.00.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST
Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti iz italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torika do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost. / Na ogled je razstava Giovannija Tallerija: »Orizzonti limpidi di liberta«.

ŠKEDENJ
Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in pe-

tek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

GORICA
Kulturni dom Gorica: do 9. decembra, v galeriji Kulturnega doma v Gorici (Ul. I. Brass 20) v okviru praznovanja 30-letnice ustanove odprtje skupinske mednarodne razstave, ki nosi naslov Poklon ob 30-letnici Kulturnega doma (1981 -2011). Za to priložnost je svoj dela poklonilo 42 likovnih in fotografskih umetnikov iz celotnega goriškega prostora pa tudi iz Trsta, Vidma, Benečije, Slovenije, Italije, BiH in Hrvaške.

SLOVENIJA

ŠTANJEL
Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto.

AJDOVŠČINA«
Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

DOBROVO
Goriški muzej - Grad Dobrovo: obveščja, da je na ogled obnovljena zbirka del Zorana Mušiča (stalna postavitev), razstava »Grajska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije« (stalna postavitev) in arheološka razstava »Pivsko posodje iz slovenskih muzejev« od torika do petka med 8.00 in 16.00, sobota, nedelja in prazniki od 12.00 do 16.00.

TOLMIN
Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID
Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

LJUBLJANA
Muzej novejšje zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

prireditve
kje in kdaj
na
www.primorski.eu

Odbojka: pekoč poraz za Italijo

TOKIO - V ključni tekmi svetovnega pokala za uvrstitev na olimpijske igre 2012 so italijanski odbojkarji doživeli pekoč poraz proti Poljski. Vodili so namreč z 2:0, na koncu pa izgubili s 3:2 (17:25, 20:25, 25:23, 25:21, 15:12). Poljska, trenira jo nekdanji selektor »azzurrov« Andrea Anastasi, se je z zmago utrdila na prvem mestu, Italija pa je zdrknila na 4. mesto, ki je ne-hvaležno, saj si pot v London zagotovijo tri najboljše ekipe. Najrealnejša možnost, da si še zagotovijo nastop na OI, je da Poljska zdaj premaga Brazilijo, Italija pa mora v zadnjih dveh krogih odpraviti Japonsko in Iran. Točke za Italijo: Travica 1, Lasko 19, Savani 20, Zaytsev 16, Mastrangelo 11, Fei 9, Parodi 1.

Španija vodi z 2:0

SEVILLA - Španska teniška reprezentanca si je po prvem dnevu finala Davisovega pokala priigrala lepo prednost pred Argentino. Španci so namreč v Seville dobili oba posamična dvoboja in pred sobotnim obračunom dvojic vodijo z 2:0. Za končni uspeh jim tako manjka le še ena zmaga. Španci, štirikratni zmagovalci tega tekmovanja, so do prve zmage prišli hitro, saj je Rafael Nadal zanesljivo s 6:1, 6:1 in 6:2 odpravil Juana Monaca. Veliko bolj pa se je moral za svojo zmago potruditi David Ferrer. Juan Martin del Potro je namreč proti Špancu vodil z 2:1 v nizih, toda na veselje domačih navijačev se je Španec pobral in izid preobrnil v svoj prid. (6:2, 6:7 (2), 3:6, 6:4, 6:3).

NOGOMET - Ne lahek ne težek žreb za Euro 2012

Za Italijo svetovni prvak Španija, Trap in Hrvaška

V četrtfinalu morda proti Angliji - Abete: »Dobro, s Španijo se vidimo v finalu«

KIJEV - Ne lahka ne težka. Takšna je skupina C sklepe faze nogometnega EP 2012 na Poljskem in v Ukrajini, v katero je bila izžrebana Italija. Njeni nasprotniki bodo svetovni prvak Španija, Hrvaška in Trapattonijeva Irška. Med ekipami, ki so bile, kot Italija, uvrščene v 2. boben, se je boljše izšlo Rusiji (v skupini A s Poljsko, Grčijo in Češko), najslabše Nemčiji, (v skupini B z Nizozemsko, Dansko in Portugalsko) približno tako kot »azzurrov« pa Capellovi Angliji (v skupini D z Ukrajino, Švedsko in Francijo). V resnici pa med skupinami ni tako velikih razlik, le skupina A je objektivno neatraktivna.

Če sodimo po papirnati moči ekip, naj bi se Italija v svoji skupini za uvrstitev v četrtfinale borila predvsem s Hrvaško, seveda pa za italijansko moštvo nihče ni nepremagljiv, niti Španija. Nekaj zadržev povzroča Irška, bolj zaradi imena njenega trenerja, saj je selektor Italije Cesare Prandelli odkrito priznal, da mu je težko igrati proti staremu lisjaku kot je legendarni »Trap«. Hrvaški selektor Bilić pa je dejal, da je zadovoljen, da bo igral proti Španiji in Italiji. Predsednik italijanske nogometne zveze Abete je bil zelo pragmatič. »Če drži, da je Španija favorit, je dobro, da smo z njo v skupini. Pomeni, da jo bomo spet srečali šele v finalu,« je dejal.

Prvo tekmo bo Italija igrala proti Španiji v nedeljo, 10. junija ob 18. uri v Gdansku, v četrtek, 14. junija se bo ob 18.00 v Poznau pomerila s Hrvaško, proti Irski pa bo igrala v ponedeljek, 18. junija ob 20.45 v Gdansku. Uvodna tekma EP bo 8. junija v Varšavi ob 18.00 med Poljsko in Grčijo, finale bo 1. julija v Kijevu.

V drugo fazo se iz vsake skupine uvrstita po dve najboljši ekipi, ekipe iz skupine A bodo igrala proti ekipam iz skupine B, tiste iz skupine C pa se bodo srečale z ekipami iz skupine D.

Uefa je včeraj predstavila tudi uradno žogo prvenstva, legendarni skakalec s palico Sergej Bubka je v rokah prinesel Adidasovo Tango 12. To krasi klasični videz z nacionalnimi ukrajinskimi in poljskimi barvami.

SKUPINA A

POLJSKA
GRČIJA
RUSIJA
ČEŠKA

SKUPINA B

NIZOZEMSKA
DANSKA
NEMČIJA
PORTUGALSKA

SKUPINA C

ŠPANIJA
ITALIJA
IRSKA
HRVAŠKA

SKUPINA D

UKRAJINA
ŠVEDSKA
FRANCIJA
ANGLIJA

Trapattoni, Prandelli in selektor Španije del Bosque

ANSA

Dragi hoteli, toda cenejše vstopnice

VARŠAVA - Poljska in Ukrajina bosta v času enega najbolj atraktivnih športnih dogodkov na svetu močno zasolili cene svojih hotelskih nastanitev. Bolj ali manj je jasno, da se bodo cene hotelskih prenočitev v Ukrajini in na Poljskem v času zaključnega nogometnega turnirja v najboljšem primeru potrojile, mediji pa so že zapisali, da nekateri hoteli drzno načrtujejo 10-kratno povišanje cen svojih nastanitev. V poljskem Gdansku, kjer bosta zagotovo nastopila svetovna in evropska prvakinja Španija ali Nizozemska, nastanitev v hotelu srednjega cenovnega razreda danes stane med 58 in 75 evrov, v času evropskega prvenstva pa bo na dan tekme narasla vsaj na 276 evrov. Podobne »groznje« prihajajo iz drugih poljskih in ukrajinskih mest, ki bodo gostile najboljše nogometaše stare celine, torej Varšave, Poznana, Wrocława, Kijeva, Harkova, Donecka in Lvova.

Za 31 tekem prvenstva je sicer na voljo okoli 1,4 milijona vstopnic, katerih cena je od 30 pa tja do 600 evrov. Že konec aprila je UFA prodala okoli pol milijona vstopnic. Pri določanju cen vstopnic so v obzir vzeli tudi kupno moč držav gostiteljic, zato najcenejše vstopnice za Euro 2012 dosegajo le polovico cene vstopnic za minulo prvenstvo 2008, ki sta ga gostili Avstrija in Švica.

NOGOMET - Razdrobljena A-liga

Milan zmagal v Genovi

Udinese že danes v Milanu proti Interju - Neskončni krog se bo končal v ponedeljek

Štirinajsti krog je simbol razdrobljenosti, ki ga narekujejo televizije, saj ga bodo igrali v kar štirih dneh. Uvod smo imeli že sinoči, ko je Milan zmagal v Genovi z 2:0 in prevzel vodstvo na lestvici. Za Milan je prvi gol v začetku drugega polčasa dosegel Ibrahimović, ki si je priboril in uspešno izvedel 11-metrovko. Na 2:0 je v 34. minuti poišal Nocerino.

VIDEMČANI NA SAN SIRU - Pred domačim občinstvom nezadržan, v gosteh pa dokaj šibak. Doslej je Udinese v igri (in rezultatih) zelo nihal. Če je na Friuliju vrhunski (šest zmag v šestih nastopih), pa se Furlani daleč od domače publike popolnoma spremenijo (le šest točk v šestih tekmah). Di Natale in soigralci bodo znova pred zahtevno preizkušnjo, saj bodo drevi igrali proti Interju, ki se žerli dodatno povzpeta na lestvici. Guidolin ne bo spreminjal postave, medtem ko ima Ranieri precej več manevrskega prostora. Tokrat naj bi v napadu igral le Pazzini (postavitev 4-1-4-1), Milito in Castaignos pa bosta čakala na priložnost v drugem polčasu.

DREVI TUDI NAPOLI - Napoliju je v torek ušla iz rok prestižna zmaga proti Juventus, z enakim pristopom pa Mazzarrijevi varovanci naj ne bi imeli prevelikih težav odpraviti pepelko prvenstva Lecce. Moštvo iz Apulije ima težave zlasti v obrambi in res težko je pričakovati, da bi lahko varovanci trenerja Di Francesca zdržali 90 minut proti ekipi, ki je Juventusu zabila tri gole. Sicer Mazzarri bo precej spremenil postavo, saj Hamšika in Cavanija ne bo v začetni potavi, a Pandev je že v torek dokazal, da je več kot dostojna zamenjava. Ravno tako naj bi počivali Zuniga, Gargano in Cannavaro. Morda je tako občutno kroženje igralcev tvegano, a Mazzarri se dobro zaveda, da mora hraniti moči ključnih igralcev za bolj zahtevne nastope.

NEPREMAGANI JUVENTUS BREZ PIRLA - Po dvanajstih odigranih tekmah je Juventus edina še nepremagana ekipa. Ko bi se serija zaključila v nedeljo, bi šlo za prvovrstno presenečenje. Stara dama bo namreč igrala na Olimpico proti Ceseni. Ekipa iz Romgne si je v zadnjih krogih nekoliko opomogla, a razlika v kakovosti med dvema ekipama je precejšnja, čeprav ima Cesena nekatere zelo solidne igralce (Mutu nad vsemi). A Matri in soigralci ne morejo zamuditi edinstvene priložnosti za nove tri točke, tudi zato ker bodo čez teden dni igrali v Rimu proti Romi. Prvič letos bo Juventus igral brez Pirla, ki si je proti Napoliju prislužil nov opomin, za kar ga je športni sodnik kaznoval s prepovedjo igranja za en krog. Conte bo tako znova potrdil postavitev 4-3-3, na sredini igrišča pa bo ob povratku Marchisia potrjen Pazienza. V napadu naj bi bila Quagliarella v prednosti nad Vučinićem, Estigarribia nad Pepejem.

LAZIO V PONEDELJEK - Krog bo zaključil Rejev Lazio, ki bo na Olimpico gostil Tesserjevo Novaro. Belomodri so se nekoliko oddaljili od vrha lestvice, proti ekipi iz Piemonta pa bodo morali izboljšati izkupiček na domačih tekmah, kjer so zbrali le osem točk v šestih tekmah.

NAŠA NAPOVED 13. KROGA A-LIGE - drevi (ob 20.45) Napoli - Lecce 3:1 (55%, 30%, 15%), Inter - Udinese 2:1 (45%, 35%, 20%); v nedeljo (ob 12.30) Catania - Cagliari 2:1 (40%, 35%, 25%), (ob 15. uri) Bologna - Siena 1:1 (35%, 30%, 35%), Chievo - Atalanta 1:2 (40%, 30%, 30%), Fiorentina - Roma 1:2 (35%, 35%, 30%), Juventus - Cesena 3:1 (55%, 30%, 15%), (ob 20.45) Parma - Palermo 1:1 (40%, 30%, 30%); v ponedeljek (ob 20.45) Lazio - Novara 2:0 (50%, 30%, 20%). (I.F.)

ALPSKO SMUČANJE - Ženski smuk

Ilka Štuhec šesta v Kanadi

LAKE LOUISE - Američanka Lindsey Vonn je prepričljivo zmagala na smuku za svetovni pokal alpskih smučark v kanadskem Lake Louisu (1:53,19). Mariborčanka Ilka Štuhec je presenetila s šestim mestom (+2,38) in uspehom kariere, Tina Maze pa je bila razočarana na 35. mestu (+3,75). Druga je bila presenetljivo Tina Weirather iz Liechtensteina (+1,95), ki je nastopila s številko 40, tretja pa Švicarka Dominique Gisin (+2,06).

Prvo ime v slovenskem taboru je bila tokrat 21-letna Štuhečeva, ki je bila s startno številko 34 na šestem mestu izenačena z Italijanko Lucio Recchia. Prvič se je prebila med deseterico svetovnega pokala, med dobitnicami točk pa je bila doslej le dvakrat. Štuhečeva, mladiška svetovna prvakinja v slalomu in kombinaciji (2007) ter v smuku (2008), je v svetovnem pokalu po številnih poškodbah nastopila prvič po skoraj dveh letih prejšnjo soboto na veslalomu v Aspnu, kjer je na prvi progi odstopila.

Miller tretjič

BEAVER CREEK - Zmagovalce drugega smuka za svetovni pokal alpskih smučarjev v Beaver Creeku je Američan Bode Miller, ki je na tej progi, z višinsko razliko 757 m in skupno dolžino 2812 m eden najzahtevnejših na svetu, že zmagal v smukih v letih 2006 in 2004, leta 2005 pa je bil najhitrejši v veslalomu. Miller je vpišal že 33. zmago v svetovnem pokalu. Drznemu Američanu se je najbolj, na pičle štiri stotinke sekunde, približal Švicar Beat Feuz. Avstrijec Klaus Kröll je zaostal za 14 stotink. Na dobro šesto mesto se je uvrstil Italijan Peter Fill z zaostankom natančno ene sekunde, Chrisot Innerhofer pa je bil z zaostankom 1:24 dvanajsti. Nihče od šesterice Slovencev se ni prebil med trideset najboljših.

Ferrari izstopil iz Fote

MONZA - Ferrari je izstopil iz Združenja moštev formule 1 (Fota), izstop iz Fote pa napoveduje tudi Red Bull. V ozadju odločitve so kot vedno denarne težave oziroma spor o že dalj časa trajajo-

čem zelo žgočem vprašanju zniževanja stroškov v tem športu. Vsa moštva namreč ne razpolagajo z enako velikimi proračuni, zato bi rada omejila porabo, kar pa niti najmanj ni všeč najbolj bogatim moštvom, ki varčevanje vidijo kot velik korak nazaj v razvoju tega športa.

AcegasAps jutri proti pepelki

AcegasAps bo jutri gostil ekipo SBS Castelletto Ticino, ki v zelo močni severozahodni skupini deli s Pavio zadnje mesto. Piemontska ekipa, ki jo vodi Tržčan De Pol, je v prvenstvu startala z večjimi ambicijami, saj razpolaga z dobrimi igralskimi kadrom. Beki Cucinelli (195 cm), Dri (190 cm, iz Cedada) in Iannone (187 cm) ter krilna centra Raminelli (203 cm) in Cotani (201 cm) zagotavljajo več kot 10 točk na tekmo, nekaj manj pa krilo Marmugi (201 cm). Ti igralci so tudi največ minut na igrišču, skupno s tačas poškodovanim organizatorjem Ferraresem. V zadnjem kolu je Castelletto premagal močni Torino, kar kaže, da je zelo nevaren nasprotnik, ki lahko preseneči vsakogar. AcegasAps bo predvidoma nastopil spet v najboljši postavi, pričakovati pa je, da bo ekipa zbrala skozi celo tekmo tako v obrambi kot v napadu, kar je edini ključ do zmage. (Marko Oblak)

ŠPORTNI TALENTI - Dežela FJK je včeraj na ceremoniji v Vidmu med predsedniki posameznih športnih zvez razdelila 128 tisoč evrov prispelkovov okviru pomoči 250 športnim talentom. Odbornik za šport Elio De Anna je pozval predsednike, naj vsaj 70 odstotkov sredstev namenijo direktno družinam obetavnih športnikov.

ROKOMET - Tržaški Pallamano Trieste se bo v tekmi 9. kroga elitne lige na domačih tleh (18.30) pomeril s Teromom, ki na lestvici zaseda 7. mesto z 9 točkami.

VATERPOLO - Tržaški Pallanuoto Trieste bo danes v tekmi A2-lige igral v Bologni (ob 17.30).

HOKEJ NA LEDU - A1-liga: Asiago - Aquile FVG 0:7. Tabejski orli so na lestvici zdaj četrti.

NOGOMET - V deželnih prvenstvih

Juventina in Vesna doma Pri Briščikih Primorje-Breg

Kras bo gostoval v Manzanu - Že danes prihaja Lucinico k Mladosti v Doberdob

Domači šport

DANES

Sobota, 3. decembra 2011

KOŠARKA
DRŽAVNA DIVIZIJA C - 21.00 v Cittadelli: Cittadella - Jadran Qubik

DEŽELNA C-LIGA - 18.30 v Trstu, 1. maj: Bor Radenska - Tolmezzo; 20.30 v Dolini: Breg - San Vito

DEŽELNA D-LIGA - 18.00 v Trstu, Calvola: San Vito - Kontovel

ODBOJKA
MOŠKA B2-LIGA - 20.30 v Pasianu: Prata - Sloga Tabor Televisa

MOŠKA C-LIGA - 17.00 v Repnu: Sloga - Ferro Alluminio; 18.00 v Trstu, Monte Cengio - CUS Trieste - Olympia; 20.30 v Vidmu: Benedetti: VBU - Val Imsa

ŽENSKA C-LIGA - 21.00 v Tavagnacuu: RojalKennedy - Zalet C

ŽENSKA D-LIGA - 18.00 pri Briščikih: Zalet D - Lignano

2. ŽENSKA DIVIZIJA - 20.30 v Nabrežini: Zalet plave - Prevenire; 20.30 v Trstu: Poggi - Zalet rumene

UNDER 14 ŽENSKO - 16.30 na Proseku: Kontovel A - Breg; 16.30 v Trstu, Ul. Petracco: Altura - Bor Kinemax; 17.30 v Pierisu: Pieris - Olympia K2 sport

UNDER 13 - 16.30 v Sovodnjah: Soča - Grado; 18.00 v Doberdobu: Val Arcobaleno - Fincantieri

NOGOMET
3. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Doberdobu: Mladost - Lucinico

DEŽELNI MLADINCI - 17.30 v Repnu: Kras - Vesna ZAČETNIKI - 15.00 v Sovodnjah: Sovodnje - Isontina; 15.15 v Križu: Kras - Muggia A

NAMIZNI TENIS
DEŽELNE LIGE - 17.00 v Zgoniku: Kras A - Udine 2000 in Kras B - Trieste Sistiana (moška C2-liga); 17.00 Kras - San Vito B (moška D1-liga)

JUTRI

Nedelja, 4. decembra 2011

KOŠARKA
UNDER 17 DEŽELNI - 11.30 v Trstu, Istrska ulica: Don Bosco B - Dom

UNDER 15 DRŽAVNI - 11.30 v Pordenonu, Ul. Molinari: PN 2000 - Breg

UNDER 15 DEŽELNI - 11.00 v Nabrežini: Jadran A - Azzurra B; 11.00 v Gorici, na Rojcah: Goriziana - Jadran B

UNDER 13 - 10.00 v Trstu, Istrska ulica: Salesiani A - Sokol

ODBOJKA
MOŠKA D-LIGA - 11.00 v Gorici, Špacapan: Olympia under 17 - Volley club

UNDER 18 ŽENSKO - 11.00 na Proseku: Zalet - Breg

UNDER 16 ŽENSKO - 11.00 v Sovodnjah: Soča - Millennium

UNDER 14 ŽENSKO - 11.30 v Trstu, Ul. Veronese: OMA - Kontovel B

NOGOMET
ELITNA LIGA - 14.30 v Manzanu: Manzanese - Kras Repen

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Križu: Vesna - Tricesimo; 14.30 v Štandrežu: Juventina - Flaibano

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Krminu: Cormonese - Sovodnje; 14.30 v Trebčah: Primorec - Pro Gorizia

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Bazovici: Zarja - Fogliano Turriaco; 14.30 pri Briščikih, Ervatti: Primorje - Breg

NARASČAJNIKI - 10.30 v Dolini: Kras - Staranzano

NAJMLAJŠI - 10.30 v Sovodnjah: Sovodnje - San Vito al Torre; 10.30 v Podgori: Pro Gorizia - Juventina; 12.00 pri Dornju: Fani Olimpia - Kras

HOKEJ NA ROLERIJH
DRŽAVNI POKAL - 18.00 na Opčinah: Polet Kwins - Buja

Obvestila

AŠD SK BRDINA obveščča, da je na razpolago še nekaj mest za zimovanje med božičnimi počitnicami od 26. do 29. decembra, v Forni di Sopra. Informacije: tel: 345-40937332 (Rado Šuber).

SKDEVIN prireja poldnevne in celodnevne tečaje smučanja in deskanja za otroke in odrasle v kraju Forni di Sopra vsako soboto in nedeljo od 14. januarja dalje. Predviden je avtobusni prevoz z odhodom iz Nabrežine. Informacije in vpisovanja na: info@skdevin.it ali pa na 335 8180449 (Erika)

prej do novice

www.primorski.eu

V jutrišnjem 13. krogu elitne lige bo Kras znova igral proti Manzaneseju, proti kateremu je v sredo izgubil v polfinalu deželne pokala z 1:0. Srečanje je bilo vsekar zelo izenačeno in podobno situacija v Krasovem taboru pričakujejo tudi jutri, čeprav upajo, da se bodo na koncu veselili oni in ne nasprotnik, ki ima na lestvici dve točki več od Krasa. Ekpa iz Manzana je v zadnjih štirih krogih dosegla prav toliko zmag (7 doseženih in 0 prejetih golov). Manzanese je torej v odlični formi. Pri Krasu ne bo kaznovanega Battija, ostali pa naj bi bili na razpolago trenerju Sergeju Alejniovu. Pri Krasu se zavedajo, da je jutrišnja tekma zelo pomembna. Pravzaprav čaka Kras v zadnjih treh krogih prvega dela težko delo: po Manzaneseju bodo igrali še proti Torviscosi in prvouvrščeni Fontanafreddi. Ali bodo rdeče-beli sposobni osvojiti vseh razpoložljivih devet točk? Že dve zmagi in neodločen izid bi bil odlični izkupiček in najlepše božično darilo za predsednika Kocmana ter vodstvo kluba. Jutri bo na sporedu še en »big-match«: Fontanafredda - Lignano.

V promocijski ligi bosta Juventina in Vesna igrali na domačem igrišču. **Juventina** bo po obvezni zmagi v Martignacuu gostila Flaibano, ki zaseda mesta na sredini lestvice (15 točk). Trener Giovanni Tomizza še ne bo imel na razpolago vseh nogometišev. Situacija bo podobna kot pred zadnjo tekmo, ko ni bilo kar nekaj standardnih nogometišev.

Težje delo, vsaj na papirju, bo imela **Vesna**, ki bo v Križu gostila vodilni Tricesimo (26 točk). Massaievi varovanci, ki so v nedeljo z zelo okončno ekipo presenetili dotlej vodilni Lumignacco, so optimisti, četudi trener Vesne še vedno ne bo imel na razpolago vseh najboljših nogometišev. Znova bo zaupal mladim silam, ki so v Lumignacuu odlično opravili svoje delo. Tricesimo je v zadnjih petih krogih štirikrat zmagal in enkrat igral neodločeno.

V 1. amaterski ligi bo tekma kroga v Krminu, kjer bo pri vodilnem Cormoneseju gostilo **Sovodnje**. »Skušali bomo osvojiti vse tri točke ali pa vsaj ne izgubiti, drugače bi se precej oddaljili od vrha lestvice,« so želje predsednika Zdravka Custrina. Trener Coceani bo imel znova na razpolago Nasserja in Visintina. Odsotna bosta Tomišič (vsaj do konca januarja) in Bernardis, pod vprašajem pa je nastop Vanza. Zanimivo srečanje se obeta tudi v Trebčah, kjer bo pri domačem **Primorcu** gostila Pro Gorizia (17 točk na lestvici). Rdeče-beli so favoriti, saj igrajo v zadnjih krogih zelo dobro. Trener Aldo Corona ne bo imel več-

ODBOJKA - 1. ženska divizija na Goriškem

Za Sočo/Govolley »ogrevanje« pred dvobojem proti Caprivi

Grado - Soča/Govolley Kmečka banka 0:3 (15:25, 23:25, 24:26)

Soča/Govolley Kmečka banka: Bressan 12, Antonič 20, Saveri 4, Gabbana 4, Povšič 6, Zavadlav 2, Giuntoli 5, Černic 0, Manià, Uršič. Trenerka: Paola Uršič

Odbojkarice Soče in Govolleya so se tokrat pomerile z mlado in neizkušeno ekipo. V prvem nizu so brez težav slavile, v drugem pa so rahlo popustile, a njihova zmaga kljub temu ni bila pod vprašajem. V tretjem setu pa so na začetku zaspale, tako da so domačinke že povedle 16:8. Naša ekipa je na srečo reagirala in nadoknadila ves zaostanek, tako da je že sedmič zmagala brez izgubljenega niza. Pohvalo za nastop zasluži Aleksija Antonič. Naslednji teden pa čaka odbojkarice Soče in Govolleya srečanje proti drugouvrščeni Caprivi, na katerem pa bodo nastopile okrnjene, tako da bo v vlogi podajalke morala igrati trenerka Paola Uršič. (T.G.)

Soča Pizzeria Frnazar - Azzurra 0:3 (14:25, 12:25, 16:25)

Soča Pizzeria Frnazar: Braini, Paulin, Cotič, M. in S. Devetak, Lupin, Mosetti (libero 1) Čajič (libero 2), Černic, Kerševan, Feri, Brumat. Trener Berdon.

Nasprotnice so bile tudi tokrat močnejše, predvsem bolj izkušene, igralko Soče pa so jim nudile zadovoljiv odpor, posebno v 3. setu, ki je bil vse do 15. točke izenačen. V društvu upajo, da bodo lahko čimprej zagotovili ekipi boljše razmere za vadbo, saj imajo zdaj na razpolago premalo ur za treniranje.

Napadalec
Sovodenj
Dario Kovic

BUMBACA

jih težav s postavo. Primorec ima do konca prvega dela vsaj na papirju precej ugoden spored. Po Pro Gorizii bo igral še proti zadnjeuvrščeni Isontini in Sistiani.

V 2. amaterski ligi bo tekma kroga pri Briščikih. Na Ervattiju se bosta 25. v zgodovini amaterskega nogometa spopadla proseško **Primorje** (16 točk) in dolinski **Breg** (17). V obeh taborih so precej neestrni. Za obe moštvi bo jutrišnji brčkone zadnji vlak, da se ekipi približata zgornjemu delu lestvice, četudi vodilni Mariano in drugouvrščena Muglia že bežita.

Zarja bo v Bazovici gostila združeno ekipo Fogliano Turriaco, ki ima na lestvici enako število točk. Na domačem igrišču v Bazovici igra Zarja boljše kot v gosteh. Prav zaradi tega pri rdečih računajo na nov pozitiven izid. Po možnosti na zmago.

Mladost bo na domačem igrišču v Doberdobu že danes ob 14.30, v okviru 3. amaterske lige, gostila Lucinico. Ekpa iz Ločnika je z desetimi točkami v spodnjem delu lestvice. Trener Valentini in njegovi varovanci upajo, da bodo tudi tokrat osvojili vse tri točke in se tako še dodatno približali vodilnim na lestvici. (jng)

Carli, Košuta in Colja na training deželnih selekcij

Prihodnji teden bo izbor deželnih selekcij mladincev in najmlajših. V ponedeljek se bo ob 14.30 v Trziču (Ul. Boito) zbrala reprezentanca najmlajših, ki jo vodi selektor Andrea Petric. Na trening sta bila povaljena tudi nogometiški združene ekipe Krasa Jan Košuta in igralec Sistiane David Colja. V sredo (14.30 v Viscu) bo zbor mladinske izbrane vrste. Na trening je bil povabljen mladinec Krasa Luca Carli.

Oporazov na domačem igrišču. Poleg Juventine je v letošnji sezoni doma še nepremagana tudi bazovska Zarja v 2. AL. Rdeči so štirikrat zmagali (Piedimonte, Primorje, Begliano in Roianese) in enkrat igrali neodločeno (Opicina 1:1). V Bazovici so Bovinovi varovanci dosegli kar enajst golov, prejeli pa jih pet.

rekre Akcija

DAVID PETERIN Tekel tudi od Štandreža do Sesljana

Seznam zamejskih rekreativnih športnikov, ki so pretekli maraton, se daljša. Med njimi je tudi 30-letni David Peterin, profesor elektronike na višješolskem tehničnem polu Jurij Vega v Gorici. Peterin je letos prvič tekmoval na ljubljanskem maratonu. Na cilj je pritekel s časom 4 ure in 5 minut. Z doseženim časom pa ni bil najbolj zadovoljen. »Ciljal sem na rezultat pod štiri ure,« nam je zaupal David, ki je dva kilometra pred ciljem imel krče: »Moral sem upočasniti ritem. Manjšo krizo sem preživel tudi pri 32 kilometru.«

Kolikokrat tedensko treniraš?

Ovisno od obdobja. Pred tekmovanjem ponavadi treniram vsaj trikrat tedensko po eno uro. Ko sem se pripravil na maraton, sem treniral bolj intenzivno. Pozimi, ko zebe, treniram manj.

Zakaj maraton? Ali si pretekel tudi kak polmaraton?

Ne, čeprav sem se pred leti vpisal na nabrežinski polmaraton, nato pa ga zaradi različnih okoliščin nisem pretekel. Nastopil pa sem na ljubljanskem Teku trojki po poti ob žici (29 km), ter na goriški tekaški tekmi Panoramica na Svetogoro in nazaj (20 km). Tekel sem tudi na 12-kilometrski progi okrog Bohinjskega jezera in še na podobnih krajših razdaljah.

Zakaj si se odločil, da boš tekmoval?

Dejansko preizkušam samega sebe. Pravzaprav sem si želel na maratonu teči že pred leti, toda se nikoli nisem uspel primerno pripraviti.

Zakaj si izbral prav tek?

Čisto slučajno. Poskusil sem tudi s kolesom, ki pa mi ne daje toliko zadoščenj. Tek me sprošča. Ko tečem lahko razmišljam o marsičem. Moj prvi tekaški podvig je bil leta 2004, ko sem tekel od Štandreža čez Vrh do Jamelj v do morja v Sesljanu. Skupno 32 kilometrov. S seboj sem vzel vodo in nekaj za pod zob. Večer pred tekom pa sem ob prosti postavil nekaj okrepčevalnih postojank z vodo. Nagrada je bila osvežitev v morju.

Kje pa treniraš?

Največkrat na nekdanjem letališču na Rojah. Pozimi pa startam kar od doma in grem do Nove Gorice, Kromberka in nazaj.

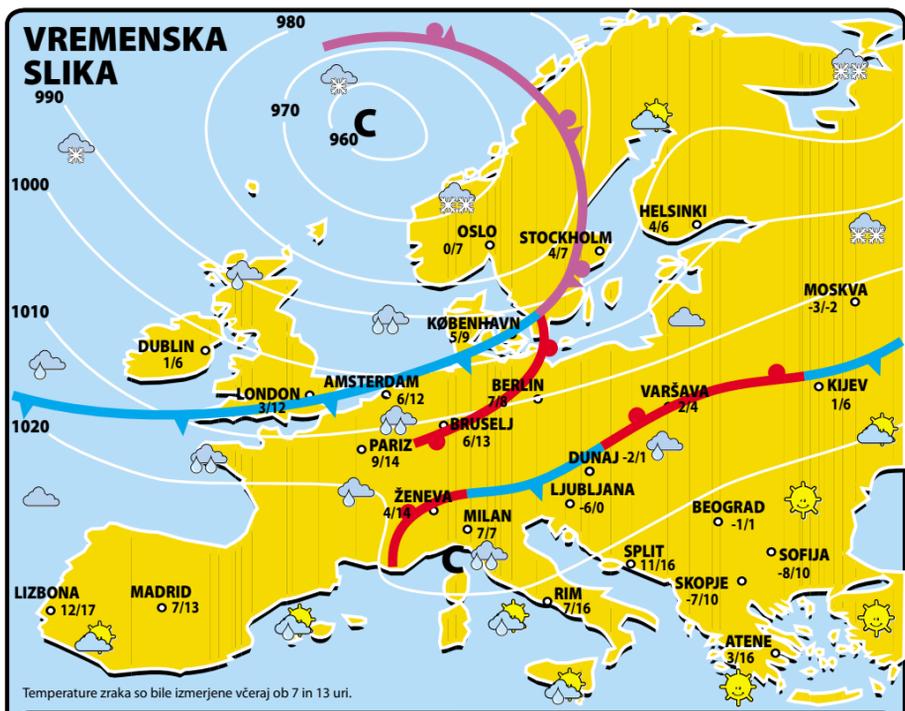
Ali se ukvarjaš tudi z drugimi športi?

Poleti rad igram nogomet s prijatelji. Večkrat nastopamo na kakem turnirju ali pa le igramo med sabo na igrišču v centru Bratuž v Gorici. Pozimi pa včasih smučam. Že nekajkrat pa sem bil tudi na nočnem zimskem pohodu od Pasje ravnici do Dražgoš.

Kateri so tvoji cilji za prihodnje leto?

Rad bi nastopil še na kakem maratону. Mogoče na tržaški Baviseli.

JUTRI - Štanjelski tek, start ob 11. uri pri lovskem domu pri Štanjelu.

Po vsej deželi bo pretežno oblačno vreme. Na zahodnem pasu bodo padavine v glavnem šibke; na vzhodu pa zmerne do tudi nekoliko močnejše. V hribovitem svetu bo rahlo snežilo le nad 1600m, nekaj več padavin bo le na območju Kanina. Proti večeru bodo v hriboh padavine ponehale. Ob morju bo pihal šibek do zmeren jugozahodnik.

Pretežno oblačno bo, prehodno se bo pooblačilo tudi v vzhodni Sloveniji. Občasno bo deževalo, pogosteje v zahodni ter deloma osrednji in južni Sloveniji. Jugozahodni veter bo prehodno nekoliko oslabil. Najnižje jutranje temperature bodo od 0 do 6, ob morju 9, najvišje dnevne od 4 do 10, ob morju do 13 stopinj C.

Jutri bo še pretežno do povsem oblačno vreme. Na območju med obalo in Predalpami se bodo pojavljale rahle padavine. V notranjih dolinah pa bo vreme lepše.

Jutri bo v vzhodni in deloma osrednji Sloveniji večinoma sončno, drugod pa pretežno oblačno in predvsem na Primorskem in Notranjskem bo občasno rahlo deževalo.

V prihodnjih dneh bodo nad našo deželo dotekali vlažni jugozahodni tokovi, ki bodo jutri bolj blagi napram današnjim.

Nad severno Evropo je obsežno območje nizkega zračnega tlaka, naše kraje bo prešla oslabiljena vremenska fronta. Pred njo z jugozahodnimi vetrovi priteka topla in vlažna zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.27 in zatone ob 16.22
Dolžina dneva 8.55

BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv bo obremenjen, veliko ljudi bo imelo z vremenom povezane težave, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Moteno bo spanje v noči na nedeljo. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 14,6 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	9	2000 m	1
1000 m	7	2500 m	-2
1500 m	4	2864 m	-4

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 2,5 in v gorah 3.

LUNINE MENE
Luna vzide ob 12.35 in zatone ob 0.20

PLIMOVANJE
Danes: ob 6.05 najvišje 41 cm, ob 13.08 najnižje -33 cm, ob 19.02 najvišje 7 cm, ob 23.58 najnižje -17 cm.
Jutri: ob 6.36 najvišje 43 cm, ob 13.36 najnižje -42 cm, ob 19.40 najnižje 14 cm, ob 19.12 najvišje 17 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

JAPONSKA - Uradno poročilo upravitelja jedrske centrale

Neposreden vzrok nesreče v Fukušimi cunami in ne potres

Posnetek razdejane jedrske elektrarne v Fukušimi nekaj dni po potresu s cunamijem

ANSA

TOKIO - Upravitelj japonske jedrske elektrarne Fukušima je v svojem prvem uradnem poročilu o vzrokih marčne nesreče v nuklearni zapisal, da je bil neposreden vzrok za najhujšo jedrsko nesrečo v zgodovini Japonske ogromen cunami, ki je sledil potresu z magnitudo 9.

Območje Fukušime je 11. marca letos stresel silovit potres, zaradi katerega je območje nato opustošil še 13 metrov visok cunami. Ob tem je nuklearna ostala brez elektrike, odpovedali so tudi hladilni sistemi, zaradi česar je v dveh reaktorjih prišlo do taljenja jedrskega goriva. Vrsta požarov in eksplozij je sprožila tudi obsežno uhajanje radioaktivnega materiala v okolje, zaradi česar je moralo območje zapustiti 87.000 ljudi.

Kot so v vmesnem poročilu preiskave o vzrokih nesreče zapisali pri Tepcu, je bil marčni cunami večji, kot so predvidevali v svojih varnostnih načrtih, zato niso bili sposobni sprejeti ukrepov, s katerimi bi preprečili poškodovanje reaktorske sredice. V poročilu še piše, da ključne funkcije v nuklearni niso odpovedale neposredno zaradi potresa, ampak zaradi poplave ob uničujočem cunamiju. (STA)

ZDRAVJE - Otroška bolezen WHO svari pred »eksplozijo« ošpic v Evropi

ŽENEVA - Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) je včeraj posvarila, da Evropi prihodnje leto grozi "eksplozija" primerov ošpic, če ne bo sprejela ukrepov za zajezitev širjenja te zelo nalezljive otroške bolezni. Po podatkih WHO so v 36 evropskih državah v prvih devetih mesecih letos zabeležili 26.000 primerov ošpic, od tega 14.000 zgolj v Franciji. Devet ljudi je zaradi te bolezni umrlo, med njimi šest v Franciji, 7288 ljudi pa se je zaradi ošpic zdravilo v bolnišnicah.

V Evropi so ošpice, za katere so značilni visoka telesna temperatura in izpuščaji v obliki rdečih pik, še posebej pogoste od februarja do maja. Zunaj Evrope so po navedbah WHO ošpice zabeležili tudi v Demokratični republiki Kongo, kjer so našli več kot 100.000 primerov, ter v Nigeriji in Somaliji s po 15.000 primeri. (STA)

INDIJA - Velik pomor ptic Električno omrežje usodno za 140 flamingov

KOMUNIKACIJE - Posli Kitajska pošta širi storitve tudi v veselje

PEKING - Kitajska pošta v želji, da bi razširila poslovanje, razmišlja o novih poslovnih priložnostih. Državljanom je tako ponudila možnost, da pošljejo pisma iz veselja. Pošta bo poslala elektronska sporočila uporabnikov računalniku na kitajskem eksperimentalnem modulu Tiangong I, ki kroži okoli Zemlje. Od tam bodo preusmerjena k "vesoljskemu poštnemu uradu" v Pekingu, kjer jih bodo natisnili, jih dali v posebno "vesoljsko" ovojnico in ožigotali s posebno znakom, nato pa odpotali na naslov prejemnika. Na čelu "vesoljskega poštnega urada" je prvi kitajski "tajkonaut" Yang Liwei, kitajska pošta pa si obeta, da bo s to novo storitvijo povečala zaslužek v času, ko vse več Kitajcev uporablja internet. Po nekaterih ocenah internet uporablja že 400 milijonov Kitajcev. (STA)

AHMADABAD - Na zahodu Indije so bili pred dnevi pričr velikemu pomoru flamingov. Skoraj 140 flamingov, ki so prileteli iz Sibirije, je ponoči vznemiril hrup vozila, zaradi česar so vzleteli in se zapletli v žice električnega omrežja, je včeraj povedal D.K. Sharma, glavni oskrbnik narodnega parka na območju Khadir v indijski zvezni državi Gujarat.

Vsako leto na močvirnatu območje Khadirja iz Sibirije prileti na desetstisoče flamingov, ki se pridejo na območje parit. Njihovo število je bilo letos nenavadno visoko, saj so jih našli okoli 500.000. Ob prihodu flamingov se območje navadno spremeni v veliko morje rožnate barve.

Po besedah oskrbnika Sharma je do pomora prišlo pred 12 dnevi, ptice pa so bile, ko jih je stresla elektrika, na mestu mrtve. Oblasti so že ukazale pripravo študije o možnosti, da bi za boljšo varnost ptic električne žice izolirali ali jih speljali pod zemljo. (STA)

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Modni Kras
20.30 Deželni TV dnevnik, Utrip Evangelija
20.50 Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews 6.10 Aktualno: Da Da Da 6.30 Variete: Unomattina in famiglia 7.00 8.00, 9.00 Dnevnik 9.05 Aktualno: Tg1 Dialogo 9.30 Dnevnik L.I.S. 10.05 Aktualno: Settegiorni 10.55 Rubrika: Motorshow di Bologna 12.00 Aktualno: La prova del cuoco 13.30 Dnevnik 14.00 Aktualno: Lineablu 15.10 Aktualno: Le amiche del sabato 17.00 Dnevnik 17.15 Aktualno: A Sua Immagine 17.45 Dok.: Passaggio a Nord Ovest 18.50 Kviz: L'eredità 20.00 Dnevnik in športne vesti 20.35 Kviz: Soliti ignoti 21.10 Variete: Ti lascio una canzone (v. A. Clerici) 0.40 Variete: Di che talento sei? 1.20 Nočni dnevnik, Focus in vremenska napoved 1.35 Aktualno: Cinematografo

Rai Due

6.00 Nan.: Cuori rubati 6.30 Aktualno: A ruota libera 7.00 Variete: Cartoon Magic, vmes Art Attack 9.05 Nan.: Rebelde Wa 10.15 Rubrika: Sulla via di Damasco 10.45 Vremenska napoved 10.50 Aktualno: Aprirai 10.55 Aktualno: Quello che 11.35 Variete: Mezzogiorno in famiglia 13.00 Dnevnik 13.25 Šport: Dribbling 14.00 Nan.: La casa nella prateria

15.35 Film: Phenomenon II (dram., ZDA'03, r. K. Olin) 17.10 Rubrika: Sere-no variabile 18.30 Nan.: Sea Patrol 19.30 Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 Sezione 2 20.25 Žrebanje lota 20.30 Dnevnik 21.05 Nan.: Castle 21.50 Nan.: The Good Wife 22.40 Šport: Sabato Sprint 23.25 Dnevnik, sledijo rubrike

Rai Tre

6.00 Fuori orario - Cose (mai) viste 7.00 Nan.: La grande vallata 7.50 Film: Adamo ed Eva (kom., It., '49, r. M. Mattioli) 9.10 Aktualno: Paesereale 10.15 Glasba: Il gran concerto 11.00 Aktualno: Tgr Bellitalia 11.30 Aktualno: Tgr Prodotto Italia 12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved 12.25 Aktualno: Tgr Il settimanale 12.55 Aktualno: Tgr Ambiente Italia 14.00 Deželni dnevnik, sledi Dnevnik in vremenska napoved 14.45 Aktualno: Tg3 Pixel 14.50 Aktualno: Tv Talk 16.40 Dnevnik - L.I.S. 16.45 Nan.: Un caso per due 17.45 Šport: Magazine Champions League 18.10 Šport: 90° Minuto Serie B 18.55 Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved 20.00 Aktualno: Blob 20.10 Variete: Che tempo che fa (v. F. Fazio) 21.30 Aktualno: E se domani 23.35 Dnevnik in Deželni dnevnik 23.55 Dok.: Amore criminale

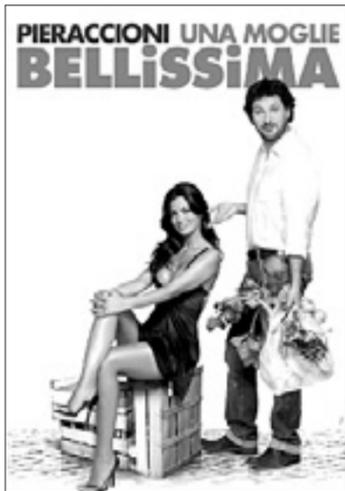
Rete 4

7.20 Nan.: Magnum P.I. 8.25 Aktualno: Vivere meglio 9.55 Nan.: R.I.S. 5 - Delitti imperfetti 10.50 Aktualno: Ricette di famiglia 11.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije 12.05 Nan.: Un detective in corsia 13.00 Nan.: La signora in giallo (i. A. Lansbury) 13.50 Variete: Il tribunale di Forum 15.05 Film: Poirot - Diario di un assassino (det., V.B., '00, i. A. Grievé) 17.00 Nan.: Psych 18.00 Dok.: Pianeta

mare 18.55 Dnevnik in vremenska napoved 19.35 Nad.: Tempesta d'amore 21.15 Nan.: Il capo dei capi 23.25 Film: Walking Tall 2: La rivincita (akc., ZDA, '07, r. T. Reed, i. K. Sorbo)

Canale 5

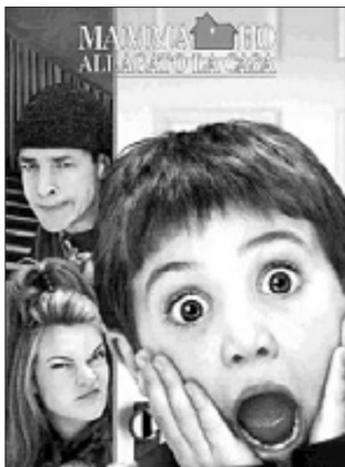
6.00 Pregled tiska 7.55 Dnevnik, prometne informacije in vremenska napoved 8.50 Glasba: Loggione 9.45 Nan.: Finalmente soli 10.15 Film: La voce dell'amore (dram., ZDA, '98, r. C. Franklin) 13.00 Dnevnik in vremenska napoved 13.40 Resn. show: Grande Fratello 12 14.10 Variete: Amici 15.30 Aktualno: Verissimo (v. S. Toffanin) 18.50 Kviz: Avanti un altro! 20.00 Dnevnik in vremenska napoved 20.30 1.35 Aktualno: Striscia la notizia (v. E. Greggio in E. Iacchetti)

21.10 Film: Una moglie bellissima (kom., It., '07, r.-i. L. Pieraccioni) 23.30 Film: Se devo essere sincero (kom., It., '04, r. D. Ferrario, i. L. Littizzetto)

Italia 1

7.00 9.55, 12.20 Risanke 9.30 Nan.: Power Rangers Samurai 10.50 Film: Dragon Ball Z - L'ultima battaglia (ris., Jap., '96) 12.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti 13.40 Risanke: Simpsonovi 14.35 Film: Dragon - La storia di Bruce Lee (biogr., ZDA '93, r. R. Cohen) 16.40 Film: Mai dire Ninja (kom., ZDA, '97, r. D. Dugan) 18.30 Dnevnik in vremenska napoved

19.20 Film: Mamma ho allagato la casa (kom., ZDA, '02, r. R. Daniel, i. M. Weinberg) 21.10 Film: Mamma ho riperso l'aereo (kom., ZDA, '92, r. C. Columbus, i. M. Culkin) 23.40 Šport: Studio Sport XXL

Tele 4

7.00 Dnevnik 7.30 Variete: Dopo il Tg... Tutti i gusti (pon.) 8.00 Aktualno: Lezioni di pittura 8.30 Dnevnik 9.00 Šport: Body Show 9.30 Nan.: Maria Maria 10.30 Talk show: Gli incontri al caffè de La Versiliana 11.50 Dok.: Patrimonio dell'Unesco 12.45 Dok.: Piccola grande Italia 13.10 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali 13.30 Dnevnik 14.00 Aktualno: Dai nostri archivi 14.50 Dok.: Italia da scoprire 16.00 Variete: 80 nostalgia 16.30 Dnevnik 17.00 Risanke 19.00 Videomotori 19.15 PLG - Piano Locale Giovani 19.30 Dnevnik in športne vesti 20.05 Aktualno: Musa TV 20.30 Deželni dnevnik 21.00 Aktualno: ...E oggi, tutti all'opera! 21.05 Lirika 23.00 Nočni dnevnik

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije 7.00 Aktualno: Omnibus 7.30

Dnevnik 10.00 Aktualno: Bookstore 11.05 Dok.: La7 Doc 11.40 Film: La ragazza del secolo (kom., ZDA, '54, r. G. Cukor, i. J. Holiday) 13.30 Dnevnik 14.05 Aktualno: I menù di Benedetta 15.00 Variete: Chef per un giorno 16.00 Košarka: Virtus Roma - Pepsi Caserta 18.15 Nan.: The District 20.00 Dnevnik 20.30 Aktualno: In Onda 22.30 Film: W. (bio., ZDA '08, r. O. Stone, i. J. Brolin) 0.45 Dnevnik 0.55 Aktualno: m.o.d.a. 1.55 Film: Champagne Charlie (dram., Kan./Fr., '89, r. A. Eastman, i. H. Grant)

Slovenija 1

6.00 Kultura, sledi Odmevi 7.00 Igr. nan.: Zgodbe iz školjke 7.15 Lutk. igr. nan.: Bine 7.35 Studio Kriškraš 8.20 Otr. serija: Ribič Pepe 8.40 Iz popotne torbe 9.05 Ris. nan.: Smrki 9.30 Kviz: Male sive celice (pon.) 10.10 Igr. nan.: V dotiku z vodo 10.40 Polnočni klub (pon.) 11.50 Tednik (pon.) 13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti 13.25 Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem (pon.) 14.25 Film: Nediškretna 16.05 O živalih in ljudeh (pon.) 16.20 Na vrtu - odd. Tv Maribor 17.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti 17.15 Sobotno popoldne 18.30 0.00 Ozare 18.40 Risanke 18.55 Dnevnik, vremenska napoved 19.25 Volitve 2011: Kako bomo volili 20.00 Dobrodelni Miklavžev koncert 2011 21.30 Kulturni vrhovi 22.15 Poročila, vremenska napoved in športne vesti 22.35 Nad.: Poplačilo 23.30 Ozare (pon.) 0.00 Dnevnik, vremenska napoved, športne vesti in Utrip (pon.) 0.10 Dnevnik Slovencev v Italiji 0.35 Infokanal

Slovenija 2

8.30 Skozi čas 8.40 Posebna ponudba (pon.) 9.20 Slovenski utrinki 9.45 Kraji in običaji 10.20 Circom regional (pon.) 10.45 Klic dobrote (pon.) 12.40 Nordijsko smučanje, SP, sprint (M in Ž) 14.30 Športni magazin 14.55 Rokomet: Liga prvakov 15.35 Nordijsko smučanje, SP, skoki, (M in Ž) 15.45 Rokomet: Liga prvakov 16.30 Nordijsko smučanje, SP, skoki, (M in Ž) 17.45 Nogometni magazin 18.55 Alpsko smučanje: SP, Superveleslalom (M) 20.20 Alpsko smučanje: SP, smuk (Ž), prenos iz Lake Louisa 21.40 Na lepše (pon.) 22.00 Videozid (pon.) 22.50 Koncert: 33/45 sobotna glasbena noč 0.20 Brane Rončel izza odra (pon.) 2.10 Zabavni infokanal

Slovenija 3

6.00 Sporočamo 7.10 9.40, 21.30 Žarišče 8.20 10.25, 13.50 Beseda volilcev 8.50 Studio City (pon.) 9.40 21.30 Žarišče 10.10 Evropski premislek 10.25 Beseda volilcev 12.35 Prava ideja (pon.) 14.00 Poročila Tvs1 15.40 Tedenski pregled 16.20 20.30 Na Tretjem 17.30 18.00 Poročila TVS1 17.50 Kronika 19.00 Tv dnevnik Tvs1

Koper

13.45 Dnevni program 14.00 Čezmejna TV - deželne vesti 14.20 Euronews 14.30 Natutilus 15.00 Rokomet: Liga prvakov Wisla - Cimos Koper, prenos 16.30 Zoom 17.00 Arhivski posnetki 18.00 Evropski magazin 18.35 Vreme 18.40 Primorska kronika 19.00 22.10, 0.25 Vsedanes - TV dnevnik 19.25 Šport 19.30 Vsedanes - Svet 19.45 Jutri je nedelja - verska odd. 20.00 Tednik 20.30 Film: Skupinska terapija 22.25 SP v alpskem smučanju: super vsl (M) 23.40 »Q« - trendovska odd. 0.40 Čezmejna TV

POP Pop TV

6.30 Tv prodaja 7.00 7.45 Nal in Lili (sinhr. ris. serija) 7.05 Tobo in njegov lev (sinhr. ris. serija) 7.10 Hobonavti (sinhr. ris. serija) 7.25 Liza in Pavel (sinhr. ris. serija) 7.30 Angelina Balerina (sinhr. ris. serija) 7.50 Martinov svet (sinhr. ris. serija) 8.05 Florian, gasilski avto (sinhr. ris. serija) 8.20 Lupdidu (sinhr. ris. serija) 8.30 Metka (sinhr. ris. serija) 8.45 Diego in prijatelji (ris. serija) 9.00 Profesor Baltazar (ris. serija) 9.10 Monster High - Neobičajna šola (sinhr. ris. serija) 9.15 Sabrinino skrivno življenje (sinhr. ris. serija) 9.40 Bum in rdečeglavlčki (sinhr. ris. serija) 9.45 Beyblade (sinhr. ris. serija) 10.10 Bakugan (sinhr. ris. serija) 10.35 Čarobni vrtljak (sinhr. ris. serija) 10.50 Živalski fenomeni (mlad. serija) 11.10 Radovedni George (sinhr. ris. serija) 11.25 Nan.: Beverly Hills 90210 12.10 Film: Srečna med bučami (Kan./ZDA) 13.55 Resnič. serija: Zmenki milijonarjev 14.55 Resnič. serija:

Dvoboj kuharskih mojstrov 15.55 Dok. serija: Kamera teče 16.25 Film: Dolores Claiborne (ZDA) 18.55 24UR vreme, Vremenska napoved 19.00 24UR, Novice 20.00 Kmetija išče lastnika 21.00 Film: Začaran Bedazzled (ZDA) 23.15 Film: Volk Wolf (ZDA) 0.55 24UR (pon.) 1.55 Nočna panorama

Kanal A

7.50 Tv prodaja 8.05 Nan.: Merlinove pustolovščine 8.55 12.25 Nan.: Zoey 101 9.10 Film: Pričakovanje čudeža (ZDA) 11.35 Shaq, pomeriva se! (resn. serija) 11.55 Družina za umret (hum. nan.) 12.40 Film: Ameriška pita 4 (pon.) 14.15 Nan.: Merlinove pustolovščine 15.10 Film: Mali košarkaši (ZDA) 17.00 Nan.: Top Gear 18.00 Svet: Povečava 18.30 Volan - odd. o avtomobilizmu 19.05 Dok. serija: Najbolj nori športi 19.30 Pazi, kamera! 20.00 Film: Beethoven 5 (ZDA) 21.50 Film: Črni vihar (ZDA)

23.20 Nan.: Terminator: Kronike Sare Connor 0.20 Šola seksa (dok. serija) 1.10 Zab. serija: Navihanci iz Benidorma

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 7.25 Dobro jutro, napovednik; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 Primorska poje; 10.00 Poročila; 10.15 Istrska srečanja; 11.25 Tedenski intervju Studia D; 12.00 Ta rozajanski glas; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Nediški zvon; 15.00 Mladi Val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Jazz odenki; 18.00 Mala scena: Ivan Tavčar: Visoška kronika, 4. nad.; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 6.45, 19.45 Kronika; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska; 9.00-12.30 Sobotna in pol; 12.00 Kulinariki kotiček; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 14.45 Du jes - humoristična oddaja; 15.30 DIO; 16.20-19.00 SMS z žogo ali brez, glasbena lestvica; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik; 20.00 Posnetek koncerta kitarskega virtuoza Boba Brozmana v Kopru; 21.00 Kanti-na; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Crossroads.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; Almanah; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 6.25 Drobcji zgodovine; 6.58 Viaggiando (vsako uro do 19.58); 8.00-10.30 Calle degli orti grandi - Jutranjik; 8.05 Horoskop; 8.10 Prireditve; 8.35 Nogometna kabala; 8.50, 15.05 Pesem tedna; 9.00 Gostje tedna; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Programi radio in tv; 10.35, 13.35, 22.30 Glasbena lestvica; 11.00 Per un'ora di radio; 11.35 Play list; 12.00 Kratke vesti; 12.01 Collezione musicale di RC; 12.30, 15.30 Dogodki dneva; 13.00 Baluardi di cultura e tradizioni; 14.00 Slot parade; 14.35 The Chillout Zone; 16.00-18.00 Popoldan ob štirih, Hot Hits; 18.00 London calling; 20.00 Proza; 20.30 L'Italia è fatta; 21.00 Radio Indie Music Like; 22.00 Glasba RC; 23.00 Etnobazar; 0.00 Prenos RSI.

SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreatija; 7.00 Jutranja kronika; 7.40 Čitalnica; 7.45 Vremenska napoved; 8.05 Ringaraja; 9.05 Program za mlade; 10.10 Kulturomat; 10.30 Gori, doli, naokoli; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 13.45 Labirinti sveta; 14.30 Sobotno branje; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.30 Razkošje v glavi; 17.05 Tedenski aktualni mozaik; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sobotni glasbeni večer; 22.00

Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.40 Kratka radijska igra; 23.05 Literarni nočno.

SLOVENIJA 2
5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 5.30, 6.40 Športna zgodba; 6.50 Črna kronika; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 8.55 Sporedi; 9.15, 17.45 Na Val na šport; 9.35, 16.05 Popevki tedna; 10.00 Reakcija; 10.30, 14.30, 17.30 Novice; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 10.45 Zapisi iz močvirja; 11.00 Heroji za vse čase - poklici; 13.00 Danes do 13-ih; 13.30, 18.50 Sporedi; 14.00 Kulturice; 14.45 Gost izbiras glasbo; 15.03 RS napoveduje; 15.30 DIO; 19.30 Športna sobota; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Glasba svetov.

SLOVENIJA 3
6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Zborovski panoptikum; 10.50 Skladba tedna; 11.05 Naši umetniki pred mikrofonom; 11.25 Oddaljeni zvočni svetovi; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kulturna panorama; 14.05 Divertimento; 14.30 Gremo v kino; 15.00 Filmska glasba; 15.30 DIO; 16.05 Sporedi; 16.10 Baletna glasba; 17.00 Operni recital; 18.00 Izbrana proza; 18.30 Arsov sobotni večer; 20.00 Operni večer; 23.00 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA
6.00-9.00 Dobro jutro; 9.00-10.00 Bi-Ba-Bo veseli vrtljak; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-18.00 Farant; vmes 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; Radio Agora: 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; Radio Dva: 10.00-12.00 Mozaik (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj:
Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381
Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506
Internet: <http://www.primorski.eu/>
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 215,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomericalni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 21%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

PUSTITE SE PRESENETITI. KAKOR MI.

Sabina Fabbro, Igor Devetak, Aleksija Ambrosi, Danjel Radetič - goriško uredništvo

foto carlo sclauzero

Primorski dnevnik. Iz naših v vaše roke.

**NAROČNIŠKA
AKCIJA 2012**

Zaupajte nam. Potrdite naročnino za leto 2012.

Naročnina ostaja nespremenjena: **215,00 evrov**, kar pomeni, da vas bo vsak izvod časopisa stal le **0,70 evra!**

Če še niste naročeni, naročite se čimprej: Primorski dnevnik boste do konca leta 2011 **prejemali brezplačno!**

Dostava na dom Primorskega dnevnika je za vse naročnike brezplačna! Brezplačno boste tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke.

Vsi novi in stari naročniki pa bodo prejeli knjigo **"Spomini na leto 1945"** darilo Zadruga Primorski dnevnik.

Znižano naročnino za leto 2012 se lahko plača do 31.1.2012:

z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

> na pošti na račun št. 11943347

> Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banca Antonveneta Trst, ag. 8 št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670

Banca di Cividale - Kmečka banka sedež v Gorici št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860

Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289

Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102

Zadružna kraška banka št. računa: IT71 C 08928 02200 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici